

Universitetet.

I.

Lovgivning, Bestemmelser, Foranstaltninger, m. m.

Maret 1845 har ikke medført nogen for Universitetet sær mærkelig Begivenhed eller betydeligere Foranstaltninger af noget Slags. Blandt det Mærkeligste Mærket denne gang har at berette kunne nævnes de sig til det ny Normalreglement sluttende af Direktionen fastsatte Bestemmelser angaaende de forskjellige videnskabelige Samlinger og Instituters Økonomi og Regnskabsvæsen, flere ny oprettede Legater, mest til Understøttelse for Studerende, den nu udfærdigede Sundats for et af Universitetets betydeligste Legater, det Moltkeste. Blandt Universitetets Lærerspersonale har været en ualmindelig stærk Af- og Tilgang, idet 3 Lærere ved Døden ere afgaaede, og, naaget to af de derved ledigblevne Pladser hidtil ere forblevne ubesatte, 4 ny Lærere ere ansatte; ligeledes er den saa vigtige Kvæstorpost i Marets Løb bleven ledig og paa ny besat.

Universitetets økonomiske Forfatning har i 1845 haft en ikke mindre heldig Fremgang, end i de foregaaende Aar.

* * *

Efterat Direktionen fra samtlige vedkommende Professorer havde modtaget Betænkning over, hvorvidt de ved det ny Normalreglement for de respektive med Universitetet forbundne videnskabelige Indretninger og Samlinger normerede Tilskud fra Universitetet allerede nu maatte anses nødvendige, og hvorledes Summerne kunde være at anvende, har Den, i Henhold til den Samme ved kongelig Resolution af 13de November 1844 § 7 i saa Henseende givne Bemyndigelse, i forskjellige Skrivelser til de respektive Bestyrere fastsat Følgende:

A. For Bibliotheket, Skrivelse af 19de April.

Den hele Sum af Universitetets Tilskud, 3142, eller i Forbindelse med Bibliothekets egne Indtægter, 1258 rb., ialt 4400 rb., bliver fra 1ste Januar 1845 at fordele saaledes:

1. Gager og Lønninger:

Bibliothekaren	400 rb.
1ste Underbibliothekar	328 —
2den — —	200 —
3die — —	110 —
Budet	52 —

1090 rb.

angaaende de for de tre Førstnævnte senere bevilgede Gagetil-læg se nedenfor:

		Fra forrige Side	1090 rb.
2.	a.	Kontorudgifter, hvilke i Regnskabet blive at holde paa en særegen Konto adskilt fra Kontoen for	
	b.	Bogindkjøb, Indbinding, Katalogarbejde og deslige, for hvilket Alt bestemmes en Sum af tilsammen	rb. 1698
		Dertil den af de Moltkeste Legater ved Fundatsen § 5 Nr. 3*) for Bibliotheket bestemte Kapital af 17500 rb., hvis Renter ifølge § 13 fordeles saaledes:	
	c.	af 10000 rb. til Indkjøb af naturhistoriske Bøger	400
	d.	af 5000 rb. til philologiske Bøger	200
	e.	af 2500 rb. til historiske Bøger	100
3.	Som Bidrag til det Classenske Literatur-		700
	selskab for Læger til Bogindkjøb overensstem-		
	mende med den med bemeldte Selskab truffne Dver-		
	enskomst**), bliver som hidtil at udrede		200
4.	De for en Tid af 10 Aar for Tilvejebringel-		
	sen af en ny Realkatalog bestemte		100
		tilsammen	2698 —
			3788 —
			4400 —
	hvorefter af den hele Normalsum		612 —
	bliver tilbage		612 —
	hvilken Sum udgjor det til en foreslaet eventuel		
	Forhøjelse af Sagerne		
	for Bibliothekaren fra	400 til 900 med 500 rb.	
	— 1ste Underbibliothekar	328 — 400 —	72 —
	— 2den — —	200 — 240 —	40 —
			612 rb.

I Henseende til ovenanførte Udgifter bliver at iagttage, at alle Udbetalinger, paa samme Maade som hidtil, skee paa Universitetskontoen, efter Regninger attesterede af Bibliothekaren, og maa derhos Attestationen indeholde Oplysning om, hvorvidt Regningerne skulle betales af de Moltkeste Legatrenter, eller af Bibliothekets øvrige Indtægter. Forsaavidt Udgifterne vedkomme bemeldte Legatrenter, bør de overensstemmende med Fundatsens § 15 in fine, holdes aldeles afsondrede fra Bibliothekets øvrige Udgifter, for at den i Fundatsens § 15 jft. m. § 13 og 14 bestemte aarlige Forklaring kan nøjagtigen meddeles, i hvilken Hensigt de blive at opføre paa de derfor anlagte særlige Konti i Universitetets Legat hovedbog, og bliver det nøje at paasee, at de Regninger som angaa de Moltkeste Legater blive indleverede til Kvæsturen i det Seneste den 31te December, for at Legatets Regnskab kan blive afluttet saa tidligt, at de befalede Udskrifter til den i § 15 foreskrevne aarlige Indberetning til Hans Majestæt Kongen kunne afgives til Direktionen senest inden Midten af Januar Maaned.

De øvrige Udgifter blive derimod at opføre paa Bibliothekets Konto i Universitetets Hovedbog efterhaanden som de passere Kassen, men at henføre under de forskellige Udgiftsposter. Derimod bliver af Bibliothekaren ved hvert Aars Udgang at forfatte en nøjagtig Dversigt over, hvormeget der er udbetalt for hver enkelt Underafdeling, efter hvilken Dversigt Totalsummen maa stemme nøjagtigt med den i Universitetets Hovedbog anlagte Hovedkonto. For at Bibliothekaren kan sættes istand til at meddele en saadan Dversigt, ansees det rettest, enten at samtlige Regninger indgives in duplo, saaledes at Bibliothekaren beholder det ene Exemplar til Brug ved Dversigten, eller og at der ved Regningernes Anvisning gjøres nøjagtig Forklaring om, til hvilke Underafdelinger Udgifterne bør henføres, i hvilket Tilfælde Bogholderen har erklæret sig villig til at føre en særskilt Bog hvorefter Bibliothekaren til enhver Tid kan have Underretning om, hvormeget der er anvendt af hver enkelt Udgiftssum, og hvorefter altsaa fornævnte Dversigt med Lethed kan affattes.

Forsaavidt det af Bibliothekskommissionen var indstillet, at den Bestemmelse hvorefter Bibliothekets naturhistoriske Afdeling hidtil under Navn af Bibliotheca Moltkiana

*) Fundatsen saavel som de for Regnskabsførelsen for de Moltkeste Legater foreskrevne Regler findes længere nede i Afsnittet om Legatvæsenet.

**) Se Aarb. 1843 S. 39.

historiæ naturalis var bleven forsynet udelukkende for ovennævnte dertil henlagte Renter af det Moltkeste Legat, 400 rb., maatte modificeres derhen, at denne Afdeling, med Hensyn til at Zoologien er nævnt blandt de Fag der trænge til rigeligere Forsyning, fornemmelig ved Anstæffelse af de dyrere Kobberværker, maatte erholde nogen Understøttelse fra Bibliothekets øvrige Midler, hvilket Tilskuds Størrelse maatte være at bestemme af Bibliothekaren under Kommissionens Tilsyn og Billigelse, havde Direktionen Intet derimod at erindre, forsaavidt saadant Tilskud udredes af det Bidrag, nemlig oven under 2 b, som af Universitetet tilstaaes Bibliotheket, og ikke af noget af de øvrige Legaters Renter der have en særlig Anvendelse, og de øvrige anførte Regler med Hensyn til Regnskabsføringen iagttages.

Tovrigt har det sit Forblivende ved den hidtil gjeldende Bestemmelse*) ifølge hvilken, naar der i noget Aar maatte blive en Beholdning tilbage fra Bibliothekets Udgifter, denne da overføres til næste Aar, hvorved dog bør iagttages Bestemmelsen i den Moltkeste Fundatses § 13, at hvad der saaledes i et Aar bespares under en af de ovenfor under Nr. 2 litr. c, d og e anførte Konti, i det følgende Aar maa anvendes til Fordel for den af bemeldte 3 Afdelinger for hvilken Besparelsen har fundet Sted.

Senere er der paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling under 9de Maj allernaadigst forundt Bibliothekaren et Tillæg til hans faste Løn af 200 rb., og første og anden Underbibliothekar de ovenanførte Tillæg af resp. 72 og 40 rb., alt af den ovennævnte til Gagetillæg reserverede Del af Normalsummen.

B. For den botaniske Have. Skrivelse af 19de April.

Den normerede Sum af Universitetets Tilskud, 6850 rb., eller i Forbindelse med Havens øvrige Indtægter den hele Sum af 7200 rb., bliver fra 1ste Januar 1845 at fordeles saaledes:

1. Gager.	a. til Gartneren	600 rb.	
	b. — Assistenten	400 —	
2. Havens Kultur.			1000 rb.
	a. Lønninger.		
	1ste Svend	300 —	
	3 andre Svende	626 —	
	2 Clever	200 —	
	Materialsnedkeren	216 —	
	Fyrbøderen	206 —	
	4 faste Arbejdere	720 —	
	Lugekonen	92 —	
	Extrafolk	140 —	
			2500 rb.
	b. Jord, Gødning, Bark osv.	150 —	
	c. Brændsel	750 —	
	d. Inventariet	300 —	
	e. forskellige Udgifter	250 —	
			3950 rb.
3. Bibliotheket			600 —
4. Samlingerne			200 —
5. Bygningsudgifter			550 —
6. Skatter og Afgifter			200 —
7. Porto			50 —
8. Forskjellige Udgifter vedkommende hele Institutet			150 —
9. Admiral Stephansen			200 —
10. Extraordinære Udgifter			300 —
			7200 rb.

I Henseende til Udgifterne bliver at iagttage, at alle Udbetalinger, paa samme Maade som hidtil, skee paa Universitetskontoret, efter Regninger attesterede af Havens Direktør, og Udgifterne blive at opføre paa Havens Konto i Universitetets Hovedbog, alt efter de samme Regler som oven for Bibliotheket anført.

Da det er en Selvfølge, at der ved Fastfættelsen af de paa de ovenanførte enkelte Underafdelinger anførte Summer, som ikke angaae Gager, ikke endnu kan gjøres Regning

*) Se Aarb. 1840 S. 60 ff.

paa at de strengt ville kunne overholdes, førend man har vundet nogen Erfaring om, hvad der ordentligvis kan antages at ville anvendes af hver Konto, har Direktionen Tøtet imod, om det skulde blive uundgaelig nødvendigt, Noget at overstride det for en enkelt Konto normerede Beløb med hvad der paa en anden Konto maatte bespares, og det derhos nøje iagttages, at der ialt ej udgives mere end den for Haven for hele Aaret normerede Sum af 7200 Rbd.

Forsaavidt der var andraget paa, at det Dverskud som, naar Havens Gjæld er afbetalt, i noget Aar maatte blive tilbage, maatte overføres paa det næste Aar, tilkjendegav Direktionen, at Den ikke er bemyndiget til at bevilge saadant, men at der derimod ved den derom meddelte allerhøjeste Bestemmelse er givet Udfigt til, at en saadan Besparelse i et eller flere Aar vil kunne afgive et Moment til at forvente speciel allerhøjeste Tilladelse til at erholde extraordinært Tilskud til den for Haven normerede Sum, forsaavidt en særegen Anledning maatte frembyde sig til derpaa at andrage.

C. For-det zoologiske Museum. Skrivelser af 19de April og 25de Oktober.

Føreløbigen er at mærke, at den i Normalreglementet for Musæet opførte Normalsum var kalkuleret til 2100 rb. idet der var forudsat, at Musæets Indtægt af Legatrenter udgjorde:

af de Moltkeffe Legater	1135 rb. 51 ff.
af det Zuirenske Legat	12 — 45 —
	<u>1148 rb.</u>

og beregnet et Tilskud fra Universitetet af 952 — 2100 rb.

Men ifølge de i den senere end Normalreglementet konfirmerede Fundats for de Moltkeffe Legater i §§ 9 og 12 ift. m. § 5 Nr. 2 indeholdte Bestemmelser er det zoologiske Museum af disse Legater istedetfor det anførte Beløb af 1135 rb. 51 ff. alene tillagt de i Direktionens anden Skrivelse af 19de Apr. (foruden hvad der efter det under I i bemeldte Skrivelse Anførte kan tilfalde Musæet)

under I til Assistent Beck opførte	200 rb.
— II opførte	500 —
— III —	100 —
— IV —	100 —
	<u>900 —</u>

altsaa mindre end i Normalreglementet forudsat 235 — 51 —
 saa at Normalsummen nu ifkun er

a. fra Universitetet i Forbindelse med det Zuirenske Legat	964 — 45 —
b. af de Moltkeffe Legater	900 — " —

1864 rb. 45 ff.

Denne Sum bliver fra 1ste Januar 1845 at regne at fordele og udrede saaledes:

	af Universitetets Tilskud og det Zuirenske Legats Renter.	af det Moltkeffe Legats Renter.
1. Gage til Assistent Beck		200 rb.
2. Anskaffelse af ny zoologiske Gjenstande		550 —
3. Tilberedning af samme	130 rb.	50 —
4. Opstilling og Opbevaring af samme og af de ældre Gjenstande, Anskaffelse af Inventarium, Fragt, Porto, derunder indbefattet den i de tvende sidste Aar Konservator Place forundte aarlige Godtgjørelse for Konservationen, forsaavidt hans Assistance for Fremtiden anses nødvendig,	434 —	
5. Uforudselige Udgifter, hvorunder Tilskud til de foregaaende Poster, forsaavidt samme maatte blive nødvendige,	400 — 45 ff.	
	<u>964 rb. 45 ff.</u>	<u>800 rb.</u>

Fra forrige Side 964 rb. 45 fl. 800 rb.

6. Af de i Fundatsen for det Moltkeſke Legat § 8 bestemte Renter af Kapitalen 5000 rb. (ſe Direktionens nedenauforte Skrivelse af 19de April Nr. IV) til Godtgjørelſer for i Marts Løb afholdte og tilendebragte Forelæſninger, ſom det iøvrigt er overladt Direktionen at fordele mellem de flere Lærere ſom maatte have holdt ſamme, i Forhold til deres dermed hafte Ulejlighed, henſættes her forelobigen Halvdelen eller

100 —
964 rb. 45 fl. 900 rb.

I Henſeende til ovenauforte Udgifter bliver at iagttage, at alle Udbetalinger der ſhulle afholdes af de Moltkeſke Legatrenter, ſhulle ſkee paa Universitetskontoret efter Regninger attesterede af Muſæets Forſtander, og bør diſſe Atteſtationer tillige indeholde nøjagtig Oplyſning om, til hvilke af de bemeldte Legater vedkommende, i nyſnævnte Skrivelse auforte, Konti Udgifterne bør henføres.

Hvad derimod angaaer Universitetets Bidrag i Forening med Zuirens Legats Renter, tilſammen ovennævnte 964 rb. 45 fl., da bliver ſamme at udbetale Forſtanderen med en Fjerdedel ved hvert Kvartals Begyndelſe, imod at der for Anvendelſen ved hvert Marts Udgang aflægges ſædvanligt Gforireguſtab, hvori bør anlægges ſærſkilte Konti for de ovenauforte forſkjellige Udgiſtpoſter, og bliver da den kontante Beholdning at indbetale i Kvæſturen ved Reguſtabets Afſlutning til ovennævnte Tid.

Med Henſyn til mulige Beſparelſer for et enkelt Aar af de Moltkeſke Legatrenter, da bliver at forholde i Overensſtemmelſe med hvad der nu er faſtſat i merbemeldte Skrivelse under Nr. II, III, IV og VI. Hvad derimod Universitetets Tilſtud angaaer, da kan vel, hvad der i et enkelt Aar ſpares, ej overføres ſom Beholdning for næſte Aar; men forſaavidt der ſaaledes i Løbet af et eller flere Aar maatte beſpares noget af det normerede Tilſtud, da vil ſaadant være et Moment til Beſtemmelſen af, hvorvidt der maatte være Anledning til allerunderdanigſt at andrage paa Bevilgelsen af et extraordinært Tilſtud, ſom ved en eller anden Lejlighed maatte anſees onſkelig.

Da det er en Selvfølge, at der ved Faſtſættelſen af de paa de ovenauforte enkelte Underafdelinger auforte Summer, med Undtagelſe af 1ſte Poſt, ikke endnu kan gjøres Regning paa, at de ſtrengt ville kunne overholdes, førend man har vundet nogen Erfaring om, hvad der ordentligviſ kan antages at ville blive anvendt af hver Konto, ſandt Direktionen, forſaavidt angaaer Universitetets Tilſtud, Intet imod, om det ſhulde blive nødvendigt, at det for en enkelt Konto normerede Beløb noget overſkrides med hvad der paa en anden Konto maatte beſpares, naar det derhos nøje iagttages, at der ialt ej udgives mere end den for Muſæet for hele Maret normerede Sum, og det var med Henſyn hertil at der var indrømmet indtil videre Anſættelſen af den under 5te Poſt til uforudſelige Udgifter opførte betydelige Sum af 400 rb. 45 fl.

D. For det mineralogiſke Muſæum, Skrivelse af 19de April.

Den i Normalreglementet for dette Muſæum opførte Normalſum var 1300 rb., idet der var forudſat, at Muſæets Indtægt af Legatrenter udgjorde

af de Moltkeſke Legater 701 rb. 63 fl.
af det Zuirenſke Legat 9 — 33 —

711 —

og beregnet et Tilſtud fra Universitetet af 589 —

1300 —

Men ifølge de i den ſenere end Normalreglementet konfirmerede Fundats for de Moltkeſke Legater §§ 9 og 12 iſt. med § 5 Nr. 2 indeholdte Beſtemmelſer, er det mineralogiſke Muſæum af diſſe Legater iſtederfor det auforte Beløb af 701 rb. 63 fl.

kun tillagt de i Direktionens oftere nævnte Skrivelse af 19de Apr. (foruden hvad der efter det under I Auforte

kan tilfalde Muſæet) under II opførte 375 rb.
— III — 100 —
— IV — 100 —

575 —

altsaa mindre end i Normalreglementet forudſat 126 rb. 63 fl.

saar at dets Normalsum nu ikkun er:

a. Tilskud fra Universitetet samt af det Zuirenske Legat	598 rb. 33 ft.
b. af de Moltkefke Legater	575 — "
	1173 rb. 33 ft.

Denne Sum, 1173 rb. 33 ft., bliver derefter, fra 1ste Januar 1845 at regne, saaledes at fordele og udrede:

af Universitetet og
det Zuirenske Legat. af det Moltkefke
Legat.

1. Til Assistance, saaledes at de Mænd som hertil antages ikke ansættes fast 200 rb.
forfaavidt ikke Noget af denne Sum kan overtages af de i Skrivelser af 19de Apr. under I omhandlede Moltkefke Legatrenter, i hvilket Tilfælde da det herved i Universitetets Tilskud Besparede bliver disponibelt for en af de følgende Konti.
2. Til Samlingernes Forsøgelse:
 - a. den danske geognostiske Samling
 - b. den norsk-svenske dito
 - c. den almindelige geognostiske Samling
især til Samlingerne af Forsteninger fra Dvergangstiden, Liass, Jura-Kridtdannelserne og de tertiære Formationer
 - d. den oryktognostiske Samling

548 rb.

hvilke 548 rb. udredes saaledes, at deraf afholdes, af Universitetets Tilskud 173 rb.
og af de Moltkefke Legatrenter:

a. de i § 8 til Musæets Fremvæxt bestemte	100 —
og b. de i §§ 9 og 10 til Musæets løbende Udgifter bestemte Renter	275 —
	" — 375 rb.

3. Til Indkjøb af Bøger 100 —
4. Til Materialet af Skabe, Væsker, Papper, Tegninger, Porto, Fragt, Kasser, Brændsel, Rengjøring, m. v. 225 — 33 ft.
5. Af de i Fundatsen § 8 bestemte Renter af Kapitalen 5000 Rbd. til Godtgjørelse for i Aarets Løb afholdte og tilendebagte naturhistoriske Forelæsninger, som det isøvrigt er overladt Direktionen at fordele imellem de flere Lærere som maatte have holdt samme, i Forhold til deres dermed hafte Ulejlighed, hensættes her foreløbigen Halvdelen eller 100 —

598 rb. 33 ft. 575 rb.

§ Henseende til ovenanførte Udgifter bliver, hvad Udbetalingen af de Moltkefke Legaters Renter angaaer, at forholde paa samme Maade som oven for det zoologiske Museum bestemt.

hvad angaaer Universitetets Bidrag i Forening med Zuirens Legats Renter, til sammen ovennævnte 598 rb. 33 ft., da bliver samme, med Undtagelse af de til Lønninger bestemte 200 rb., hvilke blive efter Forstanderens Anvisning at have i Kvæsturen, at udbetale til Forstanderen med en Fjerdedel ved hvert kvartals Begyndelse, imod at der for Anvendelsen ved hvert Aars Udgang aflægges sædvanligt Gforiregnstab, hvori bør anlægges særskilte Konti for de ovenanførte forskellige Udgiftsposter, og bliver da den kontante Beholdning at indbetale i Kvæsturen ved Regnskabets Afslutning til ovennævnte Tid.

Med Hensyn til mulige Besparelser for et enkelt Aar af de Moltkefke Legatrenter eller Universitetets Tilskud, gjelder det samme som oven ved det zoologiske Museum anført.

Da det er en Selvsølge, at der ved Fastsettelsen af de paa de ovenanførte enkelte Underafdelinger anførte Summer, som ikke angaae Gager, ikke endnu kan gjøres Regning paa, at de strengt ville kunne overholdes, førend man har vundet nogen Erfaring om, hvad der ordentligvis kan antages at ville blive anvendt af hver Konto, vil Direktionen, forsaavidt angaaer Universitetets Tilskud, ligeledes her Intet have imod, om det skulde blive uundgaaelig nødvendigt, noget at overstride det for en enkelt Konto normerede Beløb med hvad der paa en anden Konto maatte bespares, og det derhos nøje iagttages, at der ialt ej udgives mere end den for Musæet for hele Aaret normerede Sum af 1173 rb. 33 st.

E. For det physiske Kabinet. Skrivelse af 17de Maj.

Det for Samlingen normerede Tilskud fra Universitetet af 828 rb., eller i Forbindelse med dens øvrige Indtægter, nemlig dels Legatrenter 272 rb., dels Bidraget fra den polytekniske Læreanstalt, 630 rb., den hele Indtægt af 1730 rb., bliver fra 1ste Januar 1845 at regne at fordele saaledes og at udrede af

	d. yttkn. L. Ns. Bi- drag 630 rb.	Universitetets Tilskud og Legatrenterne 1100 rb.
1. Gager og Lønninger 830 rb., nemlig Konferentsraad Orsted af Kratzensteins Legats Renter 100 rb. Manuensis 150 rb. Karlen 180 —		
	330 rb.	
de øvrige 400 rb. ere indbefattede under 3, se nedenfor.		
2. Husleje til Konferentsraad Orsted indtil Udgangen af 1838, ifølge kongl. Resol. af 17 Maj 1831*), nemlig mod at han frem- deles svarer Skatter og Reparationer af sin Embedsbolig 150 —		
3. til Samlingens Vedligeholdelse 600 —		
4. Materialier til Forsøg 200 —		
5. Anskaffelse af Instrumenter 100 — 225 —		
6. Assurancepræmie " — 25 —		
	630 rb.	1100 rb.

Med Hensyn til den polytekniske Læreanstalts Bidrag, bliver for Anvendelsen heraf at aflægge sædvanligt Regnskab til Læreanstalten, med Iagttagelse af de ovenanførte Underafdelinger. Af Universitetets Tilskud 828 rb., eller i Forbindelse med Legatrenterne, 272 rb., ialt 1100 rb., bliver den under 1 anførte Gagesum 100 rb. at udbetale i Kvæsturen, ligesom de under 2 anførte 150 rb. til Husleje, som hidtil, blive at udbetale fra Kvæsturen efter Kvæstors Anvisning med Halvdelen ved hvert Halvaars Udgang; det Øvrige udbetales til Samlingens Bestyrer med en Fjerdedel ved Begyndelsen af hvert Kvartal, imod at der for Anvendelsen ved hvert Aars Udgang aflægges sædvanligt Gforiregnskab, hvori bør anlægges særskilte Konti for de ovenanførte forskellige Udgiftposter, og bliver da den kontante Beholdning at indbetale i Kvæsturen ved Regnskabets Afslutning til ovennævnte Tid, og bliver det tillige nøje at iagttage, at der af Universitetets Tilskud, navnlig med Hensyn til de ovenfor under 3 og 5 anførte Summer af ialt 825 rb., ialt ej udgives mere end det for hele Aaret normerede Beløb; men forsaavidt det er en gjeldende Regel, at hvad der i et enkelt Aar spares ej kan overføres som Beholdning for næste Aar, men bliver at tilbagebetale i Universitetets Kasse, da, hvis der i Løbet af et eller flere Aar saaledes maatte spares noget, vil dette være et Moment til at forvente speciel allerhøjeste Tilladelse til at erholde ekstraordinære Tilskud.

Det bemærkes, at i det under 3 opførte Beløb til Samlingens Vedligeholdelse er indbefattet den af Bestyreren foreslaaede Godtgjørelse af 400 rb. til den Mechanikus som af ham hertil bliver at antage temporært eller paa Dpsigelse, hvorimod de hertil

*) Sv. f. akad. Tid. II. S. 264.

ved allerhøjeste Resol. af 1ste Marts 1844 (s. Aarb. 1844 S. 44 f.) for en Tid af 3 Aar bevilgede 300 rb. aarlig bortfalde.

F. For de to kemiske Laboratorier. Skrivelse af 19de April.

Universitetets Tilskud 700 rb. i Forbindelse med de to Laboratoriers egne Indtægter hvorom her alene er Tale, nemlig det 1ste, af Professor Zeise, og det 3die, af Professor Scharling bestyrede, hvilke fra den polytekniske Lærestalt ere tillagte respektive 1050*) og 200 eller tilsammen 1250 rb., altsaa det Hele 1950 rb., bliver fra 1ste Jan. 1845 at fordele og udrede saaledes:

A. til det 1ste Laboratorium ialt 1500 rb. nemlig

1. til Lønninger 430 rb.	
a. for Amanuensis	250 —
hvoraf dog bliver at bespare de 50 rb. saalænge han ej har fungeret idetmindste $1\frac{1}{2}$ Aar.	
b. til Dvarteren	180 —
2. til Brændsel	130 —
3. — Rekviziter til Laboratoriet og til Brug ved Forelæsninger, som Instrumenter, Tegninger, Materialier, indvendige Reparationer, Afdrag paa Gjeld osv.	877 —
4. — Skrivematerialier, Bøgers Indbinding, Porto og andre smaa Udgifter	50 —
5. Afsurancepræmie	13 —
	1500 rb.

B. til det 3die Laboratorium ialt 450 rb. som anvendes saaledes:

1. til Lønninger	100 rb.
2. — Brændsel	60 —
3. Rekviziter til Laboratoriet, saasom Instrumenter, Tegninger og Varer, indvendige Reparationer . .	250 —
4. forskellige smaa Udgifter, som Porto, Skrivematerialier	30 —
5. Afsurancepræmie	10 —
	450 rb.

For Anvendelsen af disse Summer bliver af hver af Bestyrerne at aflægge Regnskab som sædvanligt til den polytekniske Lærestalt, saaledes at i dette Regnskab Universitetets ovennævnte Tilskud tages til Indtægt som en af dette til Lærestalten afgivet Godtgørelse for Laboratoriets Afbenyttelse af de ved Universitetet Studerende, men uden at der for sammes særlige Anvendelse aflægges noget særskilt Regnskab.

I Henseende til mindre Overstridelser af de enkelte Konti, naar kun de hele normale Summer holdes, er tilstaaet samme Frihed som oven for de zoologiske og mineralogiske Museer og den botaniske Have anført.

G. Det astronomiske Observatorium. Skrivelse af 4de Oktb.

Universitetets Tilskud 1246 rb., eller i Forbindelse med Observatoriets øvrige Indtægter, 54 rb., ialt 1300 rb., bliver fra 1ste Jan. 1845 at fordele saaledes:

1. Gager og Lønninger:	
a. til Observator	450 rb.
b. — en Mechanikus for Tilsyn med Instrumentfamlingen	50 —
	500 rb.

*) Det er urigtigt naar denne Sum i Normalreglementet af 13de Nov. 1844 er anført med 1075. Se de aarlige Budgetter og Regnskabsoversigter.

	Fra forrige Side 500 rb.	
c.	til en Karl	50 —
		550 rb.
2.	til Instrumentfamlngen	300 —
3.	— Bøger, Kortter og dertil hørende Bogbinder- arbejde, osv.	100 rb.
4.	— Vedligeholdelse af Bygningen og det Inventarium som ikke horer til Instrument- famlngen	150 —
5.	— Brændsel og Belysning	100 —
6.	— Skrivematerialier og forskjellige mindre Udgifter, som Gratifikation til Graveren for Renholdelse af Taarnet, Porto m. v.	100 —
		1300 rb.

Af den sidstnævnte 6te Post er Professor Astronomiæ bemyndiget til, i Kvæsturen at hæve passende Forskud, dog saaledes, at der hvergang til Kvæsturen afgives et saa vidt muligt dokumenteret Regnskab for Beløbet's Anvendelse, forinden nyt Forskud anvises til Udbetaling. Hvad derimod de øvrige 5 Poster angaaer, bliver at iagttage, at alle Udbetalinger skulle skee paa Universitetskontoret, for den under 1ste Post a til Observator opførte Gages Vedkommende efter Kvæstors, for de under samme Post b og c opførte Lønningers Vedkommende efter Anvisning af Professor Astronomiæ, men for de andre 4 Posters Vedkommende efter Regninger attesterede af bemeldte Professor, og blive Udgifterne at opføre paa Observatoriets Konto i Universitetets Hovedbog, efterhaanden som de passere Kassen, uden at henføres under de forskjellige Udgifts- poster; hvorimod af Professor Astronomiæ ved hvert Aars Udgang bliver at forfatte en nøjagtig Oversigt over, hvormeget der er udbetalt for hver enkelt Underafdeling, efter hvilken Oversigt Totalsummen maa stemme nøjagtigt med den i Universitetets Hovedbog anlagte Hovedkonto; i denne Henseende gjelder angaaende Regningernes Ind- givelse in duplo eller en nøjagtig Forklaring ved Regningernes Anvisning, og Bog- holderens Tilbud om til den Ende at føre en særskilt Bog, det samme som oven ved Bibliotheket og den botaniske Have anført.

Om at de enkelte Underafdelinger indbyrdes kunne Noget overstrides, ligesom og, at det der i et enkelt Aar bespares ikke kan overføres til det næste, men saadanne Besparelser komme i Betragtning til senere at udvirke extraordinære Tilskud, gjelder ligeledes det samme som ved flere af de foregaaende Instituter er anført.

H. Musæet for Physiologi og sammenlignende Anatomi. Skrivelse af 17de Maj.

Tilskudet fra Universitetet, 700 rb., i Forbindelse med Musæets egne Indtægter, 400 rb., tilsammen 1100 rb., blive fra 1ste Januar 1845 at fordele som følger:

1.	Lønninger:	
	til Profektorarbejde	200 rb.
	saaledes at Arbejdet i Overensstemmelse med Direk- tionens Skrivelser af 5te og 19de September 1843 (Aarb. 1843 S. 37) betales stykkevis indtil dette Beløb.	
	— Dvarteren, der tillige er Skelettor, 10 rb. maa- nedlig	120 —
2.	til anatomiske Instrumenter	30 —
3.	— Indkjøb af og Udgifter ved ny Erhvervel- ser overhovedet	150 —
4.	— Spiritus	168 —
5.	— Glas og Glarmesterarbejde (Glasflasker, Glasdæksler)	170 —
6.	— Smede- og Smedkerarbejde (Stænger, Bræt- ter, Skabe)	110 —
7.	— løbende Smaaudgifter	152 —
		1100 rb.

Med Undtagelse af sidstnævnte under 7 anførte Sum af 152 rb. til løbende Smaaudgifter, hvoraf kunne udbetales Samlingens Bestyrer eller Eforus passende

Forstud, dog saaledes at der hvergang til Kvæsturen afgives et saavidt muligt dokumenteret Regnskab for Beløbet's Anvendelse forinden nyt Forstud anvises, skulle alle Udbetalinger ske paa Universitetskontoret efter Regninger attesterede af Bestyreren, og Udgifterne opføres paa Musæets Konto i Universitetets Hovedbog, efter de selsamme Regler som for det sidstnævnte og flere Instituter forekrevet. Ligeledes gjelder ogsaa her det oftere Anførte om Friheden i de enkelte Kontis indbyrdes Overfridelse, og at Besparelser i den normerede Sum kun indirekte kunne komme Musæet tilgode i et følgende Aar.

I. Det normal-anatomiske Musæum. Skrivelse af 24de Maj.

Universitetets Tilskud, 1400 rb., fordeles saaledes:

1. Gager og Lønninger:		
a. til Konservator Ipsen	600 rb.	
b. til 2 Profektorer hver 200 rb.	400 —	
c. til Anatomikarlen	400 —	1100 rb.
2. til Indkjøb af anatomiske Præparater	100 —	
3. til ny Skabe samt Reparation af de ældre	150 —	
4. til Spiritus, Glas, Injektionsmasse m. m.	50 —	
		1400 rb.

Af denne Normalsum blive de under 1 a, b og c anførte 1100 rb. efter Kvæstors Anvisning at udbetale i Kvæsturen, hvorimod det under 2, 3 og 4 opførte Beløb af 300 Rbd. til Musæets egentlige Fornødenheder bliver at udbetale vedkommende Professor med en Fjerdedel ved hvert Kvartals Begyndelse, mod at han for Anvendelsen ved hvert Aars Udgang aflægges sædvanligt Gforiregnskab, hvori bør anlægges særskilte Konti for de under 2, 3 og 4 anførte forskellige Udgiftsposter, og bliver da ved Regnskabets Afslutning til ovennævnte Tid den kontante Beholdning at indbetale i Kvæsturen.

K. Det pathologiske-anatomiske Musæum. Skrivelse af 19de April.

Tilskudet fra Universitetet, 500 rb., fordeles, fra oftnævnte Datum at regne, saaledes:

1. Profektoren	200 rb.
2. Brændevin, Vinaand, Fernis, Pensler og Injektionsmasse	180 —
3. Spiritusglas, Glaskasser, Glasplader, Kroe, Reparationer paa Skabe m. m.	80 —
4. Kjøb af Præparater, Forsendelse af pathologiske Sjeldenheder fra Provindserne	40 —
	500 rb.

Med Undtagelse af de under Nr. 1 nævnte 200 rb., der blive efter Musæets Forstanders Anvisning at udbetale i Kvæsturen, udbetales den hele Sum med en Fjerdedel ved hvert Kvartals Begyndelse til Forstanderen, mod at der for Anvendelsen ved hvert Aars Udgang aflægges sædvanligt Gforiregnskab, hvori bør anlægges særskilte Konti for de ovenanførte forskellige Udgiftsposter, og bliver da den kontante Beholdning at tilbagebetale i Kvæsturen ved Regnskabets Afslutning til ovennævnte Tid.

Angaaende Friheden til, indtil mere Erfaring opnaaes, at lade en enkelt af Underafdelingerne overtride med hvad der paa en anden er sparet, og angaaende Virkningen af mulige Besparelser, gjelder ogsaa for begge de to sidstnævnte Musæer det oftere Anførte.

L og M. Den kirurgiske Instrumentsamling og den pharmakologiske Samling.

For disse Samlinger er ved Skrivelser af 17de Maj bestemt, at de normerede Tilskud fra Universitetet, resp. 300 og 50 Rbd., for hvis Anvendelse i det Enkelte ellers Intet Nærmere er forekrevet, maa udbetales de vedkommende Forstandere med en Fjerdedel ved Begyndelsen af hvert Kvartal, mod at der for Anvendelsen af Summen ved hvert Aars Udgang aflægges sædvanligt Gforiregnskab, saaledes at den mulige kontante Beholdning tilbagebetales i Kvæsturen ved Regnskabets Afslutning til ovennævnte Tid.

Forjaabidt det er en gjeldende Regel, at hvad der i et Aar af Indtægten er besparet ikke kan i det næste Aar anvendes for Musæet, ville derimod de Besparelser som saaledes i et eller flere Aar maatte have fundet Sted blive at ansee som et Moment til ved forefaldende Lejlighed at udvirke extraordinære Tilflugt til vedkommende Musæum.

N. Hvad endelig angaaer den ved Normalreglementets 4de Post litr. n til samtlige Samlingers Offentlighed bestemte Sum af 200 Rbd., hvilken var fastsat med Hensyn til de Forslag som Bestyrerne af flere af Samlingerne — den zoologiske, mineralogiske, normal- og pathologisk-anatomiske og den physiske Instrumentsamling — i deres forud for Normalreglementets Affattelse indgivne Betænkninger havde fremsat angaaende en saadan Foranstaltnings Iværksættelse og de dertil fornødne Midlers Tilvebringelse, da havde i de senere Betænkninger og Forslag alene Bestyrerne for de to førstnævnte af de anførte Samlinger andraget paa, for 1845 at erholde Andel i bemeldte Sum, og overensstemmende med disses Begjæring blev derfor ved Skrivelse af 25de Oktober Summen fordelt saaledes, at 14 Rbd. tilstodes det zoologiske og Resten det mineralogiske Musæum i det ommeldte Djiemed.

Angaaende de forskellige videnskabelige Samlingers og Instituters Tilstand og Virksomhed i 1845 er iøvrigt følgende at berette.

I Aarbogen for 1843 S. 40 blev allerede berettet om en af Direktionen foreløbigen bifaldet Ombytning af Bibliothekets lidet betydelige Samling af persiske og semitiske samt tyrkiske Haandskrifter mod Dubletter fra det store kongelige Bibliothek, hvorved den endelige Bestemmelse med Hensyn til Vederlaget for bemeldte Haandskriftsamling blev forbeholdt. Denne Sag er i 1845 bleven endelig afgjort, efterat de tvende Bibliothekarer havde indsendt Fortegnelser, dels over Samlingen af de nævnte Haandskrifter, dels over de Dubletter af det kongelige Bibliothek som foresloges afgivne til Vederlag. Hines Antal var 114 Numere, blandt hvilke vel vare enkelte, egentlig orientalske, af fortrinlig Betydning, med hvilke det maatte interessere det kongl. Bibliothek at forøge sin tidligere Samling; men det langt større Antal bestod derimod af Forelæsninger, Kollektanea og desl. af Orientalister fra første Halvdel af forrige Aarhundrede, uden synderligt Værd for Bibliotheket. De trykte Bøger som tilbødes i Vederlag, hvilke udgjorde 64 Bærker i 119 Bind, vare alle saadanne som for Universitetsbibliotheket i en eller anden Henseende kunde have Interesse, saasom ældre og nyere Bærker af videnskabeligt Indhold, Bibeloversættelser fra det engelske Bibelselskab i asiatiske Sprog, Palæotyper fra et ældre Aar end noget der hidtil eksisterende, samt endelig adskillige til den ældre og nyere danske Literatur henhørende Skrifter som hidtil savnedes, m. v. I Henseende til Pengæværdien vare begge Bibliothekarerne enige i at nævne en Sum af 250 Rbd. som den omtrentlige Værdi af hver af Samlingerne.

Efterat Sagen derefter havde været Hans Majestæt forelagt, behagede det Allerhøjstsamme under 25de Maj at tillade, at den saaledes foreslaaede Ombytning fandt Sted.

— Den botaniske Have, som i de seneste Aar har haft en Underbalance af omtrent 500 Rbd. hidrørende fra Direktorboligens Istandsættelse i 1842 (jfr. Aarb. 1843 S. 45), hvilken ifølge speciel Tilladelse er overført fra det ene Aar til det andet, har nu, som nedensaaende Regnskabs-Oversigt udviser, i 1845 faaet denne dækket ved Hjælp af sin forhøjede Indtægt, i Forbindelse med hvad der endvidere i dette Aar indkom ved Salg af Dubletter fra Bibliotheket (se Aarb. f. A. S. 48). Haven har i 1845 haft følgende Indtægt og Udgift:

Efter Forslag fra Statsraad Reinhardt, tillod Direktionen, i Lighed med hvad ved tvende kongelige Resolutioner i 1843 og 1844 var bleven allernaadigt bifaldet, at Konservator Place ogsaa i Sommeren 1845 maatte antages til at udføre Konserverations- og Opstillingsarbejderne mod det sædvanlige Honorar. Derimod blev den ved Samlingen hidtil ansatte Assistent H. Beck, som tidtids formedelst vedvarende Svaagelighed ikke havde været Musæet til den forventede Nytte, ved allerhøjeste Resolution af 15de Novbr. entlediget fra bemeldte Post.

Musæets Udgifter i 1845 hidrørte dels fra anskaffede Skabe og Glas til Opstillingen (omtrent 400 rb.), dels fra Anskaffelsen af Gjenstande til et Beløb af omtrent 700 rb. Disse Udgifter bleve væsentligen bestridte ved Hjælp af den i forrige Aarg. (S. 51) omtalte Beholdning fra det foregaaende Aar, 798 rb. 17 sk., og ved Hjælp af Universitetets Tilskud for Aaret, da der af Musæets Andel af det Moltkeste Legats Renter alene bleve forbrugte 175 rb. til Assistentens Gage indtil hans Entledigelse, og 50 rb. af de til Honorar for Forelæsninger bestemte 100 rb., da den fulde Sum ikke kunde udbetales Statsraad Reinhardt, der formedelst sit spækkede Helbred havde været nødt til at udstrække paa 2 Semestre de Forelæsninger der ellers skulde have været holdte i et. De øvrige Andele af det Moltkeste Legats Renter, tilsammen 675 rb., ere ikke bleven anvendte, og ere overensstemmende med Fundatsen dels gaaede over til Reservecifonden (150 rb.), dels til Disposition i Aaret 1846 (525 rb.). Saaledes som oftere forhen forklaret, har dette Musæum desuden en Restbeholdning af de ved tvende kongelige Resolutioner i 1838 og 39 til dets første Indretning bevilgede 3000 rb., hvilken Beholdning, der ved Udgangen af 1844 udgjorde 837 rb. 54 sk., i 1845 ved oplagte Renter var opvokset til 865 rb. 54 sk., hvoraf 600 rb. indestode i en kongelig og 100 rb. i en Panteobligation, Resten var kontant Beholdning.

Følge Indberetningen om det mineralogiske Musæum, var a) den opryktnostiske Hovedsamplings Revision ved Slutningen af 1845 fuldbendt og det første Bind af den reviderede Katalog til Direktionen indsendt. Forøgelsen af denne Afdeling af Samlingen ved Forøringer, Bytte og Kjøb var i 1845 meget betydelig. Blandt de erhvervede Sager nævnes i Indberetningen Pyrophyllit fra Spaa i Limburg og fra Besseraas i Skaane, Melanchlor, Kollyrit, Triphyllin, Borthit, Glaukolit, Tefskinit, Hypochlorit fra Siberien, Sodalit, Komptonit, Meionit, Gay-Lussit fra Kolumbien og forandret Gay-Lussit fra Lating i Eidersfiedt, Alumochalolit, Antrimolith, Barytophyllit, Binit, Blådit, Barfarit, Chlorospinel, Chlonitrit, Dyseluit, Embritt, Yphenakit, Tellurvismuth, Tellursølv. Disse Forøgelser skyldes Hr. de Yarga i Madrid, Professor Schacchi i Neapel, den russiske Minister Geheime-Kollegieraad Strube i Hamborg, Statsminister Grev Trolle-Vachtmeister i Skaane og Mineralhandleren Krantz i Berlin. b) Den geognostiske Hovedsamplings Forøgelse har i 1845 været overordentlig stor, og det har især været Forsteninger fra Overgangs- og Kridtformationen som man har søgt at tilvejebringe. Fra Petrefaktologen Verneuil har Musæet erholdt nogle Overgangsforsteninger fra Britanien, Spanien og Belgien, og hos Krantz i Berlin ere høbte Switter af siluriske Forsteninger fra Bohmen og Petersborg, af devoniske Forsteninger fra Hartz og Rhinen, af Bjergfalkforsteninger fra Belgien. Professor Forchhammer har selv fra 2 Rejser i Skaane bragt Switter med af ældre og yngre siluriske og devoniske Forsteninger. Af Kridtformationen har man ved Krantz i Berlin erholdt Switter fra Westfalen, Hannover, Maestricht, og Blackdown i England; ved Dr. Roth i Hamborg en lignende Suite fra Nizza, ved Pastor Müller i Hamborg en lignende fra Helgoland, og ved Dr. Hagenow en dito af Kridtforaller fra Rygen. Desuden har Musæet ved Kandidat Malm i Christiansstad forskaffet sig en Suite af staaen Kridtforaller, og ved Kandidat Angelin i Lund erholdt nogle Supplementer til den tidligere modtagne Samling af svenske Overgangsforsteninger. Det 2de Bind af den almindelige geognostiske Samlings foreløbige Hovedkatalog, indbefattende Kridtforsteningerne, er indsendt til Direktionen. c) Den danske geognostiske Samling har ligeledes modtaget en ikke ubetydelig Urvidelse i dette Aar, dels ved nogle Smaarejser Professor Forchhammer har foretaget til Hertugdømmerne og det sydlige Sjælland, dels ved Gaver, navnlig af Hofsjægermester Carlsen til Gamle Rjøgegaard, der har meddelt Musæet Resultaterne af sin Underøgelse af Grønsandlagene i denne Egn. Dernæst har Musæet erholdt ny Samlinger fra sin Samler i Farsø, og Professor Forchhammer har endvidere sendt Kandidat Angelin til de vigtigste Steder for at samle danske Forsteninger. Professoren bemærker, at jo mere man nærmer sig til Fuldstændighed i Samlingen af de danske Forsteninger, desto vanskeliggere og kostbarere bliver Indsamlingen.

Svad angaaer det mineralogiske Musæums Besøg og Benyttelse, har Prof. Forchhammer i det forløbne Aar, ligesom før, aabnet Musæet paa visse Dage i Ugen, for at de Studerende under hans Vejledning kunde øve sig i at kjende og bestemme Mineralier, hvilke Dvælsere have været stærkt benyttede. Musæets Offentliggjørelse for et større Publikum vil kunne finde Sted til Foraaret 1846, da de fleste af de Forandringer som ere ansete for nødvendige og gavnlige til dette Djemed, ere trufne.

Med Hensyn til det mineralogiske Museums Udgifter, viste den indsendte Abkrift af Regatregnskabet, at samtlige Musæet af de Moltkeske Legater, som oven forklaret, tillagte Indtægter paa en Ubetydelighed nær vare blevene forbrugte, ene med Undtagelse af de 100 Rbd. til Musæets Fremvært efter Direktionens nærmere Bestemmelse efter Fundatsens § 5 Nr. 1, hvilke derfor bleve overførte til Reservefonden og gjorde frugtbringende ved Aarets Udgang, overensstemmende med § 8. Imidlertid er det senere efter Andragende fra Prof. Forchhammer, og da det kun var paa Grund af tilfældige Omstændigheder at de ommeldte 100 Rbd. ikke vare blevene anvendte, efter dertil meddelt Samtykke af Grev Moltke, tilstaaet Professorens at anvende den nævnte Sum i 1846. De 100 Rbd. til Honorar for naturhistoriske Forelæsninger ere udbetalte Prof. Forchhammer, der gjennem begge Semestre har holdt mineralogiske Forelæsninger og Dvæller.

Den Bibliotheket tillagte Andel af de Moltkeske Legater, nemlig Renten af 17000 Rbd., er i 1845 blevet fundatsmæssigen anvendt til Indkjøb af naturhistoriske, philologiske og historiske Bøger, dog saaledes at en Del af Summen maatte anvendes til at betale de resterende Regninger fra det foregaaende Aar; ved Indkjøbet af naturhistoriske Bøger maatte en Regning paa 24 Rbd. 46 Sk. overføres paa 1846, hvorimod der af de 200 Rbd. til philologiske Bøger var i Behold 48 Rbd. 83 Sk., som overensstemmende med Fundatsens § 3 kan anvendes i 1846.

Hvad endelig Reservefonden angaaer, da har denne ikke i 1845 haft nogen Udgift, hvorfor Renten 3½ pC. af dens Kapital 5000 Rbd., tilligemed de ifølge det oven forklarede besparede Renter, nemlig 150 for det zoologiske og 100 Rbd. for det mineralogiske Museum, bleve anvendte til Kapitalens Forøgelse ved Indkjøb af 400 Rbd. i kongelige Obligationer, hvoraf dog ifølge det nylig Anførte igjen 100 Rbd. bleve solgte for i 1846 at anvendes til det mineralogiske Kabinet's Fornødenheder. Reservefonden udgjorde derefter ved Regnskabets Afslutning 5300 Rbd. foruden kontant Beholdning.

— Det er i forr. Aarg. S. 38 f. berettet, at der i Anledning af den store Trang til et udvidet Lokale for de i den polytekniske Lærestanstalt værende stedse værende Samlinger, og navnlig Universitetets physiske Instrumentsamling, blev med kongelig Billadelse indkjøbt det til Lærestalten grændsende Hus Nr. 108 og 9 i St. Pedersstræde, for, naar Lejlighed gaves, at benyttes til den paatænkte Udvidelse af bemeldte Samlinger, indtil hvilken Tid det foreløbigen blev at udleje.

Overensstemmende hermed havde dette Hus senere været været udlejet, og deriblandt de tvende Lejligheder, Stuen og første Sal tilhørende, for en Leje af 24 Rbd. hver halvaarlig eller ialt 96 Rbd. for begge aarlig. Da der imidlertid til Arbejdsrum dels for de kemiske og galvaniske Forsøg som anstilles ved den physiske Instrumentsamling, dels for de Reparationer og ny Arbejder som Samlingens Instrumentmager udfører, behøvedes et Lokale i bemeldte Hus, lod Kvæstor, efter Konferentsraad Ørsted's Andragende, og i Henhold til den med Erhvervelsen af dette Hus udtalte og approberede Hensigt, de tvende nævnte til Udvidelsen af bemeldte Lokale nødvendige Lejligheder opsigte til Oktober Flyttetid. For at disse Lejligheder hensigtsmæssigen kunde benyttes til det angivne Djemed, vilde det blive nødvendigt, dels at anbringe en Indgang fra den polytekniske Lærestanstalt, hvor Samlingens øvrige Lokale er, dels at foretage nogle Forandringer ved Værelserne, hvilke Udgifter ansloges til omtrent 200 Rbd., hvilke dog ikke kunde udredes af Samlingens Normalsum. Paa Grund heraf, og da Beløbet agtedes anvendt til Bedste for Instrumentsamlingen og ikke til nogen egentlig Forbedring ved Ejendommen, saa at der ikke skjønedes at være Anledning til at anvise Udgiften paa Ejendommens Indtægter, foreslog Kvæstor, at bemeldte 200 Rbd. som et extraordinært Tilskud til Instrumentsamlingen maatte udredes af de i Normalreglementet og Budgettet for 1845 under 8de Post opførte disponible Renter, 8000 Rbd., af Universitetets Reservefond. Da derhos Konferentsraad Ørsted havde anholdt om, at det omhandlede Lokale maatte overlades Samlingen enten lejesnit, eller ialtfald mod halv Leje, nemlig 48 Rbd. aarlig, og da det var antageligt og ligeledes af Konferentsraaden erklæret, at det ikke var muligt, af Samlingens Indtægter at bespare 96 rb. til den omhandlede Leje, ligesom og Afholdelsen af den halve Leje, 48 rb., formentligen kun i de nærmeste Aar vilde være mulig for den, indstillede Kvæstor, med Hensyn til det Djemed hvori netop Huset var erhvervet, og da formentligen Instrumentsamlingen ikke kunde forudsættes at skulle for den paatænkte Udvidelse af sit Lokale

udrede Vederslag, ligesaa lidt som saadant fordres af de andre Samlinger, at Lokalet maatte overlades Samlingen aldeles lejesfrit.

Ligesom Konsistorium havde anbefalet Kvæstors Forslag i begge Henseender, troede ogsaa Direktionen at burde tiltræde samme, og efterat Den overensstemmende hermed havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt under 14de November 1845 allernaadigst at tillade,

at der til den physiske Instrumentsamling maatte lejesfrit overlades det til dens Udvidelse nødvendige Lokale i det Universitetet tilhørende til den polytekniske Lærestanstalt stødende Hus Nr. 108 og 9 i St. Pederstræde, og at der til dette Lokales Indretning maatte anvendes et Beløb af 200 rb., at udrede af de i Universitetets Normalreglement og Budget for 1845 under 8de Post opførte dis-
 possible Renter, 8000 rb., af Reservecapitalen.

— Bestyreren af det tredje kemiske Laboratorium, Professor Scharling, som havde erholdt kongelig Tilladelse og offentlig Understøttelse til i Sommerens Løb at besøge Industriudstillingen i Wien, anholdt i denne Anledning om, at der, for at Rejsen med Hensyn til Universitetets Tary kunde blive saa nyttig som muligt, maatte stilles en Sum af 600 rb. til hans Disposition for at indkjøbe nødvendige Instru-
 menter og Præparater til bemeldte Laboratorium, da disse formentes at kunne erholdes bedre og billigere der, end det ellers vilde være muligt. Saafernt Professorens paa denne Maade maatte sættes istand til paa sin Rejse at kunne forsyne Laboratoriet med de uundværligste Instrumenter m. v., vilde han forpligte sig til i Løbet af de følgende 6 Aar at afbetale ovennævnte Sum af 600 rb. ved Hjælp af den hans Laboratorium tillagte Andel i det ved det ny Normalreglement under 4de Post f. for de kemiske Laboratorier normerede Tilskud fra Universitetet. Bestyrelsen for den poly-
 tekniske Lærestanstalt havde anbefalet dette Forslag som meget hensigtsmæssigt, da det omhandlede Laboratorium, som hidtil havde været meget slet udstyret, maatte antages paa denne Maade at kunne forskaffes Alt billigere og hensigtsmæssigere end ved Bestil-
 linger her hjemme, ligesom Laboratoriet efter en saadan Forsyning let vilde kunne taale de foreslaaede Afdrag paa Forskudet.

Paa Direktionens derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev det derefter under 25de April allernaadigst tilladt, at den ovennævnte Sum maatte udbetales Pro-
 fessor Scharling som Forskud paa Tilskudet til det af ham bestyrede Laboratorium, i det anførte Djemed og mod Tilbagebetaling paa den foreslaaede Maade.

— Da Professor Dlusfen havde andraget paa, at en extraordinær Sum maatte tilstaaes til Dækning af en Underbalance for det astronomiske Taarn for 1844 af 204 rb. 48 sk., hidrørende blandt andet derfra, at et Beløb af omtrent 100 rb. for et Kvæstorspendul til et i 1843 anskaffet astronomisk Ur først havde kunnet ud-
 betales i 1844, fordi man ønskede, forinden Udbetalingen at prøve Apparatets Godhed, og da det derhos var oplyst, at der i Mærene 1842 og 43 vare beparerede betydelige Summer paa Taarnets Konto, navnlig tilsammen over det Dobbelte af det anførte Beløb, blev det paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling under 7de Marts allernaadigst tilladt, at bemeldte Underbalance maatte dækkes af den paa Budgettet for 1844 under 3die Post til extraordinære Udgifter til videnskabelige Formaalets Fremme
 normerede Sum af 3700 rb.

Ifølge en til Direktionen indsendt Udgift over Observatoriets Indtægter og Udgifter i 1845, have disse i Virkeligheden været de nedenstaaende. Indtægten har, naar til den ovennævnte normerede Sum af 1300 rb. lægges den Afgift der indbetales af Kirkerne, udgjort 1340 rb. og er bleven anvendt paa følgende Maade:

	Virkelig Ud-		Norme-
	gift.		
	rb.	sk.	rb.
1. Gager og Lønninger	550	=	550
2. Udgifter ved Instrumentsamlingen	278	10	300
3. Bøger, Kortet m. v.	=	=	100
4. Udgifter ved Bygningen	202	54	150
5. Brænde og Lys	119	32	100
6. Andre Udgifter	190	=	100
	1340	=	1300

1. Gager og Lønninger
2. Udgifter ved Instrumentsamlingen
3. Bøger, Kortet m. v.
4. Udgifter ved Bygningen
5. Brænde og Lys
6. Andre Udgifter

Den under 4 anførte Sum medgif, paa 13 rb. nær, til den aarlige Reparation af Plattformen og til Redtagelsen af den store Marmorpedestal i Observatoriet, samt Opførelsen af 6 Postamenter af Murværk og hugne Sten, der vare nødvendige for Instrumenternes fastere Opstilling. Af Udgiften 2 ere 192 rb. blevne udgivne alene for Reparationer, Afpuddninger, samt mindre Sagers Forfærdigelse, de øvrige 86 rb. anvendtes til Kjøbet af en fortrinlig engelsk Riffert, som Professorens fandt Lestighed til at erhverve til Observatoriet for 150 rb., saaledes nemlig at de 86 rb. udbetaltes af Normalsummen for 1845 og den resterende Del af Kjøbesummen afholdes af Normalsummen for 1846. Under 6te Post har den eneste store Udgift været 90 rb. der foranledigedes ved et Honorar til en Bygningskyndig for Tegning og Overslag til et nyt Observatorium, medens de øvrige til denne Rubrik henhørende Udgifter hver for sig havde naaet et langt mindre Beløb.

— Et betydeligt extraordinært Tilskud er ogsaa i dette Aar tilstaaet det **physiologisk-zootomiske Musæum**^{*)}, foranlediget derved, at Musæet lige siden dets Oprettelse i Aaret 1840 havde haft en stedse stigende Underbalance, hvilken ved Udgangen af 1844 var opvoret til 665 rb., og som Sforus Professor Eschricht hidtil havde dækket ved Forskud af sin egen Kasse. Efterat Musæet ved det ny Normalreglement havde faaet foretaget Indtægt, foreslog Professorens, at den ommeldte Sum maatte tilstaaes det som rentefrit Laan mod Afdrag i 6—7 Aar. Kvæstor formente, at dersom det skulde tilstaaes Musæet at faae bemeldte Underbalance dækket, burde dette hellere skee ved et extraordinært Tilskud for engang, hvortil ogsaa de fornødne Midler vare tilstede i et betydeligt Overskud af Normalsummen for 1844 til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme; men fremhævede iøvrigt det Mislige i at Bestyrerne af de enkelte Musæer, ved at overskride de normerede Summer og gjøre Udlæg af egne Midler, skulde kunne erhverve for de vedkommende Musæer betydeligt større Summer end de for dem engang efter tilstrækkelig Drovejelse fastsatte Beløb, hvorved Normeringen af bestemte Summer blev illusorisk. Paa den anden Side henviste Professor Eschricht til den særegne Bestaffenhed navnlig af det ham anbetroede Musæum, der gjorde det yderst vanskeligt med Sikkerhed at bestemme Udgifterne i Løbet af et Aar, idet ganske extraordinære og særdeles betydelige Udgifter let til aldeles ubestemte Tider kunne foresfalde, saasom ved indtræffende Sendinger fra Naturkyndige der rejste i fremmede Lande og betænke Musæet, naar et sjældent Dyr døer i et Menageri og Lestigheden til dets Erhvervelse maa benyttes, naar en ung Videnskabsmand tilbyder i længere Tid at arbejde i Musæet, hvorved en Række af Præparater uventet erhverves, men hvorved ogsaa Udgifterne til Glas, Spiritus osv. ganske overordentlig tiltage.

Efterat Konsistorium havde indstillet, at et extraordinært Tilskud paa den af Kvæstor foreslaaede Maade maatte tilstaaes, og Sagen af Direktionen var bleven allerunderdanigst forestillet, blev det under 7de Marts allernaadigst tilladt, at den anførte Underbalance, 665 rb., maatte dækkes ved et Tilskud af dette Beløb, at udrede af den ovennævnte Budgetsum for 1844, dog at det derhos maatte betydes Musæets Bestyrer, at han for Fremtiden vogter sig for enhver Overskriden af de ved de allernaadigst approberede Budgetter for Musæet bestemte aarlige Summer.

— En vigtig Erhvervelse blev endvidere samme Musæum til Del ved en anden extraordinær Foranstaltning. Konservator Regimentskirurg Ipsen, som i en Række af Aar havde beskæftiget sig med Studiet af Dret i alle Svirveldyrenes Klasser, og dertil udarbejdet over 100 Præparater, tilbød at overlade Universitetet, til Indlemmelse i bemeldte Musæum, denne Samling mod en Godtgjørelse af 300 rb. I en afsigvet Erklæring havde Musæets Bestyrer yttret, at i hvor meget han end maatte erkjende Samlingen for at henhøre til de mest udmærkede der overhovedet eksistere, idet disse Præparater fremviste ej alene det indre Dres Bygning hos Dyr og Menneker i hele dets bekjendte Detail, men ogsaa viste flere hidtil ubekjendte Forholde, der af Forfærdigeren selv vare opdagede, ligesom og Udarbejdelsen og Opstillingen var udført med fuldkommen Sagskundskab og beundringsværdig Kunstfærdighed, saa at Samlingen ikke kunde andet end anses som en højt værdifuld Erhvervelse for Universitetet, som Middell til at udbrede en fuldstændig Kundskab om Høreorganets Bygning og til at fremme Smagen for grundige og omhyggelige anatomisk-physiologiske Arbejder, turde han dog hverken i disse Omstændigheder, eller i den billige Pris som Gjæren havde

^{*)} Jfr. Aarb. 1844 S. 46, 1843 S. 48, 1842 S. 68.

fordret, og som han let vilde kunne erholde af Udlandets anatomiske Musæer, finde sig bevæget til at anbefale dens Erhvervelse, saafremt Udgiften skulde afholdes af Musæets egen Kasse, hvoraf den aldeles ikke vilde kunne udredes, hvorfor han androg paa, at den maatte udredes af den til videnskabelige Djemedes Fremme normerede Sum. Det lægevidenskabelige Fakultet havde i Henhold til en af tre af dets sagkyndigste Medlemmer afgiven Erklæring forment, at disse Præparater vilde være en Affviftion for Universitetet hvortil der vanskeligen igjen vilde tilbyde sig Lejlighed, da de vare udarbejdede med en Kunstfærdighed som Ingen her og Jaa andetsteds have opnaaet, og at de altid, naar de vel konserveredes, vilde beholde en saadan Vengeværdi som den af Ibsen forlangte Pris, og Fakultetet havde derfor enstemmigen tilraadet Kjøbet af Samlingen. Derimod havde Kvæstor i en ham affordret Betænkning bemærket, at saa uønskeligt det end i Videnskabens Interesse maatte ansees at ville være, at Samlingen kunde erhverves for Musæet, maatte han dog paa det Bestemteste fraraade et saadant Indkjøb, forsaavidt Udgiften ikke skulde bestrides af Musæets egne Indtægter, efterjom det maatte antages at der ved det ny Normalreglement var taget tilbørligt Hensyn til enhver Samlings Dary, og derved fastsat en bestemt Grændse for de aarlige Udgifter, ligesom det, forsaavidt det var udtalt, at Besparelser i et eller flere Aar skulde kunne afgive et Moment til at forvente ekstraordinære Tilskud til den for en Samling normerede Sum, var meget langt fra, at denne Grund kunde gjøres gjældende for det her omhandlede Museum, der tværtimod i den senere Tid havde modtaget flere betydelige ekstraordinære Tilskud. Kvæstor havde saaledes forment, at forsaavidt de ommeldte Præparater af Musæets Bestyrer maatte ansees som det Dnskeligste af hvad der for Tiden kunde erhverves, vilde der være Anledning til at indstrænke Erhvervelsen af andre Gjenstande.

Skjønt Konsistorium ikke kunde andet end erkjende Betydningen af disse Kvæstors Indvendinger fra det finansielle Standpunkt, troede det dog i Fortrinligheden af denne Samling, der endog efter Sagkyndiges Ytringer syntes at være uerstattelig, at have Grund til at antage, at det finansielle Hensyn i dette Tilfælde burde vige: den Sum om hvis ekstraordinære Udredelse der var Spørgsmaal var ikke saa betydelig, at det af den Grund kunde være nødvendigt at finde sig i, at den sjeldne Samling gik ud af Landet, og da Tilfældet efter sin aldeles særegne Beskaffenhed ikke let vilde kunne drage til Følge, syntes der heller ikke at være tilstrækkelig Anledning til et Afslag for Principets Skyld. Konsistoriet androg derfor paa, at der maatte udvirkes allerhøjeste Tilladelse til, at den omhandlede Samling maatte kjøbes til Indlemmelse i det physiologisk-zootomiske Museum, saaledes at Kjøbesummen udrededes af den i Budgettet opførte Sum af 8000 rb. af Universitetets Reservesfond.

Direktionen fandt sig foranlediget til overensstemmende hermed at nedlægge allerunderdanigst Forestilling, og ved kongelig Resolution af 9de August behagede det der- efter Hs. Majestæt allernaadigst at bifalde, at den oftnævnte Samling anskaffedes for den foreslaaede Sum af 300 rb., at udrede paa den nysnævnte Maade, dog kun forsaavidt den ikke kunde afholdes af Musæets egne Indtægter.

— Endelig er den fornødne Foranstaltning truffet til en betydelig Forbedring af det samme Museums Lokale.

Sammes Forstander Professor Eschricht androg nemlig, at det maatte ansees som en nødvendig Betingelse ej alene for Musæets værdige Opstilling, men for dets Benyttelse af de Studerende og simple Medlægholdelse, at det fik et større, lysere og tørrere Lokale end det nuværende i Suterænet under Universitetets Solemnitetsaal, hvilken Trang han havde haabet at ville blive tilfredsstillt ved den tidligere paatænkte Opførelse af en stor Bygning, hvis Halvdel skulde indrommes dette Museum. Da imidlertid denne Plan havde maattet opgives, idetmindste for det Første, havde han foreslaaet, enten at der af bemeldte projekterede Bygning kun skulde udføres Halvdelen, bestemt for Musæet, nemlig Grundbygningen med det indre Arbejde, med Udeladelse af al ydre Dekoration, eller at den Fødselsstiftelsen tilhørende Bygning i Amaliegaden, hvis Beliggenhed maatte ansees særdeles bekvem, og som han antog uden meget store Forandringer at ville kunne indrettes til Lokale for Musæet, maatte erhverves for Universitetet. Forsaavidt imidlertid dette ej skulde kunne udføres, men den nuværende interimistiske Tilstand fremdeles i længere Tid vedblive, gjorde Professorens opmærksom paa nogle aldeles nødvendige Forandringer, som maatte foretages med det nuværende Lokale. Saaledes kunde Gangene omkring Skabene og de store fritstaaende Stykker ikke befættes mere uden at forarsage, at ethvert Foredrag i selve Musæet maatte

ophøre, saavel som enhver Forevisning for flere end for ganske enkelte Personer; men da Musæet herved vilde tabe en meget stor Del af sin Bestemmelse, især da mange af dets vigtigste Stykker enten slet ikke eller kun yderst vanskelige vilde kunne flyttes op i Studierne, maatte en saadan yderligere Optagelse af Pladsen paa Gulvet af al Gyde søges undgaaet. Ligesom det saaledes endog kunde være et Spørgsmaal, om man ikke ganske burde ophøre med at anstaffe flere, idetmindste større, Gjenstande, saaledes vilde det, endog blot til selve Vedligeholdelsen af de mange tildels værdifulde og høist vanskelige erstatelige Gjenstande i et saa ugunstigt Lokale paa længere Tid, være nødvendigt ved indgribende Foranstaltninger at værne om dem ikke alene imod Fugtighed, men ogsaa imod Mørket, og især mod den stedse tiltagende Indstrømning af Kulstøv, hvorhos Mangelen af Rum tildels maatte søges erstattet ved Anbringelse af egne mindre Skabe, dels ovenpaa de større, dels i Vinduer og Kroge.

Under Forudsætning af, at et nyt Lokale ikke temmelig snart kunde tilvejebringes, androg Professor Eschricht derfor paa, at der maatte bekostes en indgribende Forbedring i det nu anviste, dels derved at Opvarmingsrørene gjordes tætte, saa at Kulstøvet ikke kunde trænge ind i Musæet, dels ved at Væggene og især Loftet enten blev belagte med Cement eller overstrøgne med hvid Miesfarve, dels endelig ved at Vindueskarmene og adskillige Kroge indrettedes som Skabe med Glasruder. Da derhos den ubehagelige Lugt der fra Musæet opstiger i Solemnitetsalen, naturligvis ved den stedse tiltagende Mængde af tørre og i Spiritus opbevarede Præparater ogsaa stedse maa tiltage, vilde det formentlig være nødvendigt at bekoste en særegen Bygning enten i Gaarden eller i den tilstødende Have, hvor de i den Henseende besværligste, navnlig i ikke tilfittede Glasfasker nedlagte, Gjenstande kunde henføres, og hvor der tillige kunde blive et Lokale for Udarbejdelsen af Præparaterne.

Ligesom Kvæstor paa det Bestemteste havde fraraadet for det Første saavel at paa-begynde en ny Bygning til Musæet, hvortil Universitetet ikke endnu saa snart vilde have Midler, som at købe den Godselsstiftelsen i Almagaden tilhørende Gaard, hvis Erhvervelse og hensigtsmæssige Indretning uden tvivl vilde medføre en Udgift af henved 40000 rb., var ogsaa Bygnings-Komiteen enig i, at intet af disse Alternativer kunde vælges, men at der derimod burde drages Omhu for, at det nuværende Lokale modtog hensigtsmæssige Forbedringer.

Komiteen havde i denne Henseende forment det rigtigt, at der, istedetfor den foreslaaede Tætning af Rørene, som maatte anses mindre hensigtsmæssig, anstaffedes 2 store Jernkafkelovne og bevilgedes Musæet 6 à 8 Favne Brænde aarlig, hvilket Brændsel neppe vilde koste mere end den nuværende Opvarming med Stenful, hvis hele Varme næsten alene benyttedes til dette Museum; at dernæst, for at undgaae Fugtighed og Murarbejde, begge Udvæggene og Vinduesfordybningerne lige til Loftet forsynedes med Panel, og at man lod de øvrige Vægge og Loftet male med Miesfarve. Opvarmingen antoges at kunne besørge af Musæets egen Betjent efter Forstanderens Anvisning, og ny Skabe kunde da let anbringes, hvortil dog Udgifterne efter Kvæstors Formening burde dækkes af Musæets egne Indtægter. Den hele Foranstaltning vilde efter det af Hofbygmester Statsraad Koch affattede Overflag koste 650 rb. 56 sk.

Derimod ansaa Komiteen det uhenigtsmæssigt at opføre en særegen Bygning for Musæet til deri at opbevare visse Præparater i Spiritus og til deri at forarbejde Præparaterne, da en saadan Bygning dels vilde medføre betydelige Bekostninger, der siden vilde være spildte, dels vansire den Plads hvorpaa den kom til at staae, ligesom ogsaa slike Gjenstande der skulde blive i Musæets Sal kunde opbevares i tilfittede Glasfasker. Foraaavdt der derimod til saadanne Gjenstande nødvendig behøvedes en anden Plads, vilde denne kunne tilvejebringes ved at lade indrette et Par rummelige gipsede Kvistværelser under Taget over Solemnitetsalen, hvilken Indretning efter et derover optaget Overflag kunde udføres for en Bekostning af 359 rb. 14 sk. Hvad angaaer Pladsen til Præparaternes Forarbejdelse, kunde det dertil allerede anviste særegne Lokale (et Par Kjelderværelser) forbedres ved at beklæde Væggene med Træ og male Loftet med Miesfarve, hvilket vilde fordrø en Bekostning af 74 rb. 80 sk. Saaledes vilde samtlige Bekostninger udgjøre et Beløb af 1084 rb. 54 sk, hvilke af Komiteen foresloges udredede af Reservecensens disponible, under Normalreglementets og Budgettets 8de Post opførte, Renter af 8000 rb.

De saaledes foreslaaede Forandrings Hensigtsmæssighed erkendte Professor Eschricht, som dog ansaa det nødvendigt, at tillige Gulvet mellem de faststaaende Skabe fik en ny Malning og Befæstning.

Disse Forslag bleve derefter af Konsistorium anbefalede, og paa Direktionens derom nedlagte allerunderdanigste Førestilling blev det under 9de August allernaadigst tilladt, at det physiologisk-zootomiske Musæums Lokale i Sutertranet under Universitetets Solennitetsaal maatte gives de ovennævnte Forandringer, og tillige tvende Kvistværelser indrettes under Taget over bemeldte Sal, paa den nærmere forklarede Maade, samt at den dertil kalkulerede Bekostning af indtil 1100 rb. maatte udredes af Reservefondens under 8de Post i det allernaadigst approberede Normalreglement og i Budgettet for indeværende Aar opførte disponible Renter af 8000 rb.

Bygningsvæsenet vedkommende er at mærke.

Det er tidligere i Aarbogen, for 1843 S. 30, for 1844 S. 40, omtalt, at man havde tænkt paa at forberede en almindelig Plan for Universitetets tilbagestaaende Bygningsarbejder, og til den Ende i forstnævnte Aar nedsat en Kommitte af nogle Professorer og Bygningskyndige til at afgive Forslag til en saadan Plan, ligesom i 1844 en lignende Kommitte angaaende et nyt Observatorium med Direktionens Samtykke blev nedsat; men at iøvrigt disse Bygningsprojekter efter det ny Normalreglements Medfør uden tvivl kunde anses som foreløbigen stillede i Væro.

Fra den forstnævnte Kommitte, bestaaende af Professorerne Clausen, Schouw, Madvig og Kvæstor Statsraad Bang, og hvortil Bygningsinspektør Bindesbøll var bleven tilkaldt, modtog Konsistorium i Foraaret 1844 et Forslag til en almindelig Plan for Universitetets tilbagestaaende Bygningsarbejder, til hvilken Bindesbøll havde udarbejdet Tegninger til Bebyggelse af den hele Universitetet tilhørende Firkant som omgives af Gaderne Store Kannikestræde, Nørregade, Krystalgade og Lille Fiolstræde, samt specielle Tegninger til Opførelsen af den nærmest paatænkte betydelige Bygning ud til Fiolstræde (bestemt til Lokale for den physiologisk-zootomiske Samling, Examinationslokaler, samt et Auditorium for cirka 500 Personer til de talrigst besøgte Forelæsninger og akademiske Disputationer), tilligemed detaljerede Beregninger over de med dette sidstnævnte Arbejde forbundne Bekostninger. Kommitteens havde nu for Konsistorium andraget paa, at den Bygningsinspektør Bindesbøll tilkommende Godtgørelse for bemeldte Arbejde, hvilken ikke antoges at kunne ansættes til et mindre Beløb end 400 rb., snarest muligt maatte udbetales ham; og da det efter Forhandlingernes nærværende Standpunkt ikke lod sig forudsæe, hvor lang Tid der endnu vilde medgaae inden Spørgsmaalet om Antagelsen af fornævnte Plan kan blive afgjort, indstillede Konsistorium, at saadan Udbetaling maatte skee, bemærkende, at dersom det skulde blive det endelige Resultat, at Planen antages, og Udførelsen overdrages til Inspektør Bindesbøll, vilde det være en Selsøvelse, at de omhandlede 400 rb. blive at betragte som Forstud paa det Honorar der da vilde blive ham at tillægge som Bygmester. Ved Skrivelse fra Direktionen af 7de Juli 1845 blev det derefter bifaldet, at det foreslaaede Honorar maatte udbetales Bygningsinspektør Bindesbøll, saaledes at Halvdelen udrededes af Budgetsummen til tilfældige Udgifter, Halvdelen af Bygningskontoens eventuelle Overstud.

At en lignende extraordinær Udgift i samme Anledning er udredet af Observatoriets Indtægter, er ovenfor bemærket.

— Efterat Konsistorium ved den kongelige Resolution af 7de Juli 1843 var bleven bemyndiget til at lade den af samme paatænkte Kunstneriske Dekoration af Universitetsbygningens Indre udføre ved Hjælp af den til Bygningens Forskjønnelse normerede Sum af 600 rb. aarlig og hvad deraf hidtil var opsparet, hvorom i sin Tid i Aarbogen (1843 S. 25) er aflagt Beretning, blev der strax truffet Foranstaltning til at Arbejdet kunde tage sin Begyndelse saa tidligt i Foraaret 1844, at Loftet i Vestibulen eller Forhallen kunde være fuldendt i samme Sommer. Efterat denne Del af Arbejdet var bleven tilendebragt i det angivne Tidsløb, havde det været Konsistoriums Hensigt, overensstemmende med den oprindelige Plan, for det Første at indskrænke Arbejdet til det egentlige Dekorationsarbejde, hvortil hører Væggenes Lokalfarve, Arabefferne paa de 8 store Lisener og paa den under Loftet løbende Frise, Dæneringen af de mindre arkitektoniske Delinger, Trappedækket, Dørene og Vinduet, og derimod at lade de historiske Malerier som ere bestemte til at udfylde Felterne paa Væggene i Forhallen, hvis Udførelse vil medtage flere Aar og medføre en betydelig Udgift, komme til efterhaanden som Tid og Lejlighed dertil gives. Herimod var imidlertid nu fra

Kunstnernes Side bemærket, at en saadan Deling af Arbejdet — saafremt man isvrigt vilde bibeholde den oprindelige Plan, at udføre det Hele al fresco — vilde føre baade til Penge- og Tidsspilde. Ej alene vilde den gjentagne Opførelse og Nedtagen af de svære Stillskær medføre en ikke ubetydelig Udgift, men da ved Fresco-Maleriet Mur- og Maler maa arbejde jevnstids og Haand i Haand, vilde det ved de tilkommende Feltmalerier ikke kunne undgaaes, at jo den hele Omgivelse, navnlig under de respektive Felter, led større eller mindre Bessadigelse, hvorved en delvis Fornøjelse af alle-rede udførte Arbejder vilde blive uundgaaelig. Men at opgive den oprindelige Plan ved, istedetfor at udføre det Hele al fresco, at udføre Feltmalerierne i Olie, ansaaes for aldeles utilraadeligt, da Oliemaleriet, især med Hensyn til at det med Tiden antager en mørkere Tone, ikke vilde komme til at harmonere med den øvrige al fresco udførte Omgivelse.

Konfistorium vovede nu vel ikke for Djebliffet at andrage paa nogen Hjælp til en ustandset Fortsættelse af den fuldstændige Dekoration af Forhallen, hvortil der, foruden det allerede til Platfondmaleriet medgaaede Beløb af 2239 rb. 55 fl., efter de fra Kunstnerne Høsten og Høsten nu indgivne Overslag, endnu vilde udkræves et Beløb af omtrent 14000 rb., foruden Udgifterne til Mur- og Sommerarbejdet. Men paa den anden Side kunde Konfistorium heller ikke miskende Gyldigheden af den fra Kunstnernes Side fremsatte Indvending imod den tidligere paatænkte Deling af Arbejdet, og holdt sig navnlig forvisset om, at det vilde blive almindeligt beklaget, om dette betydelige Arbejde af denne Grund skulde tabe i kunstnerisk Henseende. Konfistoriet ansaae det derfor rettest, indtil videre at indskrænke Dekorationen til Vestibylens Hovedvæg, som ved Indtrædelsen saaledes møder Øjet, at den, naar den er fuldfærdig, vil i Forbindelse med Loftet allerede danne et Hele. Hertil vilde ej heller medgaae nogen synderlig større Udgift, end den som vilde være fornøden til Udførelsen af det egentlige Dekorationsarbejde i hele Forhallen, hvortil i det nu foreliggende Overslag var kalkuleret en Sum af omtrent 4500 rb., medens Udgiften til de historiske Malerier paa Hovedvæggen var kalkuleret til omtrent 3600 rb., og til Dekorationsmaleriet paa samme Væg til 1050 rb., tilsammen 4650 rb.

Foruden denne Sum vilde der til Hovedvæggen Dekoration, som vilde optage hele Aaret 1845 og idetmindste den største Del af Sommeren 1846, endnu efter vedkommende Murmesters Overslag medgaae 909 rb. 64 fl. til Murarbejdet, og til Sommerarbejdet ifølge Kunstnernes Overslag 120 rb., tilsammen saaledes det Hele 5679 rb. 64 fl. Heraf havde imidlertid, foruden de 1200 rb. hvortil Normalsummen til Bygningens Forskjønnelse for de anførte to Aar vilde beløbe sig, ikkun den efter Afholdelsen af Udgifterne til Platfondmaleriet tilbageværende Beholdning af det tidligere opsparede Beløb, nemlig 1560 rb. 57 fl.*), altsaa i det Hele 2760 rb. 57 fl. Der vilde saaledes mangle et Beløb af henved 3000 rb., hvoraf efter al Sandsynlighed en Del allerede vilde være fornøden ved Udgangen af 1845, til Betaling af de i dette Aar udførte Arbejder. Det saaledes manglende vilde efter Konfistoriums Formening rettest være at tilvejebringe paa den af Kvæstor i en afgivet Erklæring foreslaaede Maade, og Konfistorium anholdt derfor om: at der, til Dækning af de til den kunstneriske Dekoration af Vestibylens Hovedvæg medgaaende Omkostninger, som ikke maatte kunne afholdes af den opsparede Beholdning paa den til Universitetsbygningens Forskjønnelse normerede Sum af 600 rb. aarlig i Forbindelse med de samtidigt med Arbejdets Udførelse disponible Beløb af denne Konto, maatte meddeles Kvæstor Bemyndigelse til, paa Universitetets Aktiver i Nationalbanken paa Konfistoriums Vegne succesive at optage de fornødne Laan, mod at samme forrentes og afdrages ved Hjælp af ovennævnte til Konfistoriets Disposition stillede 600 rb. om Aaret.

Direktionen fandt Intet at erindre mod den af Konfistorium foreslaaede Forandring af Arbejdsplanen, og bifaldt ligeledes, at Pengemidlerne til Hovedvæggen Dekoration tilvejebringes paa den indstillede Maade, og Direktionen meddelte derfor — ved Skrivelse af 30te August — den konstituerede Kvæstor Bemyndigelse til at optage Laan i Banken til et Beløb af indtil 3000 rb., saaledes at Laanet forrentes og afdrages ved Hjælp af den oftnævnte Normalsum.

*) Naar den ovennævnte Udgift til Loftets Dekoration, 2239 rb. 55 fl., drages fra den tidligere (se Aarb. 1843 S. 26) anførte opsparede Beholdning, 3802 rb. 16 fl., skulde der udkomme 1562 rb. 57 fl., der maa altsaa af bemeldte Beholdning være forbrugt et ubetydeligt Beløb.

Det bemærkes, at den Sum som efter de nu fremkomne Overslag vil udfordres til at udføre den hele Dekoration af Forhallen, nemlig foruden de til Loftet medgaaede 2240 rb., omtrent 14000 rb., og endvidere Udgifterne til Mur- og Sommerarbejdet, der for den ene Væg udgjøre over 1000 rb., for dem alle altsaa formentligen idetmindste 2000 rb., eller saaledes i det Hele mellem 18 og 19000 rb., er betydeligt højere end hvad der ved Forhandlingerne i 1843 var kalkuleret, hvilket alene var noget over 2000 rb. til det egentlige Dekorationsarbejde (istædetfor nu som oven anført 4500 rb.), og til de 8 Kompositions-Malerier cirka 1000 rb. hvert eller ialt 8000 rb., altsaa det Hele, naar for Mur- og Sommerarbejdet tillægges, ligesom ovenfor, 2000 rb., mellem 12 og 13000 rb., d. e. 6000 rb. eller en Trediedel af den nu beregnede Sum mindre.

— Da der ved Købet i Maret 1843 af Ejendommen Nr. 200 i Lille Fiolstræde var Formodning for, at de paatænkte Bygningsforetagender til Universitetets Udvidelse om nogle faa Aar vilde komme til Udførelse, hvorved den nævnte Bygning, der alene var kjøbt til Grundens Afbenyttelse som Byggeplads, vilde være at nedrive, blev der ikke foretaget nogen betydelig Reparation paa denne allerede da meget forfaldne Bygning, der senere havde været bortlejet til Bestyreren af et Drengeinstitut, som alene havde afbenyttet samme til Skolelokale. Efter hvad der var oplyst i en af den ovenomtalte Bygningskommitte nylig afgivet Erklæring, antog imidlertid Kvæstor, at der endnu kunde regnes at ville hengaae 8 til 10 Aar inden den projekterede Byggeplan kunde forventes realiseret, og da Ejendommen, dels fordi ingen Hovedreparation var foretaget, dels formedelt dens Afbenyttelse paa nysaanførte Maade, nu var i en saadan Tilstand, at en Hovedreparation fandtes absolut nødvendig for at den ikke aldeles skulde forfalde, havde han foretaget den fornødne Undersøgelse om, hvilke Mangler der nødvendigvis maatte afhjælpes, og ladet de tilhørende Overslag optage, og det befandtes derved, at den hele Sum der behøvedes til Gaardens Tilstandsættelse vilde beløbe 1285 rb. Hidtil havde Ejendommen givet i Leje, af den egentlige Beboelseslejlighed med tilhørende Have 380 rb., og af en Lejlighed i Kælderen 40 rb., men det antoges, at der efter den ommeldte Reparation (som kunde foretages inden Oktober Flyttedag, da det var betinget af den nuværende Lejer, at han skulde fraslytte midt i September) vilde kunne erholdes af Hovedlejligheden 450 rb., eller endog, naar den udlejedes til et Pigeinstitut (hvilket dog ansaaes mindre fordelagtigt), 500 rb., foruden de anførte 40 rb. af Kælderlejligheden. Kvæstor foreslog derfor, at det ommeldte Hus maatte gives den nævnte Reparation, saaledes at Summen foreløbigen blev at udrede forskudsvis af Universitetets Reservefond og at opføre som Underbalance paa Kontoen for den paagældende Ejendom, saaledes at Beløbet dækkes ved de aarlige Overflud der paa denne Konto maatte blive tilbage efterat Skatter og Renter m. v. ere fraregnet den aarlige Indtægt af Ejendommen. Efter Konstitutionsrådets Indstilling bifaldt Direktionen bemeldte Forslag ved Skrivelse af 15de Juli.

Den omhandlede Lejlighed blev lejet og fra Oktober Flyttedag tiltraadt af Professor Larsen mod den anførte Leje.

— En anden betydeligere Reparation er i Marets Løb foretaget ved Professor Forchhammers Embedsbolig. Ved det foretagne aarlige Syn over Kommunitetets Bygninger, hvori bemeldte Bolig, er beliggende, befandtes denne i høj Grad at trænge til en Hovedreparation, idet Panelet tildels fandtes forraadnet, Tapeterne gamle og bedervede, og de fleste Værelser trængende til Maling, ligesom Dørrene vare saa uforholdsmæssig lave og uhenigtsmæssigen anbragte, at Forsærdigelsen af 5 Par ny dobbelte Dørre, og de dermed forbundne Forandringer i Stillerumsvæggene, fandtes fornødne. Udgifterne til disse, i Forbindelse med de øvrige Forandringer og sædvanlige mindre Reparationer ved Kommunitetets Bygninger, vilde efter optaget Overslag udgjøre omtrent 750 rb., men da dette vilde med 250 rb. overskride den paa Kommunitetets Budget til Bygningsreparationer bestemte Sum af 500 rb., foreslog Kvæstor, at det overskydende Beløb maatte udredes af Budgetsummen 2000 rb. til ekstraordinære Udgifter.

Paa Direktionens desangaaende nedlagte Forestilling blev det ved kongelig Resolution af 30 Juni allernaadigt tilladt, at den nævnte Reparation af Prof. Forchhammers Embedsbolig maatte foretages, og Summen udredes paa den foreslaaede Maade.

— Om Anvendelsen af det tilkjøbte Hus i St. Pedersstræde til Hjælpeleje for den physiske Instrumentafdeling er ovenfor anført det Fornødne.

— Angaaende den fortsatte Udførelse af Regensens Hovedreparation skylder Aarbogen Underretning. Af hvad der i samme tidligere (1843 S. 30, 1844 S. 40) er berettet, vil man erindre, at der i 1843 blev tilstaaet en Sum af 2000 rb. til de foreslaaede Forbedringer ved bemeldte Bygning, Arbejdet saavel som Beføstningen at fordele paa de 3 Aar 1843—45, men at den tilstaaede Sum i 1844 var bleven overftrødet med 1000 rb., og et lige Beløb ogsaa for 1845 bevilget som Tilskud, saa at der altsaa i dette Aar ifølge det approberede Budget havde disponibelt til de extraordinære Arbejder et Beløb af 1666 rb. 64 fl. (se Budgettet for 1845).

Direktionen modtog imidlertid i Foraaret 1845 gennem Konfistorium Indstilling om, at endnu en ikke ubetydelig Sum maatte anvendes til tvende væsentlige Forbedringer som det ansaaes for meget ønskeligt at kunne foretage i Forbindelse med den da forestaaende tredje og sidste Del af den ommeldte Hovedreparation. Hidtil havde nemlig Trapperne i 1ste og 2den Gang været saa smalle, at Alumnernes Mobler ikke kunde bringes op af disse, saa at man havde maattet behjælpe sig med at hidse Moblerne op fra Gaarden og indbringe dem igjennem Gang-Binduerne i 2den Etage, hvor Sprosserne vare indrettede til at tages ud. Da nu Fodstykkerne i disse Gange vare forraadnede, fordi der ingen Kjelder var under denne Del af Bygningen, og Skillerummene saaledes alligevel tildels skulde nedrives, var det foreslaaet, at man skulde nedrive Skillerummet helt paa den ene Side af Trappegangen, og flytte samme det fornødne Stykke ind, hvorved Trappegangen vilde faae den behørig Udvidelse af en halv Alen; naar den ny Trappe da blev anlagt i et Løb, vilde man tillige vinde et nyt Sovokammer i hver Etage, altsaa i begge Gangene ialt 4 (saaledes som det er indrettet i 2den og 3die Etage i 4de Gang), og naar disse Sovokammer forbandtes med de sædvanlige Lejligheder paa 2 Værelser, vilde man altsaa opnaae 8 ny saakaldte „Gneværelser“, nemlig 4×2 Læseværelser med fælles Sovokammer. Den anden Ulempe der burde afhjælpes bestod i at der, hvor en Skorsten vilde have været nok, vare fra ældre Tider opbyggede fire. Disse svære, uforholdsmæssige Skorstene vare højt uhenigtsmæssige, fordi de optoge en betydelig Plads, tyngede paa Bygningen, efterkom de i anden Etage hvilede paa Bjelkerne, og foraarjagede Røg, hvorover der jævnlig foretoges Klage, da de naturligvis aldrig kunde blive saa opvarmede, som naar alle Kaffelovnsrørene lededes ind i den samme Skorsten. Det var nu foreslaaet, at de 16 gamle Skorstene maatte aldeles nedrives, og i deres Sted opføres 4 enkelte „Kaminrør“, hvortil alle Kaffelovnsrørene kunde ledes. En Del af den Plads i Værelserne der gik tabt ved Gangenes Udvidelse vilde paa denne Maade igjen tilbagevindes. Beføstningen paa Skillerummenes og Skorstenes Nedrivning og Udførelse, ny Trapper, Indretningen af 4 ny Sovokammer, ny Fodstykker under samtlige nederste Skillerum, Reparation paa Gulve, Loft, Dage m. m. i Aaledning af Skorstenes Forandring, vilde ifølge de optagne Dverslag belebe, i Forbindelse med samtlige de øvrige Arbejder der vare bestemte til at udføres, ialt 4334 rb., hvorunder var indbefattet for de her anførte tvende extraordinære Forbedringer et Tillæg af omtrent 1500 rb.

Saavel af Stipendiebestyrelsen som af Konfistoriet blev det indstændigen anbefalet, at begge de ovennævnte Forbedringer maatte udføres, saaledes at Beføstningen afholdtes af Kommunitetets beregnede Dverskud, og paa Direktionens Forestilling blev det derefter under 25de April allernaadigst tilladt, at Forbedringerne maatte udføres og dertil anvendes en Sum af indtil 1500 rb. af Kommunitetets Dverskud for 1845.

Endelig ere endnu nogle til den omhandlede Hovedreparation hørende extraordinære Arbejder bestemte at skulle udføres i 1846, efterat de ny Indretninger, forsaavidt angaaer Alumnernes Værelser, i 1845 ere fuldførte, navnlig Indretningen af en ny Læsesal, af en Vaskeskjelder og af et Karlekammer. Da den nuværende Læsesal — i 2den Gangs nederste Etage, se Afd. Tid. II. S. 188 — var meget mørk og Rummet for indskrænket, blev det foreslaaet, at Kirkegangen hertil maatte omdannes, idet man ved at nedrive og flytte Skillerummene mellem de der værende Lejligheder kunde erholde en meget rummelig og lys Læsesal til Gaden og tvende smaa Værelser til Gaarden, nemlig et Forværelse og et lidet Værelse til Haandbibliotheket og til Brug for Vice-inspektør ved Bøgerens Udlaan, Alt saaledes, at Værelserne bleve at fornye med Brystpanel, ny Dørre, ny og bredere Binduer til Gaden, ny Gulve, Gibsdækker i Loftene m. v., hvorimod den gamle eller nuværende Læsesal i saa Fald, ligesom tidligere, kunde indrettes til Lejlighed for 2 Manner. Endskjønt der herved vilde tabes en Alumnesejlighed, nemlig den ene af de to der hidtil have været i Kirkegangen, syntes heri ej at kunne ligge afgjørende Vanskelighed, da der paa Regensen hidtil havde været to overkomplette Gratistpladser, som saaledes vilde bortfalde, og desuden Konkurrencen

om Friboligerne var mindre nu end forhen. — Med Hensyn til den foreslaaede Vastekjelder, som vilde være at anbringe under 6te Gang, ved at nogle Brændeligheder herfra flyttedes til det over Gangen værende store Loft, var det bemærket, at Mangelen af en saadan Kjelder, navnlig i de senere Aar efterat et ny Rengjøringsreglement var paabudet, havde været dobbelt følelig, idet Thyendet jævnlig maatte tilbringe hele Dagen i Regn og Slud under aaben Himmel, saa at Afhjelpningen af denne Mangel maatte ansees som en Nødvendighed. Det samme var Tilfældet med det foreslaaede Karlekammer; da der nemlig paa Regensen steds ere antagne 10 faste Karle til Alumnernes Dvartning, syntes det at være i sin Orden, at der indrettedes et simpelt Værelse hvor de om Dagen kunde opholde sig og søges. Det hidtil hertil brugte Lufaf i Kirkegangen vilde da bortfalde.

Den til disse Arbejder fornødne Bekostning vilde efter de optagne Dversslag udgjøre 1245 rb. 76 sk., hvoraf vel de 245 rb. 76 sk. kunde gaae ind under den til de ordinære Reparationer bestemte Budgetsum, 1800 rb., men de 1000 rb. foresloges at maatte udredes ekstraordinært af Kommunitetets eventuelle Dversstud for 1846. De saaledes foreslaaede Forandringer bleve indstændigen anbefalede saavel af Regensprosten, som af Stipendiebestyrelsen og af Konsistoriet, og efterat Direktionen desangaaende havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, blev det ved kongelig Resolution af 28de Nov. allernaadigst tilladt,

at der til Indretningen af en ny Læsesal, en Vastekjelder og et Karlekammer paa Regensen maatte anvendes en Sum af indtil 1245 rb. 76 sk., saaledes at de 245 rb. 76 sk. udredes af den Sum der bliver at opføre paa Budgettet for 1846 til de ordinære Bygningsudgifter, men Resten, 1000 rb., af Stiftelsens for samme Aar kalkulerede Dversstud.

Disse Arbejder ere paabegyndte i Foraaret 1846.

Af de Foranstaltninger og Foresald der mere umiddelbart vedrøre **Universitetets videnskabelige Formaal** bør fremmest udhæves Ansættelsen af flere ny Docenter overensstemmende med Normalreglementets Forskrifter. Saaledes er den ny oprettede Lærestol i de nordiske Sprog og den hidtil ubesatte i Statsøkonomien begge bleve besatte, sidstnævnte dog kun med en Lektor. Ligeledes er ansat en af de i Normalreglementet omtalte ekstraordinære Docenter, navnlig i Botanik.

Til Professor i de nordiske Sprog udnævntes under 28de Marts Registratør i Gehejmearbejdet Professor Niels Mathias Petersen, med den normerede yngste Professor-Gage 1200 rb., og saaledes at det allernaadigst tilstodes ham, af de ham hidtil af Finanskasen tillagte Bartpenge 550 rb. at beholde de 400 rb. indtil han ved Universitetet oprykker i højere Gage, samt saaledes, at Lektorerne Hermansen og Vestergaard reserveredes deres Anciennet i det philosophiske Fakultet foran Prof. Petersen, for det Tilfælde at de senere maatte blive allernaadigst udnævnte til Professors ekstraordinarii, hvilket stede under 29de Sept. næstefter. Der blev ved en senere kongelig Resolution under 25de Apr., efter et derom af Prof. Petersen indgivet Andragende, allernaadigst tilstaaet ham med Hensyn til hans mindre gode Helbredsstilstand og den korte Tid der var levet til Forberedelse i et aldeles nyt Fag, Fritagelse for at holde Forelæsninger i Sommersemestret.

Den i en Række af Aar til at holde Forelæsninger over Statsøkonomien tempoerært antagne Kand. Juris, Kopist Adolf Frederik Bergsøe blev under 22de Juni udnævnt til Lektor i bemeldte Fag med Gage 600 rb., hvilken, da ingen af de normerede Professorgager var disponibel — idet der for Tiden ere to Professorer i Kemien, som hver følgelig opbeholder en normeret Gage, medens Normalreglementet kun bestemmer 1 Professor i dette Fag —, udredes af Reservecens disponible Renter.

Under 28de Nov. blev Docent ved Veterinærskolen Frederik Mikael Liebmann, der ogsaa tidligere har været brugt som midlertidig Docent ved Universitetet (se Aarb. 1838 S. 185 og her nedenfor), udnævnt til ekstraordinær Docent i Botanik med Titel af Professor extraordinarius og med Gage 800 rb., ligeledes at udrede af Reservecens Renter.

Da derhos under samme Datum den konstituerede Lektor ved Soro Akademi Johannes Tapetus Smith Steenstrup blev udnævnt til Professor i Zoologien istedetfor afsede Statsraad Reinhardt, med normeret yngst Professorgage, er saaledes Antallet af de ny tilkomne Universitetslærere 4, eller en flere end de afgaaede, fjunt

de to af disses Poster, Professorene Hohlenbergs og Gundelach-Möllers, endnu ved Aarets Udgang henstode ubesatte.

— Efterat det ved kongelig Resolution af 25de Apr. var bleven Prof. Clausen allernaadigst tilladt at foretage en Udenlandsrejse i Tiden fra den forestaaende Sommerferies Begyndelse indtil Begyndelsen af det akademiske Sommersemester i Aaret 1846 — paa hvilken Rejse Professorene med sin Familie har tilbragt Vinteren i Italien —, blev det anseet nødvendigt at træffe en midlertidig Foranstaltning i denne Anledning, mindre dog paa Grund af Professor Clausens Fraværelse i og for sig, end fordi et andet af det theologiske Fakultets Medlemmer, Professor Hohlenberg, ved en langvarig og farlig Sygdom var hindret i at besørge sine Forretninger, hvilket gjorde en extraordinær Foranstaltning saameget mere nødvendig, som Prof. Hohlenbergs specielle Fag, det gamle Testaments Exegese med tilhørende Discipliner, paa Grund af dets ejendommelige Beskaffenhed og Stilling til de øvrige theologiske Videnskaber, ikke uden betydelige Vanskeligheder kunde overtages af hans Kolleger i Fakultetet, ligesom det sædvanlige Antal af 4 Examinatorer ved den theologiske Examen ikke kunde have, naar tvende af Fakultetets Medlemmer vare forhindrede. Paa derom af Direktionen efter modtaget Forslag fra det theologiske Fakultet nedlagt Forespørgsmaal, blev Den derfor under 30te Maj allernaadigst bemyndiget til at overdrage Lektor i orientalsk Philologi Hermansen at deltage i Examinationen ved den nærmest forestaaende theologiske Examen, samt, saafremt Prof. Hohlenbergs Helbredsstilstand maatte gjøre det nødvendigt, tillige i det paafølgende Vintersemester at overtage Forelæsningerne over det gamle Testaments Exegese, efter nærmere Aftale med Fakultetet om de fornødne Foredrag.

Da Professor Hohlenberg ikke længe efter, den 22de Juni, døde, indkom Professor Hermansen senere med Forespørgsmaal om, hvorvidt det ham overdragne Hverv ogsaa skulde gjælde med Hensyn til den theologiske Examen i Oktober Kvartal og de exegetiske Forelæsninger i Vintersemesteret, efterat Prof. Hohlenberg var død. Direktionen anmeldte ham i denne Anledning, ved Skrivelse af 14de Oktober, om fremdeles indtil videre at overtage bemeldte Hverv.

— Efterat Professor Gundelach-Møller i Begyndelsen af Maj Maaned ved Døden var afgaaet, opfordrede Direktionen det lægevidenskabelige Fakultet til at yttre sig over, hvilke Foranstaltninger der vilde være at træffe til Overtagelsen af bemeldte Afdødes Forelæsninger og Forretninger. I sit Svar herpaa bemærkede Fakultetet, at Prof. Möllers Forretninger som Medlem af Fakultetet havde bestaaet i at holde Forelæsninger over Kirurgien og kirurgisk Klinik, og at vejsede de Studerende i den praktiske Kirurgi ved Sygehuset. Da et saadant Fag kun kunde overtages af en Mand som er i en saadan Stilling, at han kan have kirurgiske Patienter til sin Disposition, for til dem at knytte sine Foredrag og de Studerendes Øvelser, og da Fakultetets Medlem Prof. Stein, som Prof. G. Möllers Eftermand ved Frederiks Hospital, netop i Egenkab af Overkirurg opfyldte de nævnte Fordringer med Hensyn til Klinikken, og desuden vusfede at træde ind i sin afdøde Kollegas Virksomhed, foreslog Fakultetet en saadan Ombyrdning af Lærefagene, hvoraf vilde følge, at det Fag der vilde være at besætte med den ny Lærer i Fakultetet blev Anatomien, som hidtil havde været overdraget Prof. Stein. Dette bifaldt Direktionen forelobigen ved Skrivelse af 19de August.

Maagtet saaledes Forholdene for Djæblikket vare saa gunstige, at Klinikken kunde overdrages En som paa engang var Hospitalslæge og Universitetslærer, har Fakultetet dog, da dette var aldeles tilfældigt, troet ikke at burde forsømme ved denne Lejlighed atter at andrage paa en Forandring af Forholdene med Hensyn til Overlægeposterne ved Frederiks Hospital og den kirurgiske og medicinske Klinik ved Universitetet, og er derom senere indkommet med et Forslag hvorom ny Brevveksling er indledet mellem Direktionen og Kancelliet (sfr. forr. Aarg. S. 51 ff.)

Angaaende Besættelsen af den ifølge det foranførte ledige anatomiske Lærestol er senere ved kongelig Resolution af 23de Jan. 1846 bleven bestemt, at samme skal skee ved en Konkurrence, der bliver at afholde i Efteraaret s. A.

— Da Professor Schouw, som i Vinteren og Foraaret i flere Maaneder havde lidt af en Gigtfeber, der ofte i stærkere eller svagere Grad var vendt tilbage, endnu ikke ved Sommersemesterets Begyndelse var saavidt resitueret, at han kunde bestemme naar han igjen kunde begynde sine Forelæsninger, eller være sikker paa at kunne fortsætte dem uden Afbrydelse, indkom han med det Ansøgning og Forslag, at Forelæsningerne over almindelig Botanik og over Lægeplanterne maatte overdrages til botanisk Docent

Liebmann, hvorimod han mente selv at kunne bestride den afbrudte Forelæsning for de unge Studerende til anden Examen, enten før eller efter Ferien. Ved kongelig Resolution af 23de Maj blev derefter Prof. Schouw allernaadigst dispenseret fra at holde de ommeldte Forelæsninger og Direktionen bemyndiget til at overdrage samme til Docent Liebmann. Forelæsningerne til anden Examen lyffedes det Prof. Schouw efter Ferien selv, paa et Par nær, at tilendebringe, men da det endnu var uvist, om han vilde blive istand til at holde Examen, blev Examinationen heri ifølge kongelig Resolution af 3die Okt. ligesledes overdraget Docent Liebmann. For de saaledes udførte Forretninger blev der ved allerhøjeste Resolution af 31te Okt. tilstaaet Liebmann et Honorar af 150 rb., at udrede af Reserveresondens Renter under Budgettets 8de Post.

— Saavel i Sommeren 1844 som i Sommeren 1845 har Prof. Schouw af Hensyn til sin lidende Sundhedstilstand med Direktionens Tilladelse overladt til Havens Assistent, Bahl, i videre Udstrækning end hidtil at lede og forestaae de botaniske Exkursioner, hvilket iøvrigt er overensstemmende med Assistentens Instrux.

— Det blev i forr. Marg. (S. 57) omtalt, at Prof. Scheel formedelst Sygdom hele Vinteren 1844—45 havde maattet opholde sig paa Hospitalet. Da Lægerne ansaae det nødvendigt til hans Restitution, at han i Sommerens Løb underkastede sig en Brøndkur i Tyssland og derefter søgte at styrke sit Helbred ved et længere Ophold i de varmere Lande, ansøgte Professorens om en Dispensation og Rejsetilladelse idetmindste for Sommerhalvaaret, og hvis det skulde blive nødvendigt tillige for Vinteren 1845—46. Ifølge det juridiske Fakultets Erklæring vilde der, hvis Rejsen ifkun medtog Sommerhalvaaret, alene ske den Forandring i den approberede Forelæsningsplan, at Forelæsningen over Roretten bortfaldt, hvilket ikke kunde anses som nogen synderlig Ulempe, da der stadigen siden Prof. Scheels Ansættelse hvert andet Aar var holdt en fuldstændig Forelæsning over denne Disciplin. Skulde derimod Fraværelsen udstrækkes ogsaa til Vinterhalvaaret, vilde der tillige komme den Forandring til, at Forelæsningen over Romerretten, som skulde begynde om Efteraaret, ikke vilde kunne tage sin Begyndelse forend det paafølgende Foraar. Men da Fakultetet ansaae det for nødvendigt, at den Docent der begyndte Romerretsforedraget, dersom dette overdroges til en Anden, ogsaa forte samme til Ende, og paa den anden Side ikke antog, at det for de Studerende skulde have nogen saa væsentlig Interesse, om dette Foredrag begyndte et Halvaar tidligere eller sildigere, at man af Hensyn hertil skulde forandre den mellem Fakultetets Medlemmer i Henhold til Fredn. 26 Jan. 1821 § 6 vedtagne Fagfordeling, ansaae Samme det for rettest og naturligt, at der ikke for et enkelt Semesters Skyld gjordes nogen indgribende Forandring i denne Fordeling.

Ved kongelig Resolution af 23 Maj blev derefter Prof. Scheel allernaadigst fritaget for hans Forretninger ved Universitetet i det forestaaende Sommersemester, og, saafremt det for hans Helbreds Restitution maatte være nødvendigt, tillige i det paafølgende Vinterhalvaar, med Tilladelse, i dette Tidsrum at opholde sig i Udlandet, dog at Direktionen træffer Foranstaltning til, at de fornødne Forelæsninger ved Universitetet derved ikke forsømmes. Prof. Scheel har ogsaa i Vinteren opholdt sig i Udlandet.

— Paa derom indgivet Ansøgning er Konferentsraad Engelstoft ved kongelig Resolution af 14de Nov., i Henhold til Universitetets Fundats af 7de Maj 1788 Kap. 1 § 16, som Universitetets Senior bleven allernaadigst fritaget for at holde Forelæsninger og deltage i Examinationsforretninger.

Da det ved Fundattens Kap. 1 § 6 er paalaagt Professorene i Historien, ikke blot at foredrage denne Videnskab, men ogsaa „Kundskaben om de evropæiske Stater og især om Fædrelandet“, i Henhold til hvilken Bestemmelse det ved kongl. Resol. af 31 Juli 1817 blev overdraget til Konferentsraad Engelstoft, uden videre særskilt Godtgørelse, at besørge det da ledigværende Lærefag i Statistiken, med Forpligtelse til deri at examinere, hvilken Bestemmelse senere blev gjentaget ved kongelig Resol. af 21 Apr. 1832, som bestemte, at det efter Konferentsraad Engelstofts Afgang skal være Pligt for Professorene i Historien, i Overensstemmelse med Universitetets Fundats at besørge Forelæsningerne over Statistik og Examinationen deri ved den juridiske Examen, har Direktionen under 22de Nov. overdraget disse tvende Hverv til Professor Mag. Velschow.

— I Slutningen af 1844 havde Bestyrelsen for den polytekniske Læreanstalt henvendt sig til Finansdeputationen om en Understøttelse af Finanskassen til Udgivelsen af en af Prof. Ramus udarbejdet Lærebog i den analytiske Geometri, paa samme Maade som derfra tidligere var tilstaaet Understøttelse til to af samme Forfatter i

1840 og 44 udgivne Skrifter: „Algebra og Funktionslære“ og „Lærebog i Differential- og Integralregning“, med hvilke tvende det ny Skrift, samt et paatænkt senere over den analytiske Mechanik, henhørte til samme Cyklus, der antoges at ville afhjælpe et Savn saavel ved Læreanstalten som i Literaturen overhovedet. Da imidlertid Finansdeputationen ikke havde villet indlade sig paa en saadan Understøttelse, der var beregnet til 800 rb., modtog Direktionen senere igjennem Konsistorium et Andragende fra Professor Ramus om at der, med Hensyn til at Skriftet vilde tjene som Grundlag ogsaa for Forelæsninger ved Universitetet, maatte tilstaaes ham fri Trykning af Konsistorium; saadan Trykning havde dette vel tilstaaet foreløbigt for 25 Ark eller omtrent Halvdelen af Skriftet, men ligesom det var uvist, om yderligere Understøttelse paa denne Maade kunde tilstaaes, saaledes vilde dette end ikke være tilstrækkeligt, navnlig til at dække Omkostningerne til Papiret og de Bogen ledsagende Figurtavler. Konsistoriet anbefalede derfor Forfatteren til at udvirke en Understøttelse af Reservecensurdisponiblen Kenter, og paa Direktionens derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev det derefter under 30te Maj allernaadigst tilladt, at der af Reservecensurdisponiblen Kenter som Understøttelse til den ommeldte Lærebog maatte anvendes 400 rb., at fordele med 200 rb. paa hvert af Aarene 1845 og 1846.

— Eignende Understøttelse, ved Hjælp af en vis Sum af de til fri Trykning ifølge kongl. Resol. af 26de Maj 1842 bestemte 300 rb., har Konsistoriet i 1844 tilstaaet Lektor Bestergaard til Udgivelsen af en Sanskrit Læsebog for Begyndere.

Efterat Direktionen havde bemyndiget med Konsistorium angaaende en forandret Form for de fremtidige Indberetninger som efter hvert Semesters Tilendbringelse indsendes af Universitetets Docenter om de af dem i Lektionskatalogen anmeldte Forelæsninger og Øvelser, og efterat der i denne Anledning havde af Konsistoriet været nedsat en Kommitte af 4 Medlem af hvert af de 4 Fakulteter, blev følgende i denne Henseende under 15de April af Direktionen foreskrevet:

1. Forpligtelsen til at indsende Lister over Tilhørere og Deltagere indskrænkes til saadanne Forelæsninger og Øvelser der nærmest ere beregnede for Studerende og bestemte til disses akademiske Uddannelse;
2. Forpligtelsen til, foruden Begyndelseslister ogsaa at optage Slutningslister gjælder ej med Hensyn til Privatissima, om de endog holdes for Studerende;
3. den de ansatte Docenter paahvilende Forpligtelse til at optage og indsende Tilhørerslister udstrækkes ogsaa til Privatdocenter, hvilket bliver disse at tilkjendegive naar de indsende deres Anmeldelser om Forelæsninger til Indrykkelse i Lektionskatalogen;
4. de Lister der kort før Forelæsningernes Begyndelse maatte være optagne enten af Kasfereren, eller af vedkommende Docenter selv, kunne træde istedetfor Lister optagne ved selve Forelæsningernes Begyndelse;
5. de Rider paa hvilke Listerne skulle optages, bestemmes til den første og sidste Maaned af det Semester hvori Forelæsningerne holdes.

Ved Listernes Indsendelse til Direktionen bliver at forholde som hidtil, saaledes at Docenterne hver for sig ville have at afgive dem tilligemed deres Indberetninger, efter nedenstaaende Skema, til vedkommende Dekanus, som da har at indsende dem til Direktionen.

Skemaet er følgende:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Forelæsningernes Indhold.	Om de ere holdte offentlig, privat eller privatissime.	det ugentlige Timeantal.	naar begyndte.	hvorvidt større Afbyrdelse har fundet Sted, og da af hvilken Grund.	naar sluttet og hvorvidt tilendbragt.	Anmærkninger.

Fra Finansministeren modtog Direktionen i sin Tid Underretning om, at saavel Distrikternes som Nørrejylland's Provindsialstenderforsamlinger i deres i Mæret 1842 indgivne Finanspetition havde, i Anledning af at der er normeret en Gage af 300 rb.

af Finanskasen for Forstanderen for det juridisk-praktiske Selskab, henlede Opmærksomheden paa, hvorvidt dette Institut kan antages at være nødvendigt eller hensigtsvarende, ligesom de i ethvert Fald havde ansøgt det for principmæssigt, at det, hvis det skal vedblive, sættes i Forbindelse med Universitetet. Da dette Uddragende henhørte under Direktionens Reskort, havde Finansministeren henstillet til Den, derom at indlede de fornødne Forhandlinger og i sin Tid allerunderdanigst at foredrage Sagen for Hans Majestæt.

Som bekendt blev det juridisk-praktiske Selskab, der i sin Oprindelse er aldeles privat, ved allerhøjeste Resolution af 7de Febr. 1826, medens dets Væsen som privat Selskab ikke derved forandrede, forsaavidt sat i Forbindelse med Universitetet, at det paaalagdes de Studerende, forinden de underkaste sig den fuldstændige Examen's praktiske Prøve, at indtræde i Selskabet og sluttigen deltage i dets Dvælses idetmindste i et halvt Aar, fra den Tid at regne da de have bivaanet et fuldstændigt Kursus af de befalede Dvælses ved Universitetet; der blev derhos med en aarlig fast Løn af Justitsfonden, hvilken senere er overgaaet paa Finanskasen, ansat en praktisk Lovkyndig til at yde de Studerende den ønskelige Hjælp og Vejledning ved deres Dvælses i Selskabet, og navnlig med det Hverv, dels at tilvejebringe saavidt muligt virkelige Retsakter, der kunde give de Studerende Lejlighed til at sætte sig ind i det virkelige Livs Forviklinger, dels at gennemgaae deres Arbejder, gjøre dem opmærksomme paa Manglerne og vejlede dem til deres Afhjælpning.

Det juridiske Fakultet bemærkede i en Samme i forebeldte Anledning af Direktionen affordret Erklæring, hvortil Konjistorium aldeles havde henholdt sig, at forsaavidt det var sat under Kvæstion, om det juridisk-praktiske Selskab overhovedet bør vedblive og i saa Fald sættes i nærmere Forbindelse med Universitetet, syntes der, da det er et privat Selskab, ikke at kunne være Tale om at ophæve det ved en Regeringsakt, samt at Selskabet identivl ved Bestemmelsen om de juridiske Studerendes befalede Deltagelse i dets Dvælses er saa nøje forbundet med Universitetet, som det efter sin Natur uden Uensigtsmæssighed kan være, hvorimod der vel kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt denne Forbindelse bør vedblive. En nærmere Forbindelse med Universitetet vilde formentligen alene kunne bestaae i, at det overdroges det juridiske Fakultet at lede de Dvælses ved Selskabets Underretter som nu foretaaes af en praktisk Embedsmand; dette blev allerede ved de Forhandlinger der forudgik den kongelige Resolution af 7de Febr. 1826, bragt i Forslag, men blev dengang fra alle Sider fundet utilraadeligt, og ansaaes endnu saaledes af Fakultetet. Det Eneste hvorved Dvælseserne i Selskabet for de Studerende i nogen ej aldeles væsentlig Henseende adstille sig fra Dvælseserne ved selve Universitetet, og hvorved de kunne antages at bidrage noget mere end disse til de juridiske Studerendes Uddannelse, bestaaer, efter hvad Fakultetet bemærkede, deri, at der mere ved hine end ved disse Dvælses bruges virkelige Retsakter; men dette vilde falde bort, dersom Dvælseserne i Selskabet skulde ledes af Fakultetets Medlemmer, for hvem det vilde have Uanskelighed at tilvejebringe saadanne Retsakter, og denne Uanskelighed vilde blive den samme, hvad enten Dvælseserne holdtes i det praktiske Selskab eller ved Universitetet. Der kunde herefter, bemærkede Fakultetet, alene være Spørgsmaal om, hvorvidt der fra Regeringens Side maatte være Anledning til at unddrage Selskabet den ved Resolutionen af 1826, dog kun midlertidigt, tilstaaede Understøttelse af 300 rb. af Finanserne, og til at hæve de øvrige Bestemmelser i allerhøjstbemelde Resolution. Hvad de anførte 300 rb. angaaer, antog Fakultetet, at der ikke kunde være Tale om at bebyrde Universitetet med denne Udgift, da den anvendes til at lønne en praktisk Embedsmand for et udenfor Universitetets egentlige Virkefæds faldende Formaal, i hvilken Henseende det bemærkedes, at Udgifterne til Pastoralseminariet heller ikke bæres af Universitetet. Forsaavidt der dernæst spørges om, hvorvidt Statskasen bør vedblive at afholde dette Beløb af 300 rb., erindrede Fakultetet, at de Dvælses til hvis Ledelse de anvendes vel ikke kunne siges at være aldeles unyttige, men at det dog identivl med Grund kan betvivles, at denne Udgift er nødvendig. Til at forberede de Studerende til Examen praktikum ere, efter Fakultetets Mening, Universitetets egne Dvælses fuldkommen tilstrækkelige, og at de Studerende allerede for Tilendebringelsen af det akademiske Kursus søge yderligere at uddanne sig i den praktiske Retning, er langt fra at være magtpaaliggende, og kunde end ikke anses ønskelig, dersom det skete i nogen betydelig Grad. De Studerendes videre Uddannelse i praktisk Henseende burde efter Fakultetets Anskuelse helst søges ved Deltagelse i virkelige praktiske Forretninger, hvorved den ogsaa langt vil overgaae den som kan vindes ved Dvælseserne

i det praktiske Selskabs Underretter; og Fakultetet mente, at man ved at foretrive at de Studerende, for at kunne stedes til den praktiske Examen, skulle have deltaget i praktiske Dvæser et halvt Aar ved Universitetet og et halvt Aar ved Selskabet, har paalagt dem en altfor stor Byrde uden tilsvarende Nytte. Det bemærkede derhos, at det ikke var fordi der var sporet særdeles Trang til Foranstaltninger som sigtede til de yngre Studerendes praktiske Uddannelse, at hint Tilskud fra Finansklassen blev tilstaaet og de øvrige Bestemmelser i den kongelige Resolution af 7de Febr. 1826 bleve givne, men for at fremme Virksomheden af et Selskab der antoges især at gavne ved den Lejlighed det gav til Dvæse i mundtlig Procedure ved dets Dverretter, og at saaledes den egentlige Hensigt derved var at sikre sidstnævnte Del af dets Virksomhed, hvilken Hensigt imidlertid ikke er bleven opnaaet, idet Dvæserne ved Selskabets Dverret i den senere Tid skulle være ophørte.

Fakultetet havde saaledes ment, at der fra det Offentliges Side turde være tilstrækkelig Grund til at inddrage hin Pengeundersøttelse, der ogsaa kun blev tilstaaet indtil videre, og at det da vilde blive en Selvfølge, at de øvrige i oftnævnte kongelige Resolution indeholdte Bestemmelser angaaende de Studerendes Deltagelse i Dvæserne m. v. ligeledes maatte bortfalde.

Det kongelige danske Kancelli, hvis Betænkning Direktionen ligeledes troede at burde indhente, med Hensyn til, at den egentlige praktiske Dannelse for juridiske Embedsstillinger maa antages at ligge udenfor Universitetets Formaal, yttrede, at da det af det juridiske Fakultet var erkjendt, at Dvæserne i det juridisk-praktiske Selskab i en noget væsentlig Henseende adskille sig fra de praktiske Dvæser ved Universitetet, derved at der mere ved hine end ved disse bruges virkelige Retsakter, og at Selskabet saaledes bidrager noget mere end Universitetet til de juridiske Studerendes praktiske Uddannelse, og da den i Forordningen af 26de Januar 1821 § 4 indeholdte Forskrift, at Professorerne ved deres praktiske Dvæser ved Universitetet saavidt muligt skulle benytte virkelige Retsakter, ikke kan overholdes, da det nu erfares, at der ere for store Vanffeligheder for Professorerne ved at tilvejebringe saadanne Retsakter, antog Kancelliet, at Hensynet til den praktiske Dannelse og Lovgivningens Befaling i lige Grad gjorde det utilraadeligt at ophæve den Lejlighed til en forelsobig juridisk-praktisk Dannelse som det ommeldte Selskab giver ved Siden af den der er at erholde ved det juridiske Fakultet. Kancelliet var iøvrigt enigt med Fakultetet i, at der ikke var tilstrækkelig Grund til at sætte det i nærmere Forbindelse med Universitetet.

Direktionen kunde nu ikke andet end aldeles tiltræde hvad saaledes af Kancelliet var ytret, da det vistnok maa erkjendes, at det juridisk-praktiske Selskab kan give Nytte og bidrage til de juridiske Kandidaters praktiske Uddannelse, dels ved den større Lejlighed til Dvæse under en praktisk Embedsmands Vejledning, dels ved Benyttelsen af virkelige Retsakter, hvilke Fordele ikke kunne have ved Dvæserne ved Universitetet.

Imidlertid havde Finansdeputationen været af en modsat Anskuelse. Da det juridiske Fakultet havde ytret, at de anordnede Dvæser ved Selskabets Underretter vel ikke kunne siges at være unyttige, men at det med Grund kan betvivles, at hin Udgift af Finansklassen derfor er nødvendig, da Universitetets egne Dvæser ere fuldkommen tilstrækkelige til at forberede de Studerende til Examen praktikum, og den videre praktiske Uddannelse efter denne Examen helst bør søges ved Deltagelse i praktiske Embedsmænds Forretninger; at hvad der ved Resolutionen af 7de Febr. 1826 væsentligt havde for Dje, idet Foranstaltninger søjedes til at bevare Selskabets Grunds, dog ikke var bleven opnaaet, og at der derfor turde være tilstrækkelig Grund til at inddrage den oftnævnte ikkun indtil videre tilstaaede Pengehjælp fra Finansklassen, havde Finansdeputationen ikke kunnet ansee de af Kancelliet og Direktionen fremhævede Hensyn for saa overvejende imod hvad det juridiske Fakultet havde anført, at der kunde være tilstrækkelig Grund til, ogsaa i Fremtiden at bebyrde Finansklassen med den Udgift af 300 rb. aarligen som den hidtil havde afholdt som Honorar til fornævnte Embedsmand. Deputationen skjønnede overalt ikke rettere, end at det maatte kunne lykkes Direktionen, hvis det Fakultetet selv, ved desangaaende at henvende sig til Vedkommende, at forstaae det juridiske Fakultet den samme Udgang til at erholde benyttede Retsakter — saakfremt saadanne virkelig maatte have den angivne Nytte for Juristernes første praktiske Dannelse — tillaaes, som det juridisk-praktiske Selskab hidtil har haft gennem oftnævnte Embedsmand. Det forekom derfor ikke Deputationen, at der var nogen tilstrækkelig Anledning til, med en fortsat Udgift af de midlertidigen paa Budgettet til Honorar for Tilsynet med det juridisk-praktiske Selskab opførte 300 rb. aarlig, at fore-

bygge Opføsningen af et Selskab hvis sande Nytte nu ikke mere kan erkendes, efter den liden Interesse for samme der har vist sig saavel blandt ældre som yngre Jurister.

I Anledning af hvad saaledes af den kongelige Finansdeputation var anført, bemærkede Direktionen, at det vistnok ikke vil kunne nægtes, at Benyttelsen af virkelige Netsakter ved de praktiske juridiske Dvølsesler maa kunne bidrage meget til at gjøre Dvølseslerne mere gavnlige og frugtbringende for de Deltagende, men at det, som allerede oven antydet, ingenlunde er alene Benyttelsen af saadanne Akter hvorved Dvølseslerne i det praktiske Selskab adskille sig fra og antages for at ville være mere gavnlige for de Studerende, end Dvølseslerne ved Universitetet, men ligesaa meget den Vejledning af en kyndig og praktisk juridisk Embedsmand som tilbydes de Studerende ved Selskabets Dvølsesler, hvilken Omstændighed, saavidt Direktionen skjønnede, i flere Henseender maa kunne gjøre Dvølseslerne mere frugtbringende og lærerige, end de som forestaaes af Fakultetets Medlemmer. Direktionen kunde saaledes ikke indrømme, at det kun skulde være en ringe Nytte der kan vindes ved Dvølseslerne i det juridisk-praktiske Selskab, selv dersom Selskabets Dverret, hvorved mundlig Procedure finder Sted, ikke længere skulde være i Virksomhed. Naar det juridiske Fakultet havde anført, at den rette praktiske Dannelse især bør søges ved at arbejde i det virkelige Forretningsliv, da kan dette vel indrømmes, uden at man dog er besejret til deraf at drage den Slutning, at enhver Foranstaltning til de juridiske Studerendes praktiske Dannelse udenfor de af Fakultetet selv holdte Dvølsesler kunde ansees som overflødig. Ligesom det ikke skjønnedes rettere, end at Konsekvensen da vilde lede til, at ogsaa selve Universitetets Dvølsesler uden Skade kunde bortfalde, saaledes var der neppe nogen Grund til, at der mindre for de juridiske end for de theologiske eller lægevidenskabelige Studerende skulde, med Pengeoffre som ikke udredes af Universitetet, træffes særegne Foranstaltninger til Anvisning til praktisk Uddannelse for de Studerende, ved Siden af den theoretiske Undervisning som Universitetet tilbyder, hvorved endvidere maatte bemærkes, at Omkostningerne ved Pastoralseminariet ifølge det allernaadigst approberede Budget fordre af Statskassen en Sum af 1400 rb. aarlig, eller næsten 5 Gange saameget som den Sum hvorom her alene er Tale. Men Direktionen skjønnede ikke rettere, end at paa den ene Side det juridisk-praktiske Selskab og den Forbindelse hvori det er sat til Universitetet, efter hvad ovenfor er anført, virkelig maa ansees for en gavnlig Foranstaltning, og at der paa den anden Side ikke for Siden kan træffes nogen mere hensigtsmæssig Indretning til Djemedets Opnaaelse.

Efterat Direktionen i Henhold til Ovenstaaende havde allerunderdanigst andraget paa, at den hidtilværende Forbindelse hvori det oftnævnte Selskab er sat med Universitetet, og den hertil af Finanskasen ydede Understøttelse, fremdeles maa vedblive, behagde det Hs. Majestæt under 25de April 1845 at resolvare saaledes:

Vi ville allernaadigst, at de ved allerhøjeste Resolution af 7de Februar 1826 givne Bestemmelser angaaende det her i Staden bestaaende juridisk-praktiske Selskabs Forhold til Universitetet, og de juridiske Studerendes Deltagelse i dets Dvølsesler under Vejledning af en egen dertil særligen gageret praktisk juridisk Embedsmand, fremdeles skulle forblive gjeldende, dog at det paaligger bemeldte Embedsmand at afgive nærmere Beretning om Omfanget og Beskaffenheden af de Dvølsesler hvortil de Studerende nu aabnes Udgang i Selskabet, og om hvorvidt der maatte være Anledning til at søge samme udvidede til flere Klasser af Forretninger.

Efterat Forstanderen for Dvølseslerne i det oftnævnte Selskab var bleven affordret den i den kongelige Resolution forlangte Beretning og Betænkning, har han i en Skrivelse til Direktionen af 2den Juni yttret Følgende:

Til Opfyldelse af den allerhøjeste Resolution af 7de Februar 1826, hvorved det er paalagt enhver som vil underkaste sig den fuldstændige juridiske Exomens praktiske Prøve, forinden skidigen at have deltaget i det juridisk-praktiske Selskabs Dvølsesler idetmindste i et halvt Aar, fordres, at enhver Studerende skal, i det Semester hvori han benytter Udgangen til Selskabet, engang ugentlig møde og indlevere et Arbejde. Udlabelse heraf medfører, at han antegnes som Udeblivende. Antallet af Udeblivelses anføres i den Aftest som ved Semestrets Udlob meddeles ham, og saafremt disse ere saamange, at han ikke kan sledes til den praktiske Examen, maa han i et paafølgende Semester indbente det Forsømte. Kun en enkelt Gang, under Sygdomsforfald, eftergives Fordringen om den personlige Nærværelse, saa at den Paagjældende forsaanes for at anmærkes som Udeblivende, naar han dog fremsender sit Arbejde.

Under Selskabets Virkeførsel og følgelig ogsaa under den Dvølsesler hvortil der er aabnet de Studerende Udgang, henføre, ifølge dets Love, civile — ordinære saavel som Ertrærets —

Sager, samt Justitsfager, saavel som Behandlingen af Retskvæstioner som opstaae under Skifte-, Foged-, og Auktionsforretninger.

Basis for Proceduren ere Afskrifter af Dokumenter og Retsakter i saadanne Sager som have passeret Domstolene, med Udeladelse af de Indlægge som have været vevrede mellem Parterne, hvilke naturligvis ikke, uden at Dvøselnes Hensigt maatte forsejles, kunne meddeles de deri Deltagende. I Tilfælde hvor det hensigtsmæssigen kan skee, til Ex. naar en Skiftes-behandling er foretaget og sluttet uden at nogen egentlig Procedure under Skiftet har fundet Sted, meddeles de Studerende en saadan Skiftesag til Paaante, for derved at blive bekendte med den Fremgangsmaade som ved Appellations- Instanserne er at iagttage.

Naar en Sag udgives til Behandling, overlades det i Reglen til Den som den tildeles, selv af Dokumenterne og Akterne at udfinde, hvorledes han har at indrette sin Procedure. Yderligere Vejledning gives ham kun da, naar Noget er at anføre som ligger saa fjernt, at det er at forudsæe, at han ikke af sig selv vil blive opmærksom derpaa. Den der overdrages Deuktionen af en civil Sag, har tilligemed Stævning og Indlæg at forfatte Klage til Forligelseskommissionen (saafremt denne ikke befindes iblandt de Dokumenter der ere ham leverede) og de processuale Bevillinger hvorom der kan være Spørgsmaal. Paa lige Maade affatter i Justitsfager Aktor, foruden Stævning og Deduktions-Indlæg, ogsaa Aktions-Ordren, ligesom Defensor Defensionsordren. Naar de herhen hørende Arbejder indleveres, hvilket skæffee ottende Dagen efterat Sagen er uddelt, gennemgaaes de med den Studerende, som gøres opmærksom paa de deri værende Fejl. Ere disse af Betydning, gives ham Arbejdet tilbage med Tilhold at afhjælpe Manglerne, og derefter at sende det saa betimeligt til sin Modpart, at denne til næste Retsdag kan fremme Sagen fra sin Side. Kun naar Manglerne ere af den Betsaffenhed, at en Omsarbejdning i det Væsentlige maa finde Sted, og Sagen tillige er af større Umfang, gives ham Udsættelse med Arbejdets Omredaktion til næste Retsdag, da det overleveres til Modparten, som imidlertid paa anden Maade har været givet Beskæftigelse, og som derefter i det næstfølgende Møde fremlægger sin Besvarelse, med Hensyn til hvilken da ligeledes forholdes paa den nysanførte Maade. De senere Indlægge Parterne utarbejde gennemgaaes ogsaa med dem, og naar Enhver af dem har skrevet to Gange i Sagen, optages den til Dom. Den som beskaffes til at paaskjende den har derefter, ved at affatte Demmen, tillige at bringe Dokumenterne i Aktsform. Dommens Konklusion indføres i Retsprotokollen. Det iagttages, at de forskellige Funktioner som Citant, Indstævnte, Aktor, Defensor, Dommer ic. saavidt muligt ligeligen fordeles imellem de Deltagende.

Hyad den særdeles vigtige Del af den judicielle Praxis angaaer som bestaaer i at lede Undersøgelserforhørene og optage Tingsvidner, da ere de herhen hørende Forretninger af den Betsaffenhed, at den Dueltighed som dertil udfordres ene kan erhverves i det virkelige Liv. Vel bestemme Selskabs Lov, at det undertiden vil blive opgivet en Sagfører at godtgjøre sin Paastrand ved Bidner, og til den Ende at forfatte en fuldstændig Tingsvidne-Akt; men da Dvøselnes Natur fører med sig, at Sagernes faktiske Standpunkt i Reglen forud maa være givet, og altsaa, at Tingsvidnesfager, at det forud vides, hyad Bidnerne skulle afspørges om og svare, saa vil Nyttien ved dette Slags Arbejder væsentligen kun bestaae i, at de Bedkommende erholde Indsigt i, hyad der i formel Hensende ved Tingsvidners Tilstævning, Optagelse og Akternes Udfærdigelse er at iagttage; men denne Indsigt erhverve de paa en formentligen ligesaa tilfrættelig og lettere Maade derved, at der i de Sager der berøe paa Bidneforfel leveres dem fuldstændige Afskrifter af de Tingsvidneakter der under den virkelige Retsgang ere fremkomne. Da Fundamentet for Proceduren i Selskabet bør være virkelige Retsdokumenter og Akter, saa vil der ikke lettelig kunne opstaae Spørgsmaal om foreløbig Fremfættelse og Paaskjendelse af saadanne Indsigelser som under virkelige Tingsvidnesfager kunne fremkomme mod Dommernes Habilitet, Kvæstionernes Tilladelighed, Bidnerens Habilitet og detslige; men ligesom de Tingsvidneakter som meddeles de Bedkommende ville oplyse dem om hvorledes, naar slige Kvæstioner under den virkelige Sag ere opstaaede, derved er forholdt, saaledes vil det ogsaa paaligger dem, under Sagens Procedure at fremføre de Indsigelser i saa Hensende hvorved Tingsvidnets Beviskraft formenes at maatte svækkes, og hvilke derhos i mange Tilfælde ville falde sammen med dem ved hvilke man under de virkelige Sager har søgt at afværge Tingsvidnets Fremme.

Da Selskabets Lov allerede omfatte enhver Del af den judicielle Praxis som kan bringes til Anvendelse udenfor det virkelige Retsliv, saae Forskanderen sig ikke ifrand til at fremføre noget Forslag til Uvidelse af Dvøselne i denne Retning. Hyad Dyrigheds-Forretningerne angaaer, vilde formentligen heller ingen Uvidelse kunne finde Sted udenfor hyad der, som foran bemærket, allerede paaligger de Studerende, nemlig at affatte de fornødne processuale Ordre og Bevillinger i de Sager de udføre.

De i Forordningen 26de Januar 1821 § 4 paabudne juridisk-praktiske Dvøsel ved Universitetet, bestaaende i at de Studerende skulle vejledes til Udarbejdelse af skriftlige Betænkninger over Retsopgaver, have ikke været givne i Selskabet. De ere nemlig, skjønt vel i en vis Hensende praktiske, dog mere af theoretisk Natur, og kunne for den der tilbørligen forberedt har øvet sig i skriftligen at behandle theoretiske Opgaver, og derefter har bivaanet et fuldstændigt praktisk Kursus ved Universitetet, hvori han har deltaget i hine Dvøsel, og uden hvilket han ikke kan erholde Afgang til Selskabet, ikke frembyde særegne Vanskeligheder. Hertil kommer, at den i nysnævnte Anordning indeholdte Bestemmelse om, at de praktiske Dvøsel ved Universitetet ogsaa, saavidt Omstændighederne tillade det, skulde omfatte Procedure efter virkelige Retsakter, saavidt besjendt, ikke har været at bringe til Udførelse; og da saaledes Selskabet er det eneste Sted hvor Vejledning i Hensende til denne Del af deres praktiske Dan-

nelle kan gives dem, saa vilde det udentviol være betænkeligt at indskrænke Omfanget af den Tid som hidtil dertil har været anvendt. Og, naar hensees til, at det i Reglen er i det næstsidste eller sidste halve Aar, inden de fremstille sig til deres Embedsexamen, og altsaa i en Periode hvor de med særdeles Iver maa drive deres Studier for vel at kunne bestaae Examen, at de frekventere Selskabet, saa maatte det udentviol ansees for aldeles uiltraabeligt at paalægge dem at offere mere Tid for Dvælserne i Selskabet, end de hidtil have været pligtige til. Formentligen var der under disse Omstændigheder heller ikke Anledning til at anbrage paa nogen Udvidelse af Dvælserne for de Studerende i denne Henseende.

I Anledning af et fra Stud. Med. M. J. Marcus, der efter at være med Modenhedsbevis dimitteret fra Slesvigs lærde Skole, blev i Aaret 1844 immatrifuleret her ved Universitetet, indgivet Andragende om at fritages for Examen Artium, bevilgede Direktionen ham efter Anbefaling af Konsistoriet ved Skrivelse af Dden Aug. Tilladelse til at indstille sig til Embedsexamen, imod ifødetfor Examen Artium og anden Examen at tage den for Studerende fra fremmede Universiteter anordnede Præliminærexamen.

Angaaende bemeldte Studerendes Immatrifulation var iøvrigt opstaaet det Spørgsmaal, hvorvidt det, da ifølge Lovgivningen kun de som ere immatrifulerede ved et fremmed Universitet kunne uden at have absolveret Examen Artium her ved Universitetet inskriberes ved dette, kunde ansees for lovmæssigt, at bemeldte Marcus, som ikke var inskriberet ved noget andet Universitet, var bleven immatrifuleret her. Til Fordel for den bekræftende Mening paaberaabte Konsistoriet sig allerhøjeste Reskr. af 7de Juni 1743, der bestemmer, at Studerende fra Hertugdømmerne Slesvig og Holsten „skal uden al Examen antages til Inscription og immatrifuleres af Rectore Magnifico, naar somhelst de medbringe behørig Attest om deres Liv og Levnet fra enten Rector scholæ eller gejstlig og verdslig Dyrighed under Haand og Segl“. At dette Reskript ikke er ophævet ved Fdn. 22de Marts 1805 § 1 og derfor endnu maa antages at hjemle de Studerende fra Hertugdømmerne den omhandlede Rettighed, om de end ikke forud ere indskreone ved noget andet Universitet, havde udentviol ikke blot hidtil været den almindelige Mening blandt de Retskyndige — se t. Ex. Kolderup = Rosenvinges Udgave af de gejstlige Forordninger og Reskripter, i hvilken dette Reskript findes optaget, Scheel om Kjøbenhavns Universitets Kollegier og Stipendier S. 8. —, men det var derhos antaget og med vægtige Grunde motiveret i et af Konsistorium i Aaret 1839 til Direktionen indsendt og tiltraadt Responsum af det juridiske Fakultet af 5te Juli s. A. Konsistorium skønnede heller ikke rettere, end at det havde haft gyldig Grund til at antage, at Direktionen billigede den af det juridiske Fakultet opstillede Fortolkning; thi uagtet saavel Fakultetet som Konsistorium ved denne Lejlighed specielt havde henledet Dpmærksomheden paa de Tvivl som der i denne og flere andre Henseender kunde synes at være med Hensyn til de fra Hertugdømmerne kommende Studerendes Retsforhold til det Kjøbenhavnske Universitet, og derfor havde henstillet, om der ikke maatte være Anledning til at regulere Forholdet ved ny Lov, havde Direktionen dog ikke derved fundet sig foranlediget til at fremsætte nogen Grindring imod de af Fakultetet og Konsistoriet antagne Fortolkninger, da Den i Skrivelse af 27de Aug. 1839 meddelte Konsistorium, at det ansaaes rettest indtil videre at lade det heroe med den foreslaaede ny Lovgivning. Herimod bemærkede imidlertid Direktionen i Skrivelse af 2den August 1845, at ligesaa lidet som Den i sin nyssævnte Skrivelse af 1839, der kun bestemte, at de der dimitteres fra de lærde Skoler i Hertugdømmerne skulle være fritagne for at erlægge den i Fdn. 7de Nov. 1809 § 108 paabudne Kjendelse naar de indstille sig til Examen Artium her, havde haft eller kunde have til Hensigt at udtale nogen ubetinget Billigelse af samtlige i det juridiske Fakultets Betænkning paaberaabte Grunde, ligesaa lidet kunde Den give den Mening Medhold, at Reskriptet af 1743 skulde endnu kunne være gjeldende imod den almindelige og udtrykkelige Forskrift i Fdn. 22de Marts 1805 § 1, hvilket og vilde være stridende mod hvad der tidligere stedse har været vedtaget, idet man har paalagt Studerende fra Skolerne i Hertugdømmerne at underkaste sig Examen Artium — hvilket f. Ex. er skeet i Aarene 1835, 36, 37 og flere tidligere Aar — og kun undtagelsesvis indstillet enkelte saadanne Studerende til at fritages for denne Examen, hvilket navnlig ved kongelig Resolution af 18de Aug. 1843 blev bevilget

Studiofus H. B. Meyer*), hvilkken til saadan Begunstigelse var bleven anbefalet af Konfistoriet, der herved paa det tydeligste var gaaet ud fra den Forudsætning, at Ret til at immatrikuleres ikke kunde tilkomme ham ifølge Lovgivningen.

Da det ovennævnte Responsum af det juridiske Fakultet i sin Tid i Aarbogen for 1839 er forbigaaet, optages det her in extenso. Man vil see, at ligesom Direktionen ifølge det Foranførte ikke har bifaldet den af Fakultetet fremsatte Mening, saaledes har hverken Fakultetet yttret sig paa en aldeles afgjørende Maade, eller engang alle dets Medlemmer været indbyrdes enige.

Den kongelige Universitetsdirektion har i Skrivelse af 6te f. M. begjært Konfistoriums Betænkning, dels angaaende det Spørgsmaal ialmindelighed, hvorvidt der med Hensyn til Bestemmelserne i Forordningen af 7de Nov. 1809 § 98—100 kan fra de offentlige lærde Stoler eller Privatinstituter i Hertugdømmerne dimitteres til Kjøbenhavns Universitet, dels, forsaavidt Spørgsmaalet bevarer bekræftende, hvorvidt saadan Dimission kan sættes saaledes ved Siden af Dimission fra de lærde Stoler i Danmark, at de saaledes Dimitterede ikke blive at sætte i Klasse med Privatister, og Konfistorium har, efter herover at have indhentet Betænkning fra det filosofiske Fakultet, i Skrivelse af 8de Dec. f. A. tillige udbedet sig det juridiske Fakultets Formening i Sagen meddelt. Det filosofiske Fakultet har i sin Betænkning af 29de Nov. f. A. antaget, at Dimission med behørig Maturitetsattest fra en af de fæstigste eller høfstenste offentlige lærde Stoler til Kjøbenhavns Universitet kan finde Sted og kan sættes ved Siden af Dimission fra de lærde Stoler i Danmark, saa at de Dimitterede ikke blive at sætte i Klasse med Privatister, hvilket Fakultetet ogsaa oplyser at være blevet fulgt ved forskjellige Lejligheder, og at ligeledes Dimission med behørig Maturitetsbevis fra Privatinstituter i Hertugdømmerne til Kjøbenhavns Universitet ikke mindre kan finde Sted end fra lignende Instituter i Danmark, dog at de fra hine Instituter Dimitterede muligens i Analogi af Forordningen af 7de Nov. 1809 § 108 bør erlægge Privatistpenge.

Skønt der nu hverken i Universitetsfundatsen af 7de Maj 1788, eller i den senere almindelige Universitetslovgivning indholdes Bestemmelser hvoraf en særegen Ret til at dimittere til Kjøbenhavns Universitet fra offentlige Stoler eller Privatinstituter i Hertugdømmerne kan udlødes, maa det dog bemærkes, at der eksistere ældre særegne Bestemmelser om de Studerende der fra Hertugdømmerne indfinde sig ved Kjøbenhavns Universitet, hvorhos det dog er tvivlsomt, om og hvorvidt disse særegne Bestemmelser bør antages at være ophævede ved den nyere almindelige Universitetslovgivning.

Ifølge Fundatsen af 31te Marts 1732 § 28 ff. var det for Enhver, der vilde admittes som Student ved Kjøbenhavns Universitet, nødvendigt at han underkaste sig en offentlig Prøve af hans Kundskaber, den saakaldte Deposits eller, som den ogsaa allerede i denne Fundats kaldes, Examen Artium. Dette blev ved en Anordning af 15de Marts 1743 saaledes forandret, at Uelige og Andre, der ikke agtede at søge nogen Ansættelse i Kirken, Stoler eller ved Universitetet, kunde immatrikuleres, efterat de privatim vare prøvede og befundne antagelige af en Professor Philosophia. Samtidig hermed er det, at de særegne Bestemmelser for de Studerende fra Hertugdømmerne bleve givne. Efterat nemlig et kongeligt Patent af 1ste April 1743 (Corp. Const. Holsat. I. p. 505—507) havde opmuntret de Studerende i Hertugdømmerne til at frekventere Kjøbenhavns Universitet, under Løfte om, at dette skulde komme i fortrinlig Betragtning til Befordring, bestemte Reskriptet til Kjøbenhavns Universitet af 7de Juni 1743, jfr. Reskript af 11te Maj f. A., at sige Studerende skulle antages til Immatrikulation uden al Examen, naar de blot medbragte behørig Attest om deres Liv og Levnet enten fra Rector scholæ eller fra gejstlig og verdslig Øvrighed under Haand og Segl, og Indholdet af denne Befaling blev derhos bekendtgjort i Hertugdømmerne ved en saakaldet Intimation af 22de Juni f. A. (C. C. H. I. pag. 508). Endelig bestemte endog et Reskript af 23de April 1745, at Studiosi fra Hertugdømmerne maatte være dispenserede fra Examen philosophicum, og uden samme have Tilladelse til efter 2 Aars Forløb fra deres Deposition at underkaste sig Examen theologikum.

At nu disse ældre særegne Bestemmelser i det Hele skulde være ophævede ved den senere almindelige Universitetslovgivning, synes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at antage. Hvad for det første angaaer Fundatsen af 7de Maj 1788 Kap. 2 § 2, da kan samme efter de almindelige Regler om, hvorvidt en yngre almindelig Lov bør antages tilfældig at ophæve en ældre speciel (jfr. Drskeds Haandbog I. p. 474—477), neppe antages at have hævet hine Bestemmelser; thi Forskrifterne i Fundatsen af 1788 l. c. synes aabenbart blot at skulle træde istedetfor de ældre almindelige Regler gjorde særegne Undtagelser maatte da endnu kunne komme til Anvendelse, forsaavidt de indholdes noget der var til Fordel for de Studerende fra Hertugdømmerne. Mere tvivlsomt er det vistnok, om den nyssnævnte Klasse af Studerende ikke maatte gaae ind under Forskrifterne i Forordningen af 22de Marts 1805. Her befales i § 1, at Enhver som herefter ved Kjøbenhavns Universitet vil optages i Studenternes Tal bør tilforn ved Examen Artium have aflagt Prøve paa sin Modenhed til

*) Se Aarbogen 1843 S. 51.

akademiske Studeringer, at Forpligtelsen til at underkaste sig bemeldte Examen skal være lige for Alle, og at Undtagelse fra denne Regel ej maa finde Sted, hvorfor ingen Ansøgning om Dispensation i denne Henseende kan ventes bevilget. Denne Befaling fremstiller sig saaledes som ganske almindelig, og naar det i Paragrafens sidste Punktum bestemmes, at Inscription uden foregaaende Examen Artium i Fremtiden ligesom hidtil kan finde Sted for de Studerende uden, efterat de allerede paa Universitetet i Kiel eller paa udenrigs Universiteter ere immatrikulerede, her agte at fortsætte deres akademiske Studia eller at promovere, synes ingen videre Undtagelse end den her angivne at skulle finde Sted. Men naar det i Paragrafens andet Punktum, efterat det er sagt, at Forpligtelse til at underkaste sig Examen Artium skal være lige for Alle, tilføjes: „hvad enten de fra offentlige Skoler eller fra Instituter eller privat Information i Danmark og Norge til Universitetet dimitteres, og derpaa særligen ophæves den i Fundatsen af 7de Maj 1788 givne Tilladelse til at lade sig privat inskribere og den Kathedralskolerne i Kjøbenhavn, Kristiania, Odense og de norske Skoler meddelte Rettighed til selv at afgjøre deres DIMITTERINGS Nødenhed, uden at de særegne Forskrifter fra 1743 og 1745 for Studerende fra Hertugdømmerne anføres, synes dog dette at vise, at Forordningen ikkun skulde gjælde for Studerende fra Danmark og Norge, og at den ej har Hensyn til Studerende fra Hertugdømmerne, hvilket ogsaa bekræftes ved de Bestemmelser som indeholdes i Forordningens § 7, sammenholdt med de foregaaende Paragrafer.

Svad endelig angaaer Forordningen af 7de Nov. 1809, da er det vel aldeles klart, at denne, alene for Undersaatterne i Danmark og Norge givne, Lov ikke kan have høvet hine ældre for de Studerende fra Hertugdømmerne givne Forskrifter, forudsat iøvrigt at nogen af disse endnu maatte anses som gjeldende da Forordningen af 1809 udkom.

Derimod er det vistnok klart, at de omhandlede særegne Bestemmelser nu ikke kunne være gjeldende i deres fulde Umfang. Da nemlig den senere Lovgivning ubeiinget fordrer, at endog de Studerende der have været immatrikulerede ved et andet Universitet fulle, naar de her ville tage Embedseramen, underkaste sig enten de sædvanlige foreløbige Examina eller en særegen Præliminæramen, Plakat af 20de Dec. 1833, saa kan det ingenlunde antages, at de der komme umiddelbart her til Universitetet fra Skoler i Hertugdømmerne, skulde i denne Henseende være *melioris conditionis*.

3. Denhold til alt det Foregaaende skulde Fakultetet være tilbøjeligt til at antage:

1. De Regler om Dimission til Kjøbenhavns Universitet der indeholdes i Forordningen af 22de Marts 1805 § 6 ff., sfr. Plakat af samme Dato § 10, og 7de Nov. 1809 § 98 ff. med øvrige tilhørende Bestemmelser, kunne ikke anses anvendelige paa de Studerende der fra Hertugdømmerne begive sig til Kjøbenhavns Universitet. For disse Studerende maa den gjeldende Regel forsaavidt endnu søges i Reskript af 7de Juni 1743, bekendtgjort ved Intimation af 22de s. M., saa at det er tilstrækkeligt, at de selv melde sig og medbringe de i denne Lov befalede Bevisligheder, forudsat dog, at denne Forskrift ikke ved nogen senere for Hertugdømmerne givne Lov er bleven forandret, hvilket man dog ikke har Anledning til at antage (se Falks Handbuch des Schleswig-Holsteinischen Privatrechts 3r Bd. S. 731).

2. Forsaavidt slige Studerende blot ville frekventere Undervisningen ved Universitetet, kunne de endnu uden at Examen immatrikuleres, paa den Maade som er foreskrevet i tidnævnte Reskript af 7de Juni 1743; sfr. Bekendtgjørelsen af 20de Dec. 1833 § 1.

3. Saafremt de derimod ville tage nogen Embedseramen her, maa de underkaste sig de sædvanlige foreløbige Examina, se Bekendtgjørelsen af 20de Dec. 1833, med mindre de Betingelser ere tilfiede som berettigede dem til, istedet herfor at tage den ved nysnævnte Lov anordnede Præliminæramen.

4. Dette samme synes ogsaa at maatte gjælde, forsaavidt slige Studerende attraae her at erholde akademiske Beneficia, sfr. Reskript af 20de Okt. 1758, Reskript af 2den Aug. 1793 (Fogtmans Register I. p. 23) og Bekendtgjørelse af 20de Dec. 1833 § 4.

5. Da det er alene paa Grund af den i Bekendtgjørelsen af 20de Dec. 1833 indeholdte Bestemmelse, at man antager, at de Studerende fra Hertugdømmerne, hvis de her ville tage Embedseramen, ere pligtige at underkaste sig de almindelige foreløbige Examina, sfr. Reskript af 23de April 1745, kan Forordningen af 7de Nov. 1809 ikke indeholde Hjemmel til at affordre disse Studerende, ligegyldigt om de ere dimitterede fra en privat eller offentlig Skole, den Afgift som ved bemeldte Forordnings § 108 er paalagt Undersaatterne i Danmark til Fordel for den nærmeste danske Skole. Skulde en saadan Afgift af dem endog erlægges, kunde den ialtsald ej tilfalde Metropolitanskolen her i Staden, men maatte tilkomme Skolerne i Nibe og Kolding. Iøvrigt skulde Fakultetet henstille til nærmere Bedømmelse, om der ikke maatte findes Anledning til, at det omhandlede tvivlsomme Retsforhold reguleredes ved en ny Lov.

Dette maa jeg, Bornemann, saameget mere ansee for magtpaaliggende, som jeg ikke er aldeles enig med mine Kolleger i Henseende til den foransførte Betænkning. Jeg antager vel, at Reskriptet af 7de Juni 1743 ikke er ophævet ved den i Forordningen af 22de Marts 1805 § 1 paalagte Forpligtelse til at tage Examen Artium, eftersom dette Bud alene angik Danmark og Norge, men ikke Hertugdømmerne; men jeg maa tillige antage, at Reskriptet, ifølge den Billie som indeholdes i Grunden til den citerede Paragraf i dennes hele Omfang, er uanvendelig, eller at det ikke kan anvendes uden i Modsigelse med denne Billie og tillige i en udbortes Uoverensstemmelse med den i Paragrafens Slutning givne almindelige Tilladelse til „at Inscription uden foregaaende Examen i Fremtiden ligesom hidtil kan finde Sted for de Studerende som, efterat de allerede paa Universitetet i Kiel eller paa udenrigs Universiteter ere immatrikulerede, her agte at fortsætte deres akademiske Studia eller at promovere.“ I disse Ord ere ogsaa de indbefattede der, efter i Hertugdømmerne at være blevne forberedte til akademisk

Studium, have begyndt dette paa Universitetet i Kiel eller paa et udenrigs Universitet, og derfor synes den citerede Passus, som begynder med Ordet „derimod“, mig indirekte at udelukke ligesaavel dem fra Hertugdømmernes som dem fra Udlandet, der ikke i forvejen have været immatrikulerede ved et andet Universitet end det Kjøbenhavnske. Lovgrunden til Forpligtelsen at underkaste sig Examen Artium er efter Forordningens Præmisses ikke alene „at sætte de lærde Skoler i Stand til mere og mere at kunne opfylde deres Bestemmelse“, men ogsaa at tilvejebringe „et tilstrækkeligt Bevis for Modenheden til den akademiske Undervisning“; og paa denne Grund maa, fordi den, endstjønt sat i Forbindelse med Examen Artium, umiskjendelig indeholder noget Selvstændigt, og fordi Tilladelsens Indskrænkning til den nævnte Betingelse ikke kan tænkes at være Folge af nogen anden Grund, denne indskrænkede Tilladelse være bygget. At Reskriptet af 7de Juni 1743 forholder sig til Forordningen af 22de Marts 1805 som den specielle Lov til den almindelige, kan efter min Formening ikke svække de nylig anførte Grunde; thi saa vist som det er, at den almindelige Lov ialmindelig ikke havde den specielle, saa vist er det ogsaa, at den specielle Lov ikke kan indskrænke Anvendelsen af den senere almindelige imod dennes Villie, der hvor dens Anvendelse er Lovbefalet.

Saaledes maa jeg vel, hvad Betænkningens Resultat angaaer, indskrænke min Overensstemmelse med Fakultetets øvrige Medlemmer til at formene, at de Dimitterede fra de lærde Skoler i Slesvig og Holsten ere at sætte i Klasse med de Dimitterede fra de lærde Skoler i Danmark, og selvfølgelig at fritage fra at erlægge Privatpenge; men jeg maa tillige ansee den omhandlede Sag for at være af en saa tvivlsom Betskaffenhed, at en syldbejgende Overbevisning om hvad der i den bør antages neppe kan erholdes uden ved et nyt Lovbud.

Kjøbenhavn d. 5te Juli 1839.

M. S. Bornemann. Kolderup-Rosenvinge. J. E. Larsen. A. B. Scheel.

— Ogsaa i 1845 ere tvende Studerende, der vuskede at erhverve akademiske Grader, ved kongelige Resolutioner tilstaaede den oftere forhen i lignende Tilfælde meddelte*) Tilladelse til, paa Grund af de af dem til deres Disputationer valgte Væmmers særegne Betskaffenhed, der gjorde Behandlingen i det latinske Sprog vanskelig eller umulig, at disputere over den paa Dansk skrevne Afhandling, dog at selve Disputationen skeer paa Latin og til Afhandlingen føjes latinske Thefes sluttende sig til dens Indhold. Saadan Tilladelse blev, paa Anbefaling af Konsistoriet og allerunderdanigst Indstilling af Direktionen, allernaadigst tilstaaet Kand. Theol. J. S. Hagen, som den 14de Juli disputerede for den theologiske Licentiatgrad og Kand. Philos. S. Bröchner, som den 1ste Nov. disputerede for Magistergraden, ved allerhøjeste Resolutioner af resp. 30te Maj og 18de Okt.

— Paa lignende Maade, og i Lighed med hvad ogsaa nogle Gange forhen er skeet**), blev Professor Bornemann, hvem det efter Dngang var tilfaldet at skrive Programmet til Reformation- og Rectorstifte-Festen, hvilket efter de vedtagne Regler skal forfattes paa Latin, ved kongl. Resolution af 14de Nov. allernaadigst forundt Tilladelse til, med Hensyn til Væmmets Betskaffenhed, der var taget af den nyere Philosophi, at skrive samme i det danske Sprog.

— I en Konsistorium affordret Erklæring over et Andragende fra en i Efteraaret 1845 immatrikuleret Studerende, der tidligere var Kand. Pharmacia, om at maatte underkaste sig den særskilte kemisk-botaniske Examen forinden han absolverede anden Examen, var det antaget, at da bemeldte Examen ej kan betragtes som en Embeds-examen men kun som en Forberedelses-examen, og da Betskaffendgjørelsen af 4de Nov. 1843 ikke indeholder nogen særlig Bestemmelse om at anden Examen først skal være absolveret, medens den derimod fastsætter det Tidspunkt inden hvilket forsynævnte Prøve senest skal være aflagt, kunde den ansøgte Tilladelse ikke ansees fornøden. Direktionen var derimod i Skrivelse af 10de Jan. 1846 af den Formening, at den kongelige Resolution af 27de Okt. 1843 (i Betskaffendgjørelsen af 4de Nov. næstsest) nødvendigen maa, ved at sætte en særegen Examen i Kemi, Botanik og Zoologi i Stedet for den hidtil med den lægevidenskabelige Examen forbundne Prøve i de to førstnævnte Fag, være gaaet ud fra den Forudsætning, at ligesom forhen Ingen kunde underkaste sig bemeldte Prøve uden at være Kand. Philos., idet han ellers ikke kunde indstille sig til Embeds-examen hvormed hin Prøve var forbundet, saaledes maatte ogsaa den samme Betingelse gjælde om Afgang til den ny selvstændige Prøve, hvis Indførelse ikke havde haft anden Hensigt, end at tilvejebringe større Garanti for Kandidaternes Kundskaber i hine Fag. Da det nu i nærværende Tilfælde maatte være saa meget mere betænkeligt at dispensere fra Opfyldelsen af den anførte Betingelse, som en saadan Dispensation vilde

*) Jfr. Aarb. 1841 S. 58.

**) Se Aarb. 1840 S. 32, 1839 S. 86.

have til Følge, at Ansøgeren derved vilde unddrage sig fra at prøves i Zoologi, hvilket han ikke vilde kunne undgaae naar han først stedeses til Prøven efter at have underkastet sig Examen philosophikum, idet der ifølge Resol. af 27de Okt. 1843 førstegang vil blive examineret i Zoologi ved Examen i Sept. 1846, og da den Omstændighed, at Lovgiveren af særlige Grunde har for en vis Tid udsat Forpligtelsen til at underkaste sig denne Prøve, kun er et Bevis mere for, hvad der efter denne Indults Udlob skal betragtes som usvævlig Regel, kunde Direktionen ikke meddele Ansøgeren den attraaede Begunstigelse.

— I Anledning af et af en Mand af den mosaiske Tro'sbekjendelse indgivet Andragende, hvori han forespurgte, hvorvidt det kunde være lovmedholdeligt, at hans Søn, der i Efteraaret 1844 var bleven dimitteret til Universitetet, ved Examen Artium var bleven examineret i Religion, og efterat Direktionen derover havde igjennem Konsistorium indhentet de fornødne Oplysninger fra det theologiske og philosophiske Fakultet, blev det igjennem vedkommende Rektor Andrageren ved Skrivelse fra Direktionen af 17de Maj tilkjendegivet, at hans Søn ved bemeldte Examen var bleven examineret efter de hidtil fulgte Regler, ifølge hvilke Dimittender af fremmed Tro'sbekjendelse vel ikke fritages for skriftlig eller mundtlig Prøve i Religion, men vedkommende Examinatorer have at forelægge dem en for dem passende Opgave til skriftlig Besvarelse, og ved den mundtlige Examination at indrette Spørgsmaalene paa lignende Maade, hvorfor ogsaa Examinationen af Dimittender af den mosaiske Tro'sbekjendelse altid har indskrænket sig til Opgaver og Spørgsmaale henhørende til det gamle Testaments Bibelhistorie, samt til de religiøse og sædelige Lærdomme som ere fælles for det gamle og ny Testamente. Forsaavidt Andrageren havde ytret, at det skulde være uvasende, at Nogen i Religionen examineres af Andre end dem der bekjende sig til den samme Religion, da kunde, efter det om denne Examinations Beskaffenhed Anførte, denne Yttring ikke komme i Betragtning, da der ikke fordres videre af Examinanden, end at han er i Besiddelse af Kundskaber der fordres af ethvert videnskabelig dannet Menneske, og da de Religionslærdomme der gjøres til Gjenstand for Examinationen ere saadanne som maa anerkjendes baade af vedkommende Examinator og Examinand*).

Fra Forhandlingerne om det ny Normalreglement vil det være i Læserens Erindring (se Aarb. 1844 S. 16, 17), at ved den ny Ordning bleve de 200 rb. som under de ældre Budgetters 4de Post vare opførte til *Secretarius Consistorii*, og de 200 rb. til Konsistoriets Fuldmægtig, inddragne som saadanne og henlagte som en samlet Sum til Bestridelse af Udgifterne til Korrespondancen og øvrige Konsistorialforretninger, under den til Konsistoriets umiddelbare Raadighed stillede Sum, hvorhos det dog blev forudsat, at af bemeldte Sum skulde afholdes de 200 rb. til den daværende Sekretarius saalænge han vedblev i denne Funktion. Ved en Skrivelse fra Direktionen af 17de Decb. 1844 blev det ogsaa, paa Konsistoriets Forespørgsel, udtrykkeligen udtalt, at de ommeldte 200 rb. skulde vedblive at komme den daværende Sekretarius tilgode, saalænge indtil han rykkede op i højere Gage. Efterat dette i Efteraaret 1845 efter Etatsraad Reinhardts Død var skeet, tilskrev Direktionen under 27de Nov. Konsistoriet, at de 400 rb. der under Normalreglementets 6te Post ere bestemte til at bestride Udgifterne til Konsistoriets Arkiv, Korrespondance, Trykningsomkostninger m. v., nu vilde staae til Sammes Disposition, saaledes at det selv vilde have at bestemme, til hvem Sekretærsforretningerne vilde være at overdrage, og mod hvilket Honorar. Konsistorium har derefter under 10de Decb. anmodet den hidtilværende Sekretær Prof. Petersen om indtil videre at overtage bemeldte Sekretariats Forretninger.

— Efterat en af de reglementerede Huslejeportioner ved Prof. Hohlberg's Død var bleven ledig, blev denne, fra Oktober Flyttetid at regne, opøret af Prof. Larsen, som hidtil havde oppebaaret den ved kongl. Resol. af 17de Jan. 1835 for den Tid at Professorresidensen i Rammestraede Nr. 33 besiddes af en Professor udenfor

*) Jfr. Afd. Tid. I. S. 179.

Konfistorium bestemte midlertidige Huslejeportion af 200 rb. *) , og sidstnævnte blev derefter opteret af Professor Scheel, som hidtil ingen Husleje havde oppebaaret **).

— Med Hensyn til den forhen det theologiske Fakultet tilkommende, men nu til Konfistorium overgaaede Ret til at udnævne Ligebererne, besluttede dette i sit Møde af 15de Januar, at udnævne en Eforus herfor, der har at modtage Ansøgningerne som de efterhaanden indkomme, og ved indtrædende Vakance indsende dem til Konfistorium med en Fortegnelse over Supplikanterne og Forslag til den hensigtsmæssigste Besættelse, saaledes at der til hver Plads nævnes 3 som de formentligen mest kvalificerede. Kvæstor anmodedes derhøjs om, ved hver foresaldende Vakance at gjøre Indberetning til Konfistorium. Til Eforus for Ligeberingen udnævntes Prof. Bornemann.

— Ligesom Konfistorium tidligere, nemlig i Mæret 1838, havde ladet anstille den fornødne Undersøgelse om, til hvilke SkolelærerKald paa Universitetsgodset Kaldsretten, overensstemmende med Lovgivningen, tilkom Samme, saaledes er, efterat Kommunitetets Bestyrelse var gaaet over til Kvæsturen, og som Følge deraf Rettigheden at kalde Skolelærere paa Godset fra det theologiske Fakultet til Konfistoriet, lignende Undersøgelse bleven anstillet med Hensyn til Kommunitetets Gods. Ifølge de herved fremkomne Dplysninger, om det Hartkorn som begge Stiftelser eje i de vedkommende Skoledistrikter, m. fl. Omstændigheder, maa det antages, at Konfistorium, dels paa Universitetets, dels paa Kommunitetets Begne tilkommer Kaldsretten til efternævnte Skolelærer = Embeder:

Konfistorium har saaledes Kaldsret

A. paa Kjøbenhavns og Frederiksborg Amter:

1. Ene, paa Universitetets Begne, til Gladsaxe, Hvidovre, Kirkebarløse, Ribo og Taarnby Skoler;
2. Skiftevis med Andre i

Daastrup.	Universitetet 4 Gange, Skoledirektionen 1 Gang;
Hyllinge.	Universitetet 1 Gang, Kommunitetet 1 Gang, Eggholms Ejer 4 Gange, Krabbesholms Ejer 2 Gange, Rygaard's Ejer 1 Gang;
Dsted.	Universitetet og Skoledirektionen hver 1 Gang, Bihygaard's Ejer 2 Gange;
Saab.	Universitetet, Lindholms og Trudsholms Ejere hver 1 Gang, Astrups Ejer 5 Gange, Lethrabort's Ejer 4 Gange;
Carløse.	Universitetet og Lethrabort's Ejer hver 1 Gang;
Bridsløsemagle.	Universitetet 2 Gange, Frederiksholms 2den Parcel 2 Gange, sammes 1ste Parcel 1 Gang, Skoledirektionen 6 Gange;
Slagslunde.	Universitetet 2 Gange, Biskoppen 1 Gang.

3 Snoldsløvs kan Universitetet vente Kaldsret naar Skoledistriktet ved den nuværende Degns Død bliver delt.

B. Solbæk Amt:

1. Ene, for Universitetet, til Brevinge og Saby Skoler.
2. Skiftevis med Andre i

Soderup.	Universitetet 2 Gange, Sonnerups Ejer 1 Gang, Astrups Ejer 4 Gange;
Stedstrup.	Universitetet og Astrups Ejer hver 1 Gang, Sonnerups Ejer 3 Gange;
Sondersted.	Kommunitetet 1 Gang, Ejeren af Knappstrup 1 Gang, Skoledirektionen 3 Gange;
Svinninge.	Kommunitetet 3 Gange, Ejeren af Aggersvold 2 Gange, Skoledirektionen 3 Gange;
Bjerre.	Kommunitetet 1 Gang, Ejeren af Aagaard 3 Gange;
Tjørnelunde.	Kommunitetet 4 Gange, Ejeren af Bedbygaard 1 Gang, Skoledirektionen 1 Gang;
Drøsselberg.	Kommunitetet 1 Gang, Ejeren af Bødstrup 9 Gange;
Vindehøllinge.	Kommunitetet 1 Gang, Ejeren af Aagaard 5 Gange, Ejeren af Nørager 1 Gang;

C. Sorø Amt:

Ene, for Universitetet, til Allindelille, Eggerstevmagle, Sigersted, og Snesløv Skoler.

*) Hv. f. Akad. Tid. III. S. 117 ff.

**) Den næstforegaaende Option af Professorebøisig og Huslejeportion foresaldt efter Konferentsraad Bornemanns Død (se Aarb. 1841 S. 69). De senere afdøde Professorens konsistoriales, Bornemann, Brøndsted, Gundelach-Møller og Reinhardt, havde hverken Embeds- boliger der kunde blive Gjenstand for Option, eller Huslejeportioner.

D. Præsto Amt:

Ene, for Universitetet, i Jars.

— Til Kontrol med Universitets = Bogtrykkeren i Henseende til de Skrifter eller Sager hvortil er indrommet Universitetslærerne fri Tryk, havde det hidtil været paalagt Universitetets Rektor, derover at føre en Protokol, og han underrettedes derfor af Konsistorium hvergang en saadan særlig Tilstaaelse var skeet for en Universitetslærer; men denne Kontrol havde dog været temmelig mangelfuld, idet enkelte Universitetslærere af og til benyttede Rettigheden i Universitetets Tjeneste uden at det tilmeldtes Rektor, ingen af dem plejede at tilmelde ham, hvorvidt Tilstaaelsen var bleven benyttet eller ej, og ligesaa lidet plejede nogen at opgive ham det nøjagtige Arbejdsantal, eller Tallet af de leverede Exemplarer. Naar ved Aarets Slutning Trykker = Regningen indsendtes, var det selvfølgelig umuligt for Rektor at bedømme, hvorvidt det derpaa opførte Arbejde virkelig var præsteret, og heller ikke havde Revisionen været overdraget Rektor, skjønt han havde haft den vedkommende Protokol at føre, men i adskillige Aar til en anden Professor, som velvilligen havde paataget sig den, saavidt den efter de aldeles mangelfulde Data lod sig udføre. Men det var heller ikke hensigtsmæssigt, at denne Kontrol overdroges Rektor, formedels den aarlige Omstilling af dennes Person.

Efterat Konsistoriet af den fungerende Rektor var bleven gjort opmærksomt paa disse Ufuldkommenheder ved den hidtilværende Indretning, besluttede det i sit Møde af 19de Marts, at overdrage Kontrollen med Professorernes Fritryk til en Professor, der vilde have at føre Bog over de aarlige bevilgede Friark, samt over hvad af samme i Aarets Løb benyttedes. Til den Ende vil det blive denne Professor at kommunikere hvergang fri Trykning bevilges, og paalagdes det Universitetsbogtrykkeren til ham at aflevere et Exemplar af alt hvad saaledes trykkes frit for Professorerne, ledsaget af en nøjagtig Angivelse af Beføringen, samt af Arbejdsantallet og Exemplarernes Mængde, hvilken Angivelses Rigtighed bør være bekræftet ved Attest fra vedkommende Universitetslærer for hvem Arbejdet er præsteret. Til at overtage denne Kontrol udnævnte Konsistorium Professor Petersen.

— Det er bekendt, at det ved det ny Normalreglement bestemtes, at den største Del af de hidtilværende Dekanatsindtægter i det philosophiske Fakultet herefter skulde indflyde i Universitetets Kasse, mod at der udbetales Dekanus en fast aarlig Godtgjørelse af 200 rb. Med Hensyn til Indkrævelsen af disse Indtægter havde tidligere været forholdt saaledes, at Indtægten af alle Examina erlagdes til Dekanus selv paa de bestemte Indtegningsdage, med Undtagelse af Indtægten for Examen Artium, der paa Immatrikulationsdagen betaltes til Rektor. I de senere Aar forandredes dette derhen, at Pedellerne udførte denne Bestilling paa den Maade, at den ælste (Examenspedellen) maatte enten i sin Bopæl, eller paa et af Auditorierne, nogle Dage forinden Indtegningsdagen, udstede Kvitteringer for Dekanatspengenes Modtagelse til de Studerende. Disse Kvitteringer, med Paategning om, hvorvidt Gebrækk eller Naturhistorie angaves af Vedkommende, afgaves til Dekanus paa den Dag der af Sidstnævnte var bestemt til Møde med de Studerende. Anden Pedel var tillige behjælpelig med dette i andre Henseender. For deres Ulejlighed hermed blev Pedellerne salarerede af Dekanus selv ved Dekanatsaarets Ende.

Efter den ny Ringens Orden indkom Pedellerne med Andragende om, at der herefter maatte tilstaaes dem en Godtgjørelse af Universitetet for deres Ulejlighed med at indkassere bemeldte Dekanatsindtægter i det philosophiske Fakultet og herfor aflægge Regnskab til Universitetet. I Anledning af dette Andragende, som var anbefalet baade af Rættor, der ansaae det for i flere Henseender mindre ønskeligt, at Indkassationen af de omhandlede Indtægter henlagdes under Universitetets Kasserer, og af Konsistorium, bifaldt Direktionen ved Skrivelse af 22de April, at Indkrævningen af oftnævnte Dekanatsindtægter overdroges de tvende Pedeller, mod en Godtgjørelse af 10 rb. til hver, saaledes at Beløbet afholdes af Kontoen for Examens = Indtægter og Udgifter.

— Efterat AlmanakKommitteén igjennem Konsistorium havde henledet Direktionens Opmærksomhed paa, at den saakaldte Lottokalender indeholder det samme af Almanakken som den lille Kontorkalender, alene med Undtagelse af Solens Dvgang og Tusmørket, hvilket maatte anses som et Indgreb i Almanak = Privilegiet, hvortil Lotto = Kalenderen ikke skjønedes at have mindste Hjemmel, blev det kongelige Rentekammer i denne Anledning af Direktionen tilskrevet. Rentekammeret bemærkede, at

da Lottokalenderen i et Eidsrum af 70 Aar var udgaaet med de samme Meddelelser, og ingenfinde havde været til Salg, men alene var bleven uddelt til Kollektorerne og til forskellige Autoriteter, syntes der, naar tillige toges Hensyn til Bestemmelserne i den kongelige Resolution af 23de December 1831, hvorefter endog fremmede Skrifter hvori saadanne Almanacker eller Kalendere findes her maa indføres og sælges, naar disse udgjøre den mindst betydelige eller væsentlige Del af Skriftet, ikke at kunne være Noget at erindre imod, at de omhandlede Meddelelser ogsaa fremdeles indføres i Lottokalenderen.

I en af Konsistorium afgivet yderligere Erklæring fandt Samme ikke Anledning til at fravige sin tidligere yttrede Formening, at Almanakkens Optagelse i Lottokalenderen maatte anses som et Indgreb i Universitetets Privilegium, og uagtet nogle Medlemmer havde været af den Mening at Sagen kunde bortfalde, da hiint Indgreb ikke kunde antages at medføre noget synderligt Tab for Universitetet, ansaae Majoriteten det rettest at insistere paa, at de omhandlede Meddelelser for Fremtiden maatte udelades, eller ialtfald for sammes Optagelse en Godtgjørelse være at erlægge. Imidlertid fandt Direktionen, dels med Hensyn til Gjenstandens Ubetydelighed, dels i Betragtning af at Lottokalenderen ved Tallyotteriets rimeligvis snart forestaaende Ophævelse vil bortfalde, ikke tilstrækkelig Anledning til at foretage videre i Sagen.

— Ifølge derom indkommet Andragende og efter desangaaende at have brenverlet med Konsistoriet, har Direktionen under 11te Nov. bevilget Branddirektor Justitsraad Theill i Svendborg og Boghandler Milo i Odense Tilladelse til i en „ny Borger- og Bondekalender“ for 1846 at optage en Almanak paa følgende Bilskaar:

1. at den Del af Skriftet som indeholder den egentlige Kalender trykkes i det Schultziste Bogtrykkeri, saaledes at Udgiverne selv betale Papir og Trykning;
2. at en Afgift alternativt af 6 st. naar hele Almanakken optages, eller 4 st. naar alene den kalendariiske Del benyttes, betales pr. Exemplar til Almanakkens Hovedforhandler, som udleverer de trykte Exemplarer og er pligtig at give den almindelige ved Almanakkens Forhandling bestemte Rabat;
3. at de Exemplarer som ikke benyttes kunne leveres tilbage inden 1ste Jan. 1847, under de samme Bilskaar som finde Sted ved andre Almanacker.

Da der derhos i den første Mærgang af bemeldte Skrift, for 1845, var optaget en Extract af Almanakken, Markedsfortegnelsen indbefattet, hvori vel enkelte Dage vare udeladte, men dog affattet paa en saadan Maade, at den lettelig af Enhver kunde suppleres, og saaledes gøre Brugen af den almindelige Almanak oversflødig, blev det tilkjendegivet, at en ny Kalender (paa andre end de anførte Bilskaar), selv affattet som den for 1845, vilde blive anset som et ulovligt Indgreb i Almanakprivilegiet.

Under lignende Bilskaar som de ovennævnte er det i 1845 tilladt Bestyreren af det praktiske Handelsakademi S. K. Grüner at optage Kalenderen for 1846 samt en Fortegnelse over Markederne i en „merkantilsk Agenda“ og Boghandler Jæger i en „Julekalender“, ligesom samme Tilladelse i de to foregaaende Aar var meddelt Papirhandler Bing & Søn med Hensyn til Professor Heibergs „Urania“.

Angaaende Stipendievæsenet og hvad dertil hører, er at bemærke, at den i forrige Mærg. (S. 43) som paatænkt omtalte definitive Ordning af Stipendievæsenet i sin Helhed ikke endnu har fundet Sted, idet Direktionen vel fra Konsistoriet modtog et didsigende Forslag, da imidlertid dette angik Kommunitetsstipendiet alene, ikke de øvrige Legater, men det ansaaes meget ønskeligt at de ny Bestemmelser kom til at omfatte det hele Stipendievæsen, og Direktionen derhos ønskede yderligere Betænkning om enkelte Punkter, er saaledes den endelige Afgjørelse af Sagen derefter bleven udsat. Direktionen tilkjendegav imidlertid, at den foreløbigen Intet havde imod, at der efter Forslaget tillagdes Medlemmerne af Bestyrelseskomiteen en aarlig Godtgjørelse af 100 rb. hær.

Til Medlem af Bestyrelseskomiteen valgte Konsistorium efter Professor Gøhlsbergs Død Professor Larsen, ligesom Professor Engelstoft konstitueredes til under Prof. Clausens Fraværelse deri at indtræde.

— Angaaende Fortsættelsen af den store Hovedreparation af Regensen og dens Lejligheder er ovenfor under Afsnittet om Bygningsvæsenet meddelt det Fornødne. En anden Foranstaltning ved Regensen skal her omtales, nemlig en For-

højelse af det ved samme ansatte Tyendes Løn. Det er tidligere i Aarbogen berettet (1812, S. 109), at en Forbedring i denne Henseende var iværksat ved en kongelig Resolution af 18de Oktober 1812, der, istedetfor at Underbetjenten forhen af det ham Tilstaaede maatte afholde Lønningerne til de fornødne Tyende, bestemte faste Summer til disse sidste. Men disse Lønninger fandtes at være for lave, da duelige Folk ikke derfor kunde have. Stipendiebestyrelsen, som ansaae denne Sag for meget vigtig, indtillede derfor at Lønningerne strax maatte forhejes saaledes:

for en Karl, der har Kost og Løn hos Underbetjenten, fra . .	40 til	60 rb.
for en Pige — — — — —	30 —	40 —
for 2 Koner som holde sig selv med Kost og Logi	144 —	240 —
	talt fra 214 til 340 rb.	

eller en Forhøjelse af 126 rb.

Efter Indstilling fra Konsistorium bifaldt Direktionen under 22de April denne Foranstaltning, saaledes at Forhøjelsen regnedes fra 1ste Jan. 1815, og i dette Aar udrædedes af de paa Kommunitetets 13de Post til tilfældige Udgifter opførte 500 rb. For 1816 er den forhejede Sum optaget paa Budgettet.

— Det er i forrige Aarg. bemærket, at Konsistorium havde udnævnt en ny Læge for Regensen. Den for denne under 3die Januar 1815 udfærdigede Instrux er af følgende Indhold:

Instrux for den ved Regensen ansatte Læge.

1. Det paaligger Regenslægen at yde de Studerende der som Alummer eller Gratister have Bolig paa Regensen, saa og Underbetjenten og Portneren med disses Familier og Tyende, Raad og Hjelp, saa ofte de i Sygdomstilfælde enten personlig henvende sig til ham, eller forlange hans Besøg paa Regensen.

2. Han har at bekjendtgjøre for Stiftelsens Alummer en vis Tid paa hvilken han daglig sikker er at træffe i sin Bolig.

3. Han iagttager nøje, at enhver af Alummerne for hvem det enten maatte være ønskeligt for hans egen Skyld, eller nødvendigt med Hensyn til Smitte for Stiftelsen, itide bliver indlagt paa Hospitalet. Han udsteder i saadant Tilfælde derom en Attest, som afleveres til Underbetjenten, der da af Provsten ved Attestens Forevisning modtager den fornødne Rekvizition og Kaution til Hospitalet.

4. I Tilfælde af Fraværelse eller Sygdom, har han at overdrage sine Forretninger med Hensyn til Regensen til en paalidelig Mand, hvilket han dog forud bør anmeldte for Provsten, for at denne, naar han dertil finder Anledning, kan gjøre videre Indberetning eller Indstilling til Bestyrelsen.

Saalænge Lægen iagttager ovenstaaende Forfrister, samt i det Hele opfylder de ham paaliggende Pligter med Duclighed og Trofast, oppebærer han ifølge allerhøjeste Resolution af 9de Juli 1811 en aarlig Gage af 100 rb., skriver Et hundrede Rigsbankdaler rede Guld, som udbetales kvartaliter i Universitetskvarturen; ligesom han ogsaa, i Tilfælde at Konsistorium skulde finde Anledning til at give ham Afked — hvortil man forbeholder sig Ret uden noget Sogemaal — skal beholde sin Gage indtil Udlobet af det Kvartal i hvilket Opsigelsen finder Eted.

— I Aaret 1814 meddelte Direktionen Tilladelse til, at en Discipel i en af de lærde Skoler, som fra dennes Side var nægtet Dimission til den forestaaende Examen Artium, maatte desuagtet stedes til denne mod at underkaste sig Tentamen ved en af de andre lærde Skoler, overensstemmende med Fdn. 7de Nov. 1809 § 103, hvorimod hin Skoles Bestyrer ikke fra sin Side havde haft Noget at erindre. Da forbemeldte Studerende, efter at have paa denne Maade bestaaet Examen Artium, indkom med Andragende om, at hans Dplasspenge i Skolen, nægtet han saaledes ikke var bleven dimitteret fra denne, men privat, maatte komme ham tilgode, har Direktionen efter Omstændighederne bevilget dette ved Skrivelse af 1de Jan. 1815.

— Ved Revisionen af den almindelige Skolefonds Regnskab havde Revisor med Hensyn til Udbetalingen af Dplasspengene til de unge Studerende fremsat følgende Spørgsmaal:

1. om Konsistorium i alle Tilfælde er bemyndiget til at afgjøre Spørgsmaalene om Dplasspengenes Udbetaling;
2. om denne Konsistoriet indrommede Myndighed er ogsaa i den Retning uindskrænket, at en blot Fremlæggelse af dets Skrivelse desangaaende er tilstrækkelig;
3. om de af Konsistoriet i Aaret 1833 foreslaaede *), eller andre Regler for Karak-

*) Se Aarb. 1813 S. 53, 1811 S. 62.

terbestemmelsen skulle anses gjeldende, og om Revisor er forpligtet til at kontrollere, om de fastsatte Regler virkelig ere fulgte.

I Forbindelse hermed havde Revisor henstillet, om ikke den simpleste og naturligste Fremgangsmaade vilde være den, at visse Regler bleve fastsatte og kommuniserede Kvæstor og Revisor, saaledes at tillige altid vedkommende Karakterstedler fulgte som Bilage med Regnskabet.

Efter at have i Anledning heraf brevverlet med Konsistoriet, fastsatte Direktionen i forebemdte Henseende Følgende ved Skrivelse af 14de Oktober:

1. Konsistorium er i alle Tilfælde bemyndiget til at afgjøre de angaaende slige Dplagspenges Udbetaling opstaaende Spørgsmaale, saavel i Henseende til Examen Udsald, som til Overskridelse af den lovestemte Tid, inden hvilken Examen philosophikum skal være afsluvert, dog saaledes at Bestemmelsen i den kongl. Resol. 19de Nov. 1830 ikke tilsidettes*);
2. Fremlæggelse af Konsistoriums Skrivelse desangaaende skal være tilstrækkelig Hjemmel for Dplagspengenes Udbetaling i de Tilfælde som Konsistorium ikke har bemyndiget Sforus til at afgjøre;
3. det samme gjelder om de Anvisninger hvilke Sforus er af Konsistorium bemyndiget til paa dets Begne at meddele efter foregaaende Konference med Universitetets Rektor og i Henhold til de af Konsistoriet vedtagne Regler.

Da den Kontrol der med Hensyn til disse Dplagspenges Udbetaling paaligger Revisionen saaledes ene vil gaae ud paa at undersøge, om de af Konsistoriet eller Sforus anviste Beløb rigtigheden ere udbetalte, samt om deres Størrelse stemmer med det for de paagjeldende Studerende fra Skolerne Indbetalte, kunde Direktionen heller ikke fra sin Side finde Noget at erindre imod den af Konsistoriet foreslaede Foranstaltning hvorefter Anvisningerne, istedetfor som hidtil at paategnes eller ledsages af Karakterstedlerne, blot skulde stee ved Udfyldning af trykte, særligen dertil indrettede Blanketter.

— En Dispensation som ellers meget sjelden er tilstaaet, er i 1845 paa Grund af særdeles Omstændigheder udvirket en Studerende, nemlig Forlængelsen af Kommunitets- og Regensbeneficiet. Det er bekjendt, at i Reglementet for disse Beneficier af 30te Juli 1818 § 5 er givet Direktionen Bemyndigelse til i enkelte Tilfælde og under særdeles Omstændigheder at bevilge en Forlængelse af et halvt Aar udover den lovestemte Tid. Saadan Forlængelse, der efter den ny Indretning nu tilstaaes af Konsistorium (Aarb. 1844 S. 44), var allerede bevilget Stud. Jur. F. S. Lyngby, som derpaa i Efteraaret søgte og af Konsistorium anbefalede til yderligere Forlængelse. Paa Grund af de tilstedeværende ekstraordinære Omstændigheder, — navnlig at Ansøgeren havde gjenemgaaet en højt betydelig toaarig Sygdom og derefter seet sig nødt til at forandre Studium — blev han af Direktionen allerunderdanigst indstillet til og under 14de Nov. allernaadigst bevilget Forlængelse af begge Beneficier paa et Aar fra 1ste Nov. 1845 at regne.

— Dgsaa i 1845 ere bevilgede betydelige ekstraordinære Rejsestipendier af Kommunitetets Kasse, navnlig, foruden de to allerede i Aarb. for 1844 (S. 57) omtalte i bemeldte Aar til Magisterne Ussing og Stilling bevilgede — nemlig 300 rb. aarlig i 2 Aar, den Forstnævnte i 1844 og 45, den Sidstnævnte i 1845 og 46 —, samme Beløb i samme to Aar til Mag. C. F. Allen, 300 rb. i 1845 alene til Underbibliothekar P. G. Thorsen og 200 rb. i 1845 og 46 til Kand. Jur. G. C. Brock.

— Af ny Legater ere i 1845 tilkomne de nedenanførte 4, foruden et 5te hvortil der eventualiter er givet Udsigt, af hvilke 5 dog kun de tre hore til de egentlige, Kvæsturens og Konsistoriums Administration underlagte, Universitetslegater, de to ere under andre Bestyrelser. Foruden disse sidste, følger nedenfor Fundatsen for et tredie af lige Bestaaenhed, oprettet i 1841, men hvis Griftens ikke tidligere var Udgiveren bekjendt. For det store Moltkeffe Legat er i dette Aar bleven oprettet og allernaadigst konfirmeret en Fundats, som ligeledes vil findes nedenfor, tilligemed de

*) Jfr. Aarb. 1843 S. 53 f.

givne Forrifter for Legatets Regnskabsvæsen, og følger endelig, som sædvanligt, hvad der angaaende enkelte andre af de ældre Legater i Marts Løb er bestemt eller ibrørgt forefaldet.

Det Hoboltske Legat. Efterat Direktionen fra Skifteretten i Varde havde modtaget Underretning om, at afgangne Organist Hobolt sammesteds havde i et af ham under 29de Marts 1843 oprettet, kongelig konfirmeret, Testament legeret en Kapital af 1500 rb. til Københavns Universitet, hvoraf Renten skulde anvendes til Understøttelse for 3 værdige Studerende, anmodede man Skifteretten om, saasnuart Skiftet var sluttet og den afsagte Skifterepartition havde overgaaet fatalia appellationis, at foranstaaende den legerede Kapital Direktionen tilstillet, tilligemed Afskrift af Testamentet og Extract af Skifterepartitionen. Efterat Pengene i Slutningen af Juni vare modtagne, efter Fradrag af Forsendelses- og Omkostninger og Gebyrer, med 1196 rb. 16 sk., blev Kvæstor beordret at lade Summen tage til Indtægt under Legatmassen som tilhørende det Hoboltske Legat, for at frugtbargjøres paa sædvanlig Maade.

Den herhenhørende Extract af det af Organist Rand. Philos. Hans Henrik Hobolt den 29de Marts 1843 oprettede, under 7de Juli s. A. allernaadigst konfirmerede, Testament lyder saaledes:

2. 3 værdige Studenter, som ere trængende og have bestaaet sig godt ved Artium, nyde Renterne af 1500 rb. r. S. Hvert Aar veyles med Uddelingen, saa at sidste 3 andre Subjekter nyde godt deraf.

Delanus ved det philosophiske Fakultet afgjør, til hvem Renterne skulle betales.

Landt.

Skifterepartitionen er dateret den 3die Marts 1845.

— Det Neveske Legat. Under 19de August 1845 indberettede Procurator Sekretær Schönberg, at han som Executor Testamenti i afgangne Enkemadame Neves^{*)} Bo, overensstemmende med Testamentets Bestemmelser — hvoraf nedenfor følger Extract — havde ved Skiftets Slutning udlagt til Universitetet 300 rb. i kongelige 4 pSt. rentebærende Obligationer, hvoraf Renten i 100 Aar fra Testatrix' Dødsdag, der indtraf den 22de December 1843, skulde anvendes, af de 200 rb. til Vedligeholdelsen af hendes og forhen afdøde Mands Gravsted paa Frue ny Assistentkirkegaard under Nr. 28 paa Monumentlinien, af de 100 rb. til Graveren ved Assistentkirkegaarden, for at have Tilsyn med og paasee Vedligeholdelsen af bemeldte Gravsted; men efter fornævnte Tids Forløb tilfalde forbemeldte 300 rb. Universitetet tilligemed Gravstedet og hvad derpaa findes. Ifølge heraf blev Kvæsturen tilskrevet om at lade bemeldte 300 rb. med vedhængende Rente fra 11te Juni 1845 modtage og fore til Indtægt i Legat-hovedbogen.

Den af Executor meddelte Extract af afdøde Enkemadame Gjertrud Marie Neves under 28de Juni 1843 oprettede og den 18de Januar 1844 allernaadigst konfirmerede Testament er saalydende:

Foruden at det er en Selofølge, at min Begravelse skal besørge hæderlig, ligesom min salig Mands, saa skal og til os begge kjøbes et Gravsted paa 100 Aar fra min Dødsdag at regne, hvorpaa skal lægges en Ligten, der skal indtage Gravstedets hele Rum, og derpaa anbringes et Monument med passende Inscription. Til dette Gravsteds Vedligeholdelse i de nævnte 100 Aar, skænker jeg til Københavns Universitet kongelige Obligationer for paalydende Beløb af 300 rb. Solv, siger tre Hundrede Rigsbankdaler Solv, og skal Renterne af de 200 rb. af disse anvendes til Gravens Vedligeholdelse, og Renten af det tredie Hundrede rb. udbetales til Graveren ved Assistentkirkegaarden, for at have Tilsyn med og paasee Vedligeholdelsen; men efter Forløbet af fornævnte 100 Aar tilfalde disse 300 rb. i kongelige Obligationer Universitetet, tilligemed Gravstedet og hvad derpaa findes.

Extract-Affskriftens Rigtighed bekræfter

S. Schönberg.

Som Executor testamenti i afg. Enkemadame Neves Bo.

— Eventuelt Legat af Professor Gundelach-Møller. Fra Executores testamenti i bemeldte Afdødes Bo, Procurator Kancelliraad Hansteen og Kapitajn

^{*)} Gjertrud Marie Neve, fød Gudmandsen, Enke efter Fr. Ch. Neve, Klokker ved Frue Kirke fra 1810 til 1823.

From = Møller, modtog Direktionen i Begyndelsen af Januar 1846 Underretning om, at ved en af dem under 31te December 1845 opgjort Skifterepartition var i Overensstemmelse med den Afdødes Testament udlagt en Kapital af 10000 rb. og Boets Restbeløb, 5643 rb. 36 sk., der var indsat i Kjøbenhavns Overformynderi og indbetalt med 14143 rb. 36 sk. i rede Penge og en privat Panteobligation paa 1500 rb., for at Renten overensstemmende med Testamentet, hvoraf nedenfor følger en Extract, kan tilfalde den Afdødes Sødskende paa Livstid og eventualiter Universitetet og Frederiks Hospital.

Extract af afgangne Professor ved Universitetet Jacob Christian Johan Henrik Gundelach = Møllers den 16de December 1843 oprettede og under 13de Maj 1845 kongelig konfirmerede Testamente: (Stp. Pp. 4de Kl. Nr. 4 1843).

1. — — „Som Følge heraf bestemmer jeg herved, at for min Søster Karen Marie Charlotte Brochmann Møller, der lever i Egtteskab med Premierlojtnant Carl v. Gerne, skal i denne Stads Overformynderi indsættes en Kapital af 10000 rb. r. S., skriver ti Tusinde Rigsbankdaler rede Solv, hvoraf hende, saalænge hun lever, skal tilfalde Renten, der mod hendes egen Kvittering udbetales hende med det Halve hver 11te Juni og hver 11te December Termin, og at for min ugifte Søster, Hansine Adami Stockmann Møller, ligeledes indsættes i Stadens Overformynderi den Kapital i rede Solv der kommer til at udgjøre Resten af min Formue, og hvoraf hun, saalænge hun lever, skal være berettiget til at oppebære Renten, der udbetales hende med det Halve i enhver af de forebemeldte tvende Terminer“.

2. „Hvis min ugifte Søster skulde indlade sig i Egtteskab, og hvis enten hun eller min gifte Søster skulde, naar de ved Døden afgaae, efterlade sig Livsarvinger, da skal disse tilfalde den Kapital som til Rentens Nydelse for deres afdøde Moder befindes indsat i Overformynderiet efter 1ste Post; men hvis disse mine Søstre ikke skulde efterlade sig Livsarvinger, da skal, naar en af dem eller de begge ved Døden afgaae, i første Fald den Længstlevende og min Broder, Kapitajn og Regimentskvartermester H. C. N. From = Møller, til lige Deling, og i sidste Fald ham alene tilfalde den eller de Kapitaler som befindes at være indsatte i Overformynderiet; men hvis han, paa den Tid den første af mine Søstre ved Døden afgaaer, ogsaa skulde være afgaaet ved Døden, da tilfalder den Længstlevende af dem alene den Kapital som for den afdøde Søster har været indsat i Overformynderiet. Den Kapital som den Længstlevende af mine Søstre maatte tilfalde, skal forblive indestaaende i Overformynderiet til Rentens Nydelse for hende saalænge hun lever, og skal efter hendes Død, hvis hun ikke anderledes maatte have bestemt ved en lovgyltig Disposition, som det skal være hende forbeholdt at oprette, tilfalde Universitetet i Kjøbenhavn for en Halvdel, der anvendes efter Skjon af de kirurgiske Professorer til det kirurgiske Studiums Fremme, og dels det kongelige Frederiks Hospital for en Halvdel, som anvendes saaledes, at Renten af 1000 rb. aarlig som Belønning udbetales til tvende af de ældste, eller ialtfald næstældste, Dypartningskoner for den kirurgiske Afdeling, som Overkirurgen finder dertil værdige, hvilken Rente tillægges dem hver for en Halvdel, hvorimod Resten af Renten af Legatet tillægges de Dypartningskoner ved hemeldte Afdeling som formeedst Alderdom og Svagelighed ikke længer see sig i Stand til at vedblive deres Bestilling, og som af Overkirurgen anbefales som trængende og værdige. Det er forøvrigt en Selvfølge, at de afgaaende Dypartningskoner desuagtet vedblive at oppebære hvad dem ellers af Hospitalet maatte være at tillægge. Om end den Længstlevende af mine Søstre maatte oprette nogen særlig Disposition, ønsker jeg dog, at deri tages Hensyn til den særdeles Bestemmelse som jeg har gjort til Fordel for Dypartningskonerne paa Frederiks Hospitals kirurgiske Afdeling, for det Tilfælde at ingen saadan Disposition maatte blive oprettet“.

Jacob Christian Johan Henrik Gundelach = Møller.

(L. S.)

Extract Afskriftens Rigtighed bekræftes af os som Executores testamenti efter fornavnte Afdøde.

M. S. Zansteen.

From = Møller.

— Rektor Suhrs Legat oprettet af erkjendtlige Disciple. Om Anledningen til dette, ved frivillige Sammenbud af forhenværende Disciple af Rektor Prof. Suhr oprettede, Legat giver Fundatsen for samme Dplysning, hvilken med tilhørende kongelig Konfirmation lyder som følger:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Dithmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gjøre vitterligt: at efter som hos Os er allerunderdanigst bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa den af vedkommende Kommitte under 31te Januar d. N. oprettede og herhos in originali heftede Foundation for det under Navn af „Rektor Suhrs Legat oprettet af erkjendtlige Disciple“ stiftede Legat til Fordel for Studerende der dimitteres fra Vordingborg lærde Skole, af hvilken Fundats en lige lydende verificeret Gjenpart findes i Vor Direktion for Universitetet og de lærde Skoler, saa ville vi denne Fundats i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi herved konfirmerer og stadfæste samme, dog med det Tillæg, at samtlige Aktiver der erhverves for Legatet stedse skulle være forsynede med Prohibitionspaategning af ovennævnte Vor Direktion. Forbydende Alle og Enhver mod det som forstrevet staaer Hinder at gjøre. Givet i Vor kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 2den Maj 1845.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Engelstoft.

Jansen.

Kolderup = Rosenvinge.

Selmer.

Konfirmation

paa en Foundation for „Rektor Suhrs Legat oprettet af erkjendtlige Disciple“ til Fordel for Studerende der dimitteres fra Vordingborg lærde Skole.

Fundats for Rektor Suhrs Legat oprettet af erkjendtlige Disciple.

§ 1. Legatet er oprettet for at knytte Grindringen om Professor Jofum Evans Suhrs, Ridder af Dannebrog, forhen Rektor for den lærde Skole i Vordingborg, end fastere til dette Sted, hvor han i en lang Karrække har virket. Det skal derfor stedse bære Navn af „Rektor Suhrs Legat, oprettet af erkjendtlige Disciple“. § 2. Legatets Kapital, der for Tiden udgjør omtrent 675 rbd. rede Solv, anbringes af Bestyrelsen enten i Statspapirer, eller i Dverensstemmelse med de om Udlaan for offentlige Stiftelsers Midler til enhver Tid gjeldende Lovforskrifter. Legatets Aktiver foranstaltes udstedte eller noterede som Legatet tilhørende og opbevares af Bestyrelsen. § 3. Legatets Renter anvendes til understøttelse for Studenter der ere eller blive dimitterede fra Vordingborg lærde Skole. § 4. Saalænge Professor Suhr lever, bestemmer han alene og uden at være bunden til Bestemmelserne i den efterstaaende § 5, hvem Legatet skal tillægges. § 5. Efter Professor Suhrs dødelige Afgang uddeles Legatet af Bestyrelsen, som iblandt dem der i Henhold til § 3 kunne nyde det og ansøge derom, har at vælge de Værdigste og mest Trængende. Navnligen tør Bestyrelsen ikke tillægge Noget det som ikke har opnaaet idetmindste Karakteren *Haud illaudabilis* eller en dertil svarende Karakter ved den anordnede Immatriculations-Examen. Betslægtede af Professor Suhr skulle under lige Betingelser stedse have fortrinlig Adgang til at nyde godt af Legatet. Skulde der til en vakant Legatportion ingen kompetent Ansøger melde sig, bliver den at oplægge og frugtbargjøre. § 6. Legatet uddeles i Portioner paa 25 Rigsbankdaler aarlig, som udbetales af Bestyrelsen med Halvparten i enhver af Aarets sædvanlige Renteteterminer. Indtil Renten er vorret til det Dobbelte heraf, bliver den Del af samme som overstiger 25 Rbd. aarlig at oplægge, og i Sparekassen eller paa anden lignende Waade at frugtbargjøre til Kapitalens Forøgelse, indtil denne i aarlig Rente aflaster to Portioner, og saa fremdeles. § 7. I Dverensstemmelse med § 6 og overhovedet med denne Fundatses øvrige Indhold, bliver at forholde med enhver Tilværet Legatet paa nogen Waade maatte erholde, med mindre vedkommende Giver maatte udtrykkelig fastsætte særdeles Afvigelser herfra. § 8. Legatet kan i Reglen ikkun nydes i fire Aar, og kan af Professor Suhr og

siden af Bestyrelsen fratages den Paagjældende, naar han enten ophører at være trængende eller at fortsætte sine Studier med Flid, eller og ved sin Vandel maatte vise sig værdig dertil. Studeringernes Tilendebringelse ved Embedsexamen bevirker ikke ubetinget, at Legatet fortæbes. Det kan i særdeles Tilfælde tilstaaes Vedkommende endog i længere Tid end de fastsatte fire Aar. § 9. Bestyrelsen af Legatets Kapital og hele Økonomi, samt, efter Professor Suhrs dødelige Afgang, tillige Uddelingen af Portionerne og Tilsynet med Legatarierne, tilkommer en Kommitte af 4 Medlemmer, der vælges blandt forhenværende Disciple fra Bordingborg lærde Skole, som opholde sig i Kjøbenhavn. Valget træffes første Gang af Professor Suhr, hvorefter Kommitteens senere supplerer sig selv ved ny Valg. Den udnævner af sin Midte en Formand, som i Tvivlstilfælde har to Stemmer. § 10. Bestyrelsen har paa passende Maade at bekendtgjøre naar en Legatportion bliver ledig, ligesom enhver Besættelse af en saadan skal meddeles Universitetets Øverbestyrelse, til hvilken Autoritet der og i hvert Aars Februar Maaned skal indgives en behørig dokumenteret Beretning fra Kommitteens om Legatets Tilstand og Anvendelse i Dørensstemmelse med Fundatsen. Ligeledes skal der engang i hvert Aar, i den offentlige Tidende som Bestyrelsen maatte ansee for mest udbredt, gives en kort Beretning om Legatets Tilstand og Anvendelse. § 11. For det Tilfælde, at der nogensinde maatte indtræffe saadanne Forandringer i de for Tiden bestaaende Forhold, at dette Legat ikke kan anvendes efter dets heri givne Bestemmelse, fastsættes, at det alene maa anvendes i videnskabelige Djemed og fortrinligvis til Bedste for Saadanne som have hentet deres første Dannelse i Bordingborg, eller ialtfald have Hjemsted i eller paa anden Maade staae i nøjere Forhold til Bordingborg By eller Kommune. Det forbeholdes Professor Suhr, og efter hans dødelige Afgang Legatets Bestyrelse, at tage den i saadant Tilfælde fornødne Bestemmelse, paa hvilken der da, ligesom paa nærværende Fundats, bliver at erhverve kongelig Konfirmation.

* * *

Til samtlige Bestemmelser i ovenstaaende Fundats giver jeg herved med Glæde mit fulde Samtykke. Det er mit Haab og mit inderlige Ønske, at hverken jeg selv eller Legatets fremtidige Bestyrelse maa komme i det Tilfælde at benytte den i § 11 forbeholdte Ret.

Bordingborg, den 31te Januar 1845.

J. E. Suhr.

Med Hensyn til den Direktionen overdragne Kontrol med Legatets Administration har Den forbeholdt sig, dels, saa ofte det findes passende, at lade sig Beholdningen forevise, dels at blive underrettet om de efterhaanden indtræffende Forandringer i Hensende til Bestyrelseskommitteens Personale.

Legatet, hvis Grundkapital bestod af den af 60 Bidragydende sammenstudte Sum, 652 rb., med den til 11te Nov. 1843 tilkomne Rente, 22 rb. 26 sk., tilsammen 674 rb. 26 sk., ejede, ifølge den indkomne Indberetning for 1845, ved Udgangen af dette Aar tvende Bankbestyrelsesobligationer til Betsb ialt 708 rb.
i Sparekassen indstaaende 4 —

tilsammen 712 —

foruden en kontant Beholdning af 1 rb. 62 sk.

I Slutningen af 1845 var uddelt en Legatportion med 12 rb. 48 sk. Bestyrelseskommitteens bestaar nu af Øverretsprokurator Nyholm, Borgerrepræsentant Mg. Monrad og Fuldmægtig D. H. Kielsen.

— Legatet til Professor og Rektor Jens Stougaards Minde. Under dette Navn er paa samme Maade som det nysævnte stiftet et lignende Legat til Fordel for Dimissi fra Aarhus Kathedralskole. Fundatsen for samme, tilligemed den ligeledes gennem Direktionen udfærdigede kongelige Konfirmation, er saaledes lydende:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Dithmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gjøre vitterligt: At efterkom hos Os er allerunderdanigst bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa den af vedkommende Kommitte under 27de f. M. oprettede og herhos in originali beftede Foundation for et under Navn af „Legatet til Professor og Rektor Jens Stougaards Minde“ stiftet og ved Hjælp af frivillige Sammenstud til-

vejebragt Legat til Fordel for Aarhus Kathedralskole og derfra dimitterede Studerende, af hvilken Foundation en ligelydende Gjenpart findes i Vor Direktion for Universitetet og de lærde Skoler, saa ville Vi denne Foundation i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi herved konfirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver mod det som forskrevet staaer, Ginder at gjøre. Givet i Vor kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 29de Juli 1845.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Engelstoft.

Sansen.

Kolderup-Rosenvinge.

Selmer.

Konfirmation

paa en Foundation for det under Navn af „Legatet til Profesfor og Rektor Jens Stougaards Minde“ stiftede Legat til Fordel for Aarhus Kathedralskole.

Fundats for et Legat til afdøde Profesfor og Rektor ved Aarhus Kathedralskole Jens Stougaards Minde, tilvejebragt ved Sammenstud af nogle af hans Venner og Disciple.

1. Da afdøde Profesfor og Rektor Jens Stougaard i et Tidrum af næsten 48 Aar som Lærer og Bestyrer har arbejdet ved Aarhus Kathedralskole, for hvis Disciple han faderlig drog Omfjerg, skal dette Legat stedse tilhøre denne Skole og benævnes „Legatet til Profesfor og Rektor Jens Stougaards Minde.“
2. Den indsamlede Kapital, der udgjør 200 rb., siger to Hundrede Rigsbankdaler, indbetales til Aarhus Kathedralskoles Kasse, hvorfra den ved Skolens Forstandere udsættes mod samme Sikkerhed og under samme Ansvar som Skolens øvrige Midler, dog saaledes, at faste Ejendomsbesiddere i Aarhus By, hvor den Afdøde har tilbragt sine fleste Leveaar, have fortrinlig Afgang til Laanet af samme.
3. Renten tillægges hvert Aar en duelig, sædelig og trængende Discipel ved hans Afgang til Universitetet. Hvis i et enkelt Aar Ingen der har alle disse Egenstaber dimitteres, oplægges Renten og uddeles da tilligemed den for næste Aar, enten til tvende Dimittender, eller til en der er fortrinlig værdig og trængende.
4. Denominationsretten tilkommer Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift som Skolens Øforer, efter derom af Rektor gjort Indstilling.

Aarhus, den 27de Juni 1845.

Høegh-Guldberg.

Elnqvist.

Sunder.

Blache.

— Biskop R. Møllers Legat. At dette i Aaret 1841 oprettede Legat ikke tidligere er omtalt i Aarbogen, er alene fordi Intet derom for nu er kommet til Udgiverens Kundskab. Anledningen til og Maaden af Legatets Tilblivelse erfares af selve Fundatsen, der med den kongelige Konfirmation er af følgende Indhold.

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: At efter som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa den under 6te f. M. oprettede og herhos in originali heftede Fundats for Biskop Rasmus Møllers Legat for en trængende Studerende fra Lollands-Falsters Stift, af hvilken Fundats ligelydende Gjenpart er indleveret i Vort danske Kancelli, saa ville Vi fornævnte Fundats i alle dens Ord, Klausuler og Punkter, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed konfirmere og stadfæste samme.

Forbydende Alle og Enhver mod det som forskrevet staaer Ginder at gjøre. Givet i Vor kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 12te Juni 1844.

Under Vort Kongelige Segl.

(L. S.)

Efter Hans kongelige Majestæts allernaadigste Befaling.

Ørsted.

Lange.

Bentzen.

Solm.

Simony,
Fuldmægtig.

(Aldeles gratis. S. Siort).
Konfirmation paa en Fundats oprettet

af Lollands-Falsters Stifts Beboere i Anledning af Biskop Rasmus Møllers 50aarige Embeds-jubilæum.

Fundats for Biskop, Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Rasmus Møllers Legat paa 1400 rb. Sedler til Fordel for en Studerende fra Lollands-Falsters Stift.

I Anledning af at vort Stifts ædle og højt fortjente Biskop, Højvelbaarne og Højærværdige Hr. Dr. Theologiae et Philosophiae Rasmus Møller, den 20de April 1841 opnaaede sit 50de Embedsaar, efter i et halvt Sekel at have virket dels som Præst, dels som Stiftsprovst, og nu næsten i 10 Aar som Biskop, have flere af Stiftets Beboere, saavel i som udenfor Embedsstanden, gennemtrængte af dyb Højagtelse for Jubeloldingens store Fortjeneste og høje Værd, ved frivillige Gaver sammenskudt en Sum af et Tusinde og fire Hundrede Rigsbankdaler Sedler, for deraf at oprette et Legat for en trængende og værdig Studerende under følgende Bestemmelser:

1. Legatet bærer Navn af Biskop Rasmus Møllers Legat for en trængende Studerende fra Lollands-Falsters Stift. 2. Dets Fond, som ingeninde maa formindstes, bestyres af Landemødets gejstlige Medlemmer i Lollands-Falsters Stift, paa samme Maade som andre offentlige Stiftsellers Midler. 3. Den aarlige Rente af Kapitalen tillægges i 3 Aar en trængende og værdig Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, hvis Forældre boe i bemeldte Stift, naar han har taget Examen Artium med Laudabilis, eller idetmindste et godt Haud illaudabilis til Hovedkarakter, bevislig er trængende og værdig, samt aarlig med Attester fra vedkommende Professore godtgjør, at han fortsætter sine Studeringer og er af et værdigt Forhold. Hvis han ikke opnaaer idetmindste Haud illaudabilis til Hovedkarakter ved anden Examen, eller hvis han skulde erholde Embedsexamen forend de tre Aar ere udløbne, da ophører hans Ret til at nyde Stipendiet og en ny Stipendiarius udnævnes. 4. Som en Undtagelse fra foranstaaende 3de Post, bestemmes, at Biskop Rasmus Møllers Descendenter skulle have fortrinlig Udgang til Stipendiet, uden Hensyn til Forældrenes Opholdsstied, naar de forovrigt dertil ere kvalificerede. 5. Stipendiet uddeles to Gange aarlig, med det Halve til 1ste Januar og det Halve til 1ste Juli, og foranstaltes afhentet af Stipendiarius hos Provsten over Musse Herred. 6. Saalænge Biskop Rasmus Møller lever, skal det være aldeles overladt til ham, at uddele Renten til hvilken Studerende han vil; men efter hans dødelige Afgang skal Uddelingen bestemmes af de gejstlige Medlemmer af dette Stifts Landemøde i Forening med dem af Biskop Møllers mandlige Descendenter som maatte være bosiddende i Stiftet. I Tilfælde af at et lignende Antal Stemmer gives forskjellige Personer, gjør daværende Biskops Notum altid Udslaget. 7. Hvergang Stipendiet er ledigt, tilkjendegives Saadant paa sædvanlig Maade ved Universitetet. Skulde der nogeninde Ingen være kvalificeret til samme, da bør det lægges til Grundkapitalen og anvendes til dennes Forøgelse.

Ved at indsende nærværende Udkast til dette saaledes påtaante Legat, tillade vi os tillige at ubede os Hans kongelige Majestæts allernaadigste Konfirmation paa samme gratis meddelt.

Kjøbenhavn, Østøste og Sønder Kirkeby Præstegaarde, den 6te Maj 1841.

Trojel. Kofod-Ancher. Zeiberg-Jürgensen.

— De Moltkeske Legater. At disse dels ved den nu udfærdigede Fundats, dels ved de ifølge Universitetets ny Normalreglement fra dettes Kasse givne Tilskud til begge Kabinetterne, første Gang i 1845 ere traadte i fuldstændig Virksomhed, er allerede ovenfor bemærket.

Det er i Aarbogen for 1839, hvor den allerede dengang mellem Grev Moltke og Universitetet med allerhøjeste Tilladelse truffne Dverenskomst angaaende den endelige Afgjørelse af Grevens Forpligtelse med Hensyn til disse Legater er udførligen fremstillet, anført, at der strax efter fra Universitetets Side blev kommitteret en Mand, navnlig Professor Scheel, til i Forening med Grev Moltke, eller hvem han dertil vilde udnævne, at forfatte Udkast til Fundationerne for de Moltkeske Legater. Dette Udkast indkom dog først i Mæret 1844 fra Grev Moltke, og efterat Direktionen derom havde brevverlet med Konsistorium, hvilket gav Anledning til nogle mindre væsentlige

Modifikationer, er den endelige Fundats under 7de Jan. 1845 bleven udfærdiget og under 28de næstefter forsynet med kongelig Konfirmation. Begge Dele lyde ſaaledes:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark x. x. Gjøre vitterligt: At efterſem hos Os er bleven allerunderdanigſt anſøgt og begjært Vor allerhejeſte Konfirmation paa den af Os eſſelig Hr. Adam Wilhelm Greve af Moltke, Vor Gehejme-Stats- og Finansminister, Vice-Ordens-kantsler, Ridder af Elefanten m. v., under 7de d. M. oprettede og herhos in originali vedheſtede Foundation for de af hans afgangne Fader, Gehejme-Statsminister Joakim Godſke Greve af Moltke ſtiftede Legater til Kjøbenhavnſ Univerſitet, af hvilken Foundation en ligelydende Gjenpart findes i Vor Direktion for Univerſitetet og de lærde Skoler, ſaa vilſe Vi denne Foundation i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, ſaaledes ſom den her findes, allernaadigſt have konfirmeret og ſtaadfæſtet, ligesom Vi herved konfirmerer og ſtaadfæſte ſamme. Forbydende Alle og Enhver mod det ſom forſkrevet ſtaaer Ginder at gjøre.

Givet i Vor kongelige Reſidensſtaad Kjøbenhavn, den 28de Januar 1845.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Engelſtoft.

Zanſen.

Kolderup-Roſewinge.

Selmer.

Konfirmation

paa en Foundation for afgangne Gehejme-Stats-Minister Joakim Godſke Greve af Moltkes Legater til Kjøbenhavnſ Univerſitet.

I Erkjendſe af, hvormegot Memneſſeſlægtenſ Vel ialmindelighed og Statens Flor iſærdeleſhed beroer paa Videnskaberneſ Fremme, har min ſalig Fader, afdøde Gehejme-Statsminister Joakim Godſke Greve af Moltke til Grevſkabet Bregentved, ſtiftet flere Legater ſigtende til den ſtuderende Ungdomſ Dplærelſe og nyttige Kundſkaberſ Udbredelſe, og deriblandt ladet tilflyde Kjøbenhavnſ Univerſitet flere Gaver, hvorved han fornemmeligen har villet befordre de naturhiſtoriske Videnskaberſ Studium. Saaledes ſkjænkede han Univerſitetet ved Gavebrev af 28de Januar 1810, allernaadigſt konfirmeret under 13de Apr. ſamme Aar, ſin egen private Naturalieſamling, der, da den var anſkaffet af hans Fader, Gehejmerraad Greve Adam Gotlob Moltke, fører denneſ Navn; han drog derhos Omſorg for denne Samlingſ Forøgelſe, ved, til Indlemmelſe i og Komplettering af ſamme, at afkjøbe Univerſitetet de Naturalier ſom dette forhen ejede, ved at anſkaffe nogle private Samlinger, deriblandt en Konkylie- og Inſektiſamling, og ved i det ovennævnte Gavebrevs § 4 at henlægge en aarlig Indtægt af 200 Rd. D. K. til at fremme Naturalieſkabinettets aarlige Tilvæxt. Ved Siden heraf beſtemte han i Gavebrevets § 5, at en Sum af andre 200 Rd. D. K. ſkulde af Grevſkabet Bregentvedſ Beſidder ved hvert akademiſk Aars Slutning anvieſes Univerſitetet ſum Gratiale for den eller de Lærere ſom i Aareſ Løb havde holdt og tilendebragt naturhiſtoriske Forelæſninger ved Univerſitetet. Endeligen udvirkede han, at det ved allerhejeſte Reſolution blev beſtemt, at den Sum 11000 Rd. D. K., ſom han havde betalt Univerſitetet for dets Samling, ſkulde være en uroffelig Fond, hviſ Renter bleve at ahvende alene til Gavn for det naturhiſtoriske Studium ved Univerſitetet, en Beſtemmelſe der, ſiddigſt ved kongelig Reſolution af 31te Okt. 1815, undergik den Forandring, at Fonden ſkulde opvære til fulde 20000 rb. Solværdi, hvortil min ſalig Fader derefter bidrog med flere Gaver, ſaa at Fonden, der indeſtod i Univerſitetſkvaſturen, virkelig opnaaede den ſaſſatte Størrelſe i ſamme Aar da han døde, nemlig i Aaret 1818. I Forbindelſe hermed ſkjænkede han i Aarene 1816—1818 til Univerſitetſbibliotheket nogle mindre Summer til Anſkaffelſe af naturhiſtoriske og philologiſke Skrifter, ligesom han og i det ſidſt-nævnte Aar afkjøbte Bibliotheket dets Samling af naturhiſtoriske Bøger, beſtaende af 1576 Bind, for en Kjøbeſum af 2500 rb. Sols i kongelige Obligationer, med den Beſtemmelſe, at Samlingen, ſom en det Moltkeſte Muſeum og Univerſitetet tilhørende Bogſamling, ſkulde forblive ved Univerſitetſbibliotheket og aar-

gen foregges, samt at Renten af bemeldte Kjøbesum, 2500 rb., skulde anvendes til Indkjøb af historiske Skrifter for Bibliotheket. De aarlige Gaver til naturhistoriske og philologiske Skrifter funderede han endeligen ogsaa ved kongelige Obligationer, nemlig respektive paa 10000 rb. og 5000 rb., saa at den samlede af ham til Universitetsbibliotheket skjænkede Sum kom til at beløbe sig til 17500 rb. i kongelige Obligationer. Disse Obligationer bleve derefter opbevarede af Grevstabet Bregentveds Besidder, som aarligen udbetalte Renterne deraf til Universitetet. Foranførte Gaver i Penge til Københavns Universitet var det efter min salig Faders testamentariske Dispositioner hans Hensigt at konsolidere og forege til et samlet Legat paa 60000 rb. Solv i kongelige Obligationer, og det var hans Villie, at den nærmere Foundation for dette Legat — hvilken han ved Døden forhindrede i selv at udkaste — skulde meddeles af mig, hans eneste og myndige Arving. Efterat de Spørgsmaal som derpaa opstode om, hvor stor en Sum der endnu af mig vilde være at udlægge til Universitetet, foruden hvad dette af min Fader selv havde modtaget, ere bleve afgjorte ved en af mig med Universitetet truffen Forening, hvilken under 26de Marts 1839 blev allernaadigt bifaldet, og efterat der nu er tilvejebragt det hidtil savnede Lokale for det Moltkeske Naturaliekabinetets zoologiske Afdeling, samt forskaffet rummeligere og bekvemmere Plads for dets mineralogiske Afdeling, kan en almindelig Foundation udsærdiges for min salig Faders Gaver til Københavns Universitet, hvilken Foundation i det Væsentlige bliver at basere paa de Bestemmelser som han selv desangaaende foreløbigen meddelte, fornemmeligen i hans Gavebrev af 28de Januar 1810.

Thi har jeg Undertegnede, Adam Vilhelm Greve af Moltke til Grevstabet Bregentved, Gehejme=Stats= og Finansminister, Ridder af Elefanten, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, i Haab om Hans Majestæt Kongens allernaadigste Konfirmation, forfattet for min Faders Gaver til Universitetet følgende Foundation:

§ 1. Disse Gaver skulle føre Navn af Greve Joakim Godske Moltkes Legat til Københavns Universitet.

§ 2. Legatet bestaaer af følgende Del: 1) et zoologisk-mineralogisk Musæum, 2) en Bogsamling, og 3) en Kapital, hvis Grundfond udgjør 60000 rb. Solv, skriver Trefindstyve Tusinde Rigsbankdaler Solv i kongelige Obligationer, bærende 4 Procent aarlig Rente.

§ 3. Det zoologisk-mineralogiske Musæum har Navn af Gehejmeraad Greve Adam Gotlob Moltkes zoologisk-mineralogiske Samling, og bestaaer dels af denne min Farfaders til Universitetet overdragne Samling, dels af Universitetets ældre og nogle private Samlinger, hvilke min Fader har kjøbt og forenet med Musæet, og dels af den Foregelse som dette Musæum enten iøvrigt allerede har faaet eller i Tiden maatte erholde. Saavel Musæets zoologiske som den mineralogiske Afdeling adskilles i en Hovedsamling, hvorover der ber forfattes en nøjagtig skreven Hovedkatalog, som stedse skal fortsættes og holdes i behørig Orden, og en Magasinsamling, indeholdende Dubletter med tilsvarende Journal; derimod skal den i Gavebrevet af 28de Januar 1810 § 3 anordnede Trykning af Katalogen, hvilken siden er anseet mindre nødvendig og hensigtsvarende, bortfalde. De i Samlingernes Hovedkataloger opførte Stykker maa hverken udlaanes eller afhændes, med mindre Samlingens Inspektorer dertil have erhvervet Tilladelse af Universitetets overordnede Bestyrelse, efter givet Samtykke af Besidderen af Grevstabet Bregentved. De fordærvede Stykker udtages af vedkommende Inspektør af Hovedsamlingen og indstilles i den aarlige Beretning til Afgang eller Ombytning. De til Magasinsamlingen hørende og i dens Journal optagne Stykker kunne derimod af Inspektorerne bortbyttes til Fordel for Musæet. Musæet skal staae aabent to eller idetmindste en Gang ugentlig under tilborligt Tilsyn. Imidlertid har Besidderen af Grevstabet Bregentved og hans Sonner, saalænge de ere i Faderens Hus eller studere ved Universitetet, Adgang til og Afbenyttelse af Musæet ogsaa paa andre Lieder. Samlingens Bevaring, Anbringelse i et passende Lokale, dens Fordeling, Opstilling i videnskabelig Orden, Katalogernes Affattelse og hvad der iøvrigt kan tjene til Samlingens mest hensigtsvarende Benyttelse, har Universitetets Bestyrelse at drage tilborlig Omforg for.

§ 4. Bogsamlingen bestaaer af naturhistoriske, philologiske og historiske Bøger, der ere anskaffede for de Gaver og Legatrenter som ifølge min Faders Bestem-

meſſe ere tilflydte Univerſitetsbibliotheket, eller i Fremtiden maatte blive indkjøbte for Renterne af de af min ſalig Fader ſpecielt i dette Vjemed ſjænkede 4 Procent rentebærende kongelige Obligationer til et Beløb af 17500 rb. Sølv, ligesom ogſaa herunder høre de naturhiſtoriske Skrifter ſom min Fader i Mæret 1818 afkjøbte Univerſitetsbibliotheket. Bogsamlingen er forbundet med Univerſitetsbibliotheket; dog blive de naturhiſtoriske Bøger hvoraf den beſtaaer af betragte ſom hørende til Gehejmeraad Greve Adam Gotlob Moltkes i § 3 omtalte zoologiſk-mineralogiſke Muſæum. Over Bogsamlingens trede Afdelinger, for naturhiſtoriske, for philologiſke og for hiſtoriske Skrifter, føres paa Univerſitetsbibliotheket en egen Protokol. Angaaende Samlingens Benyttelſe blive de almindelige for Univerſitetsbibliotheket gjeldende Regler at følge.

§ 5. Grundfonden af Greve Joakim Godſke Moltkes Legat til Univerſitetet beſtaaer af følgende Dele:

1. et Beløb af	rb. 10000 Sølv
i kongelige Obligationer, hvormed ere funderede de 400 rb. aarlig ſom iſølge Gavebrevet af 28de Januar 1810 §§ 4 og 5 ſtulle anvendes til Naturaliekabinetets Tilvært og til Gratifikation for naturhiſtoriske Forelæſninger, og bortfalder ſaaledes den ſpecielle Sikkerhed der ſammesteds var givet for bemeldte aarlige Indtægt i de under Grevſkabet Bregentved hørende Gaarde Tryggevelde og Alsløv. 2. Den i Univerſitetskvæſturen indeſtaaende til det naturhiſtoriske Studiums Fremme beſtemte Kapital, ſom iſølge kongelig Reſolution af 31te Oktober 1815 ſkal udgjøre	— 20000 —
men ved Dplæg af Renter er opvoret til 25000 rb.	
3. Legatet til Univerſitetsbibliotheket	— 17500 —
4. Det af mig til Legatets Komplettering tilſkudte Beløb	— 12500 —

Herved udkommer Legatets ſamlede Grundfond rb. 60000 Sølv i kongelige Obligationer. Diſſe høre 4 Procent aarlig Rente og ere optagne i de under Direktionen for Statsgjelden og den ſynkende Fond oprettede Indſkrivningsprotokoller for uopſigelig Statsgjeld. Indſkrivningsbeviſet for den under Nr. 2 nævnte Kapital er i Univerſitetets Værg, for den øvrige Kapital, 40000 rb., ere to Indſkrivningsbeviſer, reſpektive paa 22500 rb. for de under Nr. 1 og 4, og paa 17500 rb. for de under Nr. 3 nævnte Kapitaler, i mit Værg, og forblive ſaaledes fremdeles hos Beſidderen af Grevſkabet Bregentved, hvormod Gjenparter ere meddelte Univerſitetet.

§ 6. Af Grundfonden 60000 rb. i kongelige Obligationer maa ingenſinde noget forbruges.

§ 7. Beſidderen af Grevſkabet Bregentved høver Renterne af de 40000 rb. Sølv i kongelige Obligationer, for hvilke Indſkrivningsbeviſerne hos ham bevares, og udbetaler dem i hver 11te Juni og 11te Dec. Termin til Univerſitetskvæſturen, hvor de under Nr. 2 i § 5 nævnte 20000 rb. ere indeſtaaende, og hvorfra ſamtlige Legatets Renter igjen blive at fordele imellem dets forſkjellige Afdelinger.

§ 8. Renterne af de i § 5 under Nr. 1 anførte 10000 rb. Sølv i kongelige Obligationer blive at anvende ſaaledes, at den halve Del ſkal tjene til at fremme det zoologiſk-mineralogiſke Muſæums aarlige Tilvært, og den anden halve Del, naar naturhiſtoriske Forelæſninger over ſaadanne Grene af Naturhiſtorien hvortil Muſæet hører virkeſtigen ere blevne holdte og tilendbragte ved Univerſitetet i Mærets Løb, ſkal udbetales ſom Gratifikation til den eller de Lærere der have holdt diſſe Forelæſninger, i Forhold til Enhvers Arbejde. Naar denne Fordeling af bemeldte Renter overholdes, bliver det iøvrigt overladt Univerſitetets Overbeſtyrelſe at reſolvere angaaende den ſpecielle Anvendelſe af de her til Muſæets Tilvært henlagte Renter, og at fordele de til Gratifikation anviſte Renter imellem de flere Lærere ſom i Mærets Løb maatte have holdt naturhiſtoriske Forelæſninger. Skulde i et enkelt Aar Renterne ikke blive benyttede paa foranførte Maade, tilfalde de den nedenfor i § 12 omtalte Reſervefond.

§ 9. Renterne af de i § 5 under Nr. 2 nævnte 20000 rb. Sølv i kongelige Obligationer blive at anvende til Gavn for det naturhiſtoriske Studium ved Kjøbenhavns Univerſitet, blandt Andet derved, at en Præmie aarligen udſættes for en

Afhandling over en naturhistorisk Opgave, i Lighed med hvad der skeer for Afhandlinger i andre Fag, og iøvrigt paa den Maade som Universitetets Overbestyrelse maatte ansee for hensigtsmæssigt; hvorom dog isorvejen bliver at indhente Erklæring fra Besidderen af Grevskabet Bregentved. Indtil nogen anden og nærmere Bestemmelse tages om Renternes Anvendelse, skal af den halve Del udredes Udgiften til Præmien for den ovennævnte naturhistoriske Afhandling, og Lønninger til den Assistent eller de Medhjælpere som det zoologisk-mineralogiske Museums nærmeste Bestyrere maatte behøve; saa skulde og enkelte Understøttelser deraf kunne bevilges saadanne Studerende som med særdeles Flid dyrke de naturhistoriske Videnskaber. Den anden halve Del af Renterne anvendes i Forbindelse med Renterne af de under Nr. 4 i § 5 nævnte 12500 rb., saaledes at 4 Syvendedele deraf tilfalde Musæets zoologiske Afdeling og 3 Syvendedele den mineralogiske Afdeling. Om den Kapitaltilvært som Fonden allerede har opnaaet over de 20000 rb., eller i Fremtiden maatte opnaae, indeholdes Bestemmelserne i efterfølgende § 12.

§ 10. Renterne af de i § 5 under Nr. 4 anførte 12500 rb. Solv i kongelige Obligationer anvendes, i Forbindelse med sidstnævnte halve Del af de i § 9 omtalte Renter, til Musæets Vedligeholdelse og Forøgelse, til Anskaffelse af nødvendige Instrumenter for samme, og saadanne Værker som stedse bør være tilstede under de naturhistoriske Forelæsninger, samt overhovedet paa den mest hensigtsvarende Maade til Musæets Nytte. De fordeles saaledes, at 4 Syvendedele tilflyde den zoologiske og 3 Syvendedele den mineralogiske Afdeling; dog kan, med Samtykke fra Besidderen af Grevskabet Bregentved, en anden Fordelelse i Videns Lob fastsættes af Universitetets Overbestyrelse.

§ 11. Hvad der i noget Aar maatte bespares af de i §§ 9 og 10 nævnte Renter, kan benyttes i det følgende Aar, saafremt der da maatte findes hensigtsvarende Anledning til at anvende mere end dette Aars egne Renter; men forsaavidt der heller ikke i dette andet Aar disponeres over det Besparede, tilfalder det den næstfølgende § 12 omtalte Reservecfond.

§ 12. De 5000 rb. Solv i kongelige 4 Procent rentebærende Obligationer, som den i § 5 under Nr. 2 anførte, i Universitetsbøesturen indstaaende Kapital udgjør mere end de ved kongelig Resolution af 31te Oktober 1815 bestemte 20000 rb., skulde udgjøre en bestandig Reservecfond, som altsaa ingenstunde maa forringes, men ialmindelighed skal vore ved sine egne Renter og ved de Besparelser som fra andre Dele af Legatet tilflyde den. Saalænge denne Reservecfond, der skal benyttes til Gavn for Naturhistorien, ikke er opporet til 10000 rb. Solv i kongelige Obligationer, maa den ikke belastes med staaende Udgifter, hvorimod Universitetets Bestyrelse hver enkelt Gang, naar passende Lejlighed til at anvende noget af denne Reservecfonds Renter eller Tilvært, overensstemmende med dens Djemed, maatte frembyde sig, kan træffe den fornødne Bestemmelse i saa Henseende efter indhentet Samtykke fra Besidderen af Grevskabet Bregentved. Naar Reservecfonden er opporet til 10000 rb. Solv i kongelige Obligationer, vil der fra Universitetets Side være at gjøre Besidderen af Grevskabet Bregentved Forslag om, hvorvidt det maatte være hensigtsvarende at træffe Bestemmelse om en vis stadig Anvendelse af Renterne af de tilkomne 5000 rb. Blive da disse adskilte fra Reservecfonden, og denne igjen senere opnaaer en Størrelse af 10000 rb., vil den samme Fremgangsmaade være at iagttage, ligesom denne for Fremtiden stedse bliver at følge hvergang Reservecfonden er voret op til 10000 rb.

§ 13. Det i § 5 under Nr. 3 anførte Legat til Universitetsbibliotheket, stort 17500 rb. Solv i kongelige Obligationer, anvendes saaledes at der for Renterne af 10000 rb. indkøbes naturhistoriske Bøger, for Renterne af 5000 rb. philologiske Bøger, og for Renterne af 2500 rb. historiske Bøger. Hvad der i noget Aar maatte bespares af disse Renter, kan i et følgende Aar anvendes til Fordel for den af bemeldte trende Afdelinger for hvilken Besparelse har fundet Sted.

§ 14. For alle her omhandlede Legater lader Universitetets Bestyrelse aflægge aarligt Regnskab paa den mest hensigtsvarende Maade, hvilke Regnskaber revideres og decideres overensstemmende med de Regler som gjælde med Hensyn til Universitetets øvrige Legater.

§ 15. Hvert Aars 28de Januar skal der fra Universitetets Side afgives til Hans Majestæt Kongen en allerunderdanigst Beretning om samtlige Grev Joasfim

Godske Moltkes Gaver til Universitetet. Denne Beretning maa indeholde Forklaring om det zoologisk-mineralogiske Museums Tilstand, Benyttelse og Forøgelse i det sidste Aar, om Katalogernes Fortsættelse, om de for Legatet til Universitetsbibliotheket anskaffede Bøger, om de naturhistoriske Forelæsninger som ere holdte i Aarets Løb, og de øvrige Foranstaltninger som have været trufne til det naturhistoriske Studiums Fremme samt disses Virkninger, om Anvendelsen af Legatets Indtægter overensstemmende med dets Djemed, og en Oversigt over de forskjellige Afdelingers samt Reservecfondens Status.

§ 16. Saavel af den i forrige § ommeldte Beretning som af de aarlige Regnskaber meddeles der Besidderen af Grevskabet Bregentved Gjenparter.

§ 17. Skulde, mod Formodning, nærværende Fundations Bestemmelser blive saaledes tilfidesatte, at Renterne af indmeldte Kapitaler ej anvendes til det zoologisk-mineralogiske Museums Tary og til Anskaffelse af Bøger for de i § 13 nævnte Fag, da forbeholdes det Besidderen af Grevskabet Bregentved at tage nærmere Bestemmelse om, hvorledes Beløbet af de saaledes ikke fundatsmæssigen brugte Renter maatte være at anvende til offentligt Brug, efter at være erstattede af Universitetet.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Kjøbenhavn, den 7de Januar 1845.

A. V. Moltke.

(L. S.)

Fundation

for afgangne Gehejme-Statsminister Joakim Godske
Greve af Moltkes Legater til Kjøbenhavns Universitet.

I Forbindelse hermed meddeles efterstaaende Regler, som Direktionen ved Skrivelse af 19de April har foreskrevet for de fremtidige Regnskaber som i Overensstemmelse med Fundatsens § 14. blive at aflægge for Anvendelsen af Renterne af de legerede Kapitaler:

Der blive i Universitetets Legathovedbog at anlægge, fra 1ste Januar 1845 at regne, følgende Conti, hvorunder Legatets Underafdelinger blive at hense, nemlig:

I. En Konto for den i § 9 jof. § 5 Nr. 2 ommeldte Anvendelse af Renterne af Halvdelen af den Kapital af ialt 20000 rb. som er bestemt til Gavn for det naturhistoriske Studium ved Kjøbenhavns Universitet, saaledes at Renterne af disse 10000 rb. nemlig	400 rb.
eller efter Fradrag af den Universitetets Kasse tilkommende $\frac{1}{4}$ Procent	25 —
	<hr/> 375 rb.

blive at anvende til:

a. Lønninger til den Assistent eller de Medhjælpere som det zoologisk-mineralogiske Museums nærmeste Bestyrere maatte behøve; hvoraf for Tiden den nu ansatte Dr. Bech er tillagt 200 rb., men hvis fremtidige Størrelse og Anvendelse vil blive Gjenstand for nærmere Resolution, naar i sin Tid derom modtages Indstilling; b. Præmie for en Afhandling der aarligen udsættes for Besvarelsen af en naturhistorisk Opgave, nemlig det for en Guldmedallie sædvanlige Beløb, og c. de i bemeldte § 9 anførte enkelte Understøttelser, der ved Direktionens Resolution maatte bevilges saadanne Studerende som med særdeles Flid dyrke de naturhistoriske Videnskaber.

II. En Konto for den i § 9 ommeldte Anvendelse af Renterne af den anden Halvdel af fornævnte Kapital af 20000 rb., saaledes at Renterne af disse 10000 rb. nemlig	400 rb.
eller efter Fradrag af den Universitetet tilkommende $\frac{1}{4}$ Procent Afgift	25 —
	<hr/> 375 rb.

i Forbindelse med Renterne af den i § 10 (jof. § 5 Nr. 4 og § 9) nævnte Kapital af 12500 rb.

500 rb.
eller tilsammen 875 —

bliver at fordele paa to Underafdelinger, nemlig:

a. til det zoologiske Museum $\frac{2}{3}$ o:	500 rb.
b. til det mineralogiske dito $\frac{1}{3}$ o:	375 —
	<hr/> 875 rb.

De Udgifter som afholdes af disse to Summer udbetales fra Universitetskassaturen efter Regninger attesterede af bemeldte to Musæers Bestyrere, og bør disse Attestationer tillige udtrykkelig vise, at Udgifterne vedkomme den her omhandlede Konto og ikke de nedenfor til Musæets Tilvært under III. bestemte 200 rb. Hvad der bespares paa disse tvende under I. og II. anførte Konti, maa efter Bestemmelsen i § 11 overføres til næste Aar, for, saafremt der da maatte findes hensigtsvarende Anledning til at anvende mere end dette Aars egne Renter, at anvendes efter Bestemmelsen; men forsaavidt der ligeledes i dette Aar bespares Noget af den fra det foregaaende Aar overførte Beholdning, tilfalder det den i Fundatsens § 12 anførte Reservefond. I hvert Aar skal altid først anvendes Aarets egne Renter og først derefter den overførte Beholdning; hvad der derimod bespares af Aarets egne Renter, maa paa den anførte Maade overføres til næstpaafølgende Aar.

III. En Konto for den i § 8 ommeldte Anvendelse af Renterne af Halvdelen af en Kapital af ialt 10000 rb., saaledes at Renterne af disse 5000 rb., nemlig 200 rb. som ere bestemte til at fremme det zoologisk-mineralogiske Museums aarlige Tilvært, forelobigen indtil anden Bestemmelse derom træffes, blive at dele lige imellem begge Museerne, saaledes at

a. den zoologiske Afdeling erholder de	100 rb. og	
b. den mineralogiske —	100 —	
	200 rb.	

og vil der med de Udgifter som afholdes af disse Summer blive at forholde paa samme Maade som ovenanført under II, og hvad angaar de Beholdninger som herunder maatte bespares, da blive disse ifølge Bestemmelsen i Slutningen af Fundatsens § 8 ved hvert Aars Udgang at overføre til Reservefonden.

IV. En Konto for den i § 8 ommeldte Anvendelse af Renterne af den anden Halvdel af fornævnte Kapital af 10000 rb., saaledes at Renterne af disse andre 5000 rb., nemlig 200 rb. blive at anvende til Gratifikationer, naar naturhistoriske Forelæsninger over saadanne Grene af Naturhistorien hvortil Musæet hører, virkelig ere bleve holdte og tilendebragte ved Universitetet i Aarets Løb, og udbetales til den eller de Lærere der have holdt disse Forelæsninger, i Forhold til Enhvers Arbejde, efter Direktionens nærmere Bestemmelse. Hvad angaar de Beholdninger som herunder maatte bespares, da bliver dermed ligeledes at forholde saaledes som ovenfor under III. anført.

V. En Konto for den i § 5 Nr. 3 anførte Kapital af 17500 rb. til Universitetsbibliotheket, nemlig 700 rb. som blive at anvende saaledes, at Renterne

a. af 10000 rb.	400 rb.	
anvendes til Indkjøb af naturhistoriske Bøger,		
b. af 5000 rb.	200 —	
til philologiske Bøger,		
c. af 2500 rb.	100 —	
til historiske Bøger.	700 rb.	

Alle Udbetalinger af de Moltkeske Legatrenter vedkommende Bibliotheket skulle paa samme Maade som hidtil skee paa Universitetskassaturens, efter Regninger attesterede af Bibliothekaren, hvorved bliver at iagttage, at Attesterne tillige maa indeholde, til hvilken af fornævnte tre Underafdelinger Udgifterne henhøre, hvorved det nøje bør paasees, at disse Regninger indkomme til Kassaturen i det seneste den 31te December, for at Legatets Regnskab kan blive afsluttet saa tidligt, at de befalede Udskrifter, der skulle tjene til den i Fundatsens § 15 foreskrevne aarlige Indberetning d. 28de Januar til Hans Majestæt Kongen, kunne afgives til Direktionen i det seneste inden Midten af Januar Maaned. Hvad der i Aarets Løb paa disse Bibliothekets enkelte Konti maatte bespares, kan ifølge Fundatsens § 13 i det følgende Aar anvendes til Fordel for den af bemeldte tre Afdelinger for hvilken Besparselsen har fundet Sted.

VI. En Konto for den i § 12 ommeldte Kapital af 5000 rb., som den i § 5 Nr. 2 ift. med § 9 anførte, til Kassaturen afgivne Kapital udgjør mere end de ved kongelig Resolution af 31te Oktober 1815 bestemte 20000 rb. Denne Kapital, for Siden 5000 rb., er bestemt til en Reservefond, som vover ved Tilleg dels af dens egne Renter, efter Afdrag af den Universitetet tilkommende $\frac{1}{4}$ Procent, dels af de Beløb som desuden fra de øvrige under I. II. III. IV. anførte Legater ifølge

det Dvenſtaaende maatte kunne tilſyde den. Paa denne Konto maa, ſaa længe Kapitalen ikke er oppvoret til 10000 rb., med Undtagelse af fornævnte Kvæſturen tilkommende 4 Procent, ej føres nogen ſtaaende Udgiſt, hvorimod Direktionen, hver enkelt Gang en paſſende Lejlighed til at anvende noget af denne Reſervefonds Renter eller Tilvært, overensſtemmende med dens Njemed nemlig til Gavn for Naturhiſtorien, maatte frembyde ſig, derom vil forventes nærmere Forſlag og Indſtilling, for derefter at kunne, i Overensſtemmelse med fornævnte § 12, meddele Reſolution. Ligeledes vil Direktionen, efter forud indhentet Samtykke fra Beſidderen af Grevſkabet Bregentved, hver Gang Reſervefonden har erholdt en Tilvært af 5000 rb., efter nærmere Indſtilling fra Konſistoriet drage Omſorg for, at en vis ſtadig Anvendelse af Renterne af diſſe tilkomne 5000 rb., hvilke i ſaa Fald adſkilles fra Reſervefondens Konto, paa den i ofsnævnte § beſtemte Maade kan blive faſtſat. Agtet der ſaaledes for de Moltkeſte Legater til Kjøbenhavn's Univerſitet ikke længere bliver at aſlægge de hidtil ſædvanlige Eforireguſkaber, da alle Udbetalinger nu paſſere Univerſitetſkvaſturen, og ſom en Folge heraf Reguſkabet bliver at aſlægge af Univerſitetets Bogholder, vil det dog blive nødvendigt, at ſaa vel Muſæets Beſtyrere, ſom Univerſitetſbibliothekaren ledsage den i Fundatſens § 15 ommeldte Beretning om Muſæernes og Bibliothekets Tilſtand og Forøgeſe ved Hjælp af bemeldte Legatrenter med en Overſigt over Anvendelsen af diſſe Renter, hvilken Overſigt for Muſæernes Vedkommende, for at eſterkomme Fundatſens Beſtemmelſer, nødvendigen maa affattes ſaaledes, at deraf kan ſees, hvad af Legatrenterne er anvendt til hver enkelt af de Underafdelinger ſom ere angivne i de Beſtyrerne under Dags Dato meddelede nærmere Beſtemmelſer angaaende Anvendelsen af Muſæets ſamlede Indtægter, og iøvrigt paa den hidtil ſædvanlige Maade. For Bibliothekets Vedkommende bør Overſigten viſe, ikke alene hvormeget der er anvendt til Indkjøb af de forſkjellige Slags Bøger ſom ere anſkaffede for tidtmeldte Legatrenter, men ogsaa hvilke Bøger derfor ere indkjøbte, ligesledes paa den hidtil ſædvanlige Maade. For at diſſe Overſigter kunne blive nøjagtige, vil det derhos være nødvendigt, at alle Regninger vedkommende de Moltkeſte Legater indgives in duplo, ſaaledes at Muſæernes Beſtyrere og Bibliothekaren beholde det ene Exemplar til Brug ved Overſigten.

— Det Skuleſenſke Legat. I Fortſættelse af hvad i Aarbogen for 1843 er anført om dette Legat, kan nu meddeles, at Direktionen ved Skrivelse af 8de Marts 1845 har foranſtaltet, at der af den iſlandſke Skoles Midler er indbetalt i Kvæſturen et Beløb af 266 rb. ſom Kapital, og 47 rb. 83 ſk. ſom Renter for Tiden fra 11te Juni 1840 til 11te Dec. 1844 af bemeldte Legat, for at Kapitalen kunde blive frugtbargjort paa anordningsmæssig Maade. Dette er efter Eforus' Foranſtaltning ſteet paa den Maade, at 34 rb. af Renterne bleve lagte til Kapitalen, ſom derved afrundes til 300 rb., hvorimod den overſkydende Del af Renten blev tildelt en iſlandſk Studerende. Denne Foranſtaltning billigede Direktionen, efter Konſistoriets Indſtilling, under 22de April.

— Det Laſſonſke Legat. Inſpektør ved det kongelige Myntkabinet *Lic. Theol. L. Müller* tilmeldte ved en Skrivelse af 25de Juli Direktionen, at da han for nogle Aar ſiden havde oppebaaret det Laſſonſke Reſeſtipendium, og ved dettes Modtagelse udfærdiget den fundatſmæssige Forſkrivning, hvorved han havde lovet, „hvis Gud ham i Fremtiden maatte give Gvne, da at vilde gjøre mod en anden ſkikkelig og nøderſtig Perſon, ſom ham af P. Laſſon er vederfaaret, mindre eller mere efter Lejlighed“, og da han henregnede ſig til dem ſom have Gvne til at meddele Andre lignende Underſtøttelſer, havde han i Overensſtemmelse hermed i indværende Sommer (1845) gjort Begyndelsen hertil ved at give 300 rb. til Kandidat Vorſaae, ſom nu for dette Beløb foretog en Rejſe i Tyſkland til ſine hiſtoriſk-antikvariske Studiers Fremme.

Overensſtemmende med *Lic. Müllers* Viſke anmodede Direktionen Konſistorium om at drage Omſorg for, at Bemærkning herom af Eforus gjøres i Legatets Regnuſtabsbog.

— Det Hurligkarlſke Legat har faaet en lignende mindre betydelig Refuſion, idet Eforus ved en anonym Skrivelse modtog 15 rb. til Indtægt for Legatet „fra en Mand der for længere Tid ſiden ved ſin Uforſigtighed — hvilket han dengang af viſſe Grunde fortaug — foranledigede en Studerende et Tab hvorfor denne erholdt Underſtøttelse af det Hurligkarlſke extraordiære Legat, efter Opgivende til Beløb 15 rb.“

— Det Foſſiſke Legat. I Anledning af et Andragende til Konſistorium hvori Apotheker Ruge i Heide, ſom gift med en Datter af afdøde Generalmajor Foſſ, anholder om at den fulde Rente af den ene af de til det Foſſiſke Legat hørende Sti-

pendiekapitaler maatte blive hans Søn N. F. L. Ruge, der havde lagt sig efter Pharmaci, tillagt for de 2 Aar fra Paaske 1843 til samme Tid 1848, af hvilke Sønnen agtede at tilbringe det første ved Universitetet i Jena og det andet ved det i Kiel, bemærkede Sforus, at første Forret til bemeldte Stipendium have Studenter der ere agnatifke Descendenter af 6 Brødre Foss, der kunne ansees som Stiftere af Legatet *). Da ifølge en Skrivelse af 11te Nov. 1818 fra fornævnte Generalmajor Foss, som dengang var over 70 Aar gammel, han selv var den sidste mandlige Agnat af Familien, kommer Foundationens § 9 til Anvendelse, ifølge hvilken kognatifke Descendenter af de 6 Brødre indtræde i Agnaternes Ret naar disse ere uddøde, saafremt de have en Moder som med Rette fører Familienavnet Foss. N. F. L. Ruge var, som de indsendte Attester godtgjorde, en Datterføn af Generalmajor Foss, og forsaavidt vilde han altsaa have Adgang til Stipendiet med Agnaternes Forrettigheder. At han ikke skulde studere i Kjøbenhavn, men i Kiel og Jena, kunde, efter hvad Konsistoriet tidligere havde antaget, ikke udelukke ham fra Stipendiet. I Mæret 1805 havde det nemlig givet Stipendiet til en, senere uden Afkom afdød, Søn af Generalmajor Foss, og i 1823 til en Datterføn af ham, J. H. C. Meyer, der begge havde studeret i Kiel og i Udlandet. Foundationens § 3 viser ogsaa, at Stipendiaten kan oppebære Stipendiet medens han studerer udenlands. Derimod har Konsistoriet i Skrivelse til Generalmajor (dengang Oberstløjtnant) Foss af 13de Apr. 1805 antaget, at Stipendiet ej kunde tillægges Noget der ej var immatrikuleret Student enten i Kjøbenhavn eller i Kiel, hvilken Mening ogsaa var bleven stadfæstet af Universitetets Patron og det kongelige danske Kancelli i Skrivelse af 10de Juni 1805, ligesom dens Rigtighed var bleven anerkjendt i en kongelig Resolution af 14de Febr. 1823, ved hvilken Stipendiet for 2 Aar blev tillagt ovennævnte J. H. C. Meyer **). Af Apoteker Ruges Andragende kunde det ikke tydeligt sees, om hans Søn var bleven dannet til akademiske Studier; men forinden Stipendiet kunde tildeles ham, vilde dette være at oplyse derved, at han var bleven immatrikuleret som Student ved Universitetet i Kiel. Naar saadan Immatriculation havde fundet Sted, maatte han ifølge Foundationens § 3 ansees berettiget til strax at begive sig til et fremmed Universitet uden at tage Adgang til Stipendiet. Ifølge Fundatsens § 1 skulle Stipendiaterne være „danske Undersaatter“. Da det neppe kan ansees for vist, at Stifterne ved dette Udtryk have villet udelukke Undersaatter som ere fødte i Hertugdømmet Holsten, forment Sforus, uagtet den Afgjørelse som indeholdes i Rskr. 23de Apr. 1745 og 20de Dkt. 1758, at Ansøgerens Søn ikke af den Grund burde udelukkes fra Stipendiet, at han var fød i Heide. Saameget snarere kunde man vise sig eftergivende i Fortolkningen af dette Punkt, som Generalmajor Foss kun havde 3 Døttre, med hvis Sønners Død Stipendiet ganske gaar over til Konsistoriets Raadighed, efter Reglerne i Fundatsens § 10.

Doerensstemmende med Sfori foranførte Bemærkninger blev Apoteker Ruge under 25de Maj 1845 af Konsistorium tilskrevet, at naar det med Attester oplystes, at hans Søn dannedes for akademiske Studier, vilde Stipendiet blive ham saaledes forbeholdt, at det ikke bortgaves til Studerende som havde ringere Ret til samme, og navnlig ikke til Personer udenfor Stifternes Familie. Imidlertid kunde Stipendiet ikke tildeles hans Søn med mindre han blev immatrikuleret som Student enten ved Kjøbenhavns eller Kiels Universitet, og ikke førend dette var skeet, ligesom et ubetinget Tilfagn om Stipendiet ikke kunde gives, da muligen paa den Tid det skulde bortgives ande Datterfønner af Generalmajor Foss kunde anholde om samme.

Legatet blev senere tildelt den ommeldte Studerende i 2 Aar fra Mikkelsdag 1846 til samme Tid 1848.

— *Appendix Collegii Medici*, eller Borchs Legat for tvende Ripensere. Aarbogen for 1844 har meddelt den forandrede Bestemmelse som er taget angaaende Uddelesmaaden af dette Legat, hvis Rente hidtil havde været sammenblandet med Skolens Stipendiefonds øvrige Indtægter. Her bliver at tilføje, at da det Tilfælde indtraf, at de to i Slutningen af 1844 udnævnte Stipendiarier, som da forud-

*) Jfr. Hofman IX. 33 ff.

**) Ved bemeldte, paa en af Direktionen nedlagt Forestilling afgivne, Resolution blev det bevilget, at Meyer, uagtet han først var immatrikuleret ved det Göttinger Universitet, maatte nyde Legatet i de sidste to Aar af sit akademiske Kursus, forudsat at han tilbragte disse ved det Kieler Universitet. Udg. Ann.

fattes at ville blive dimitterede fra Skolen i 1846, bleve dimitterede i 1845, blev det, paa Gforus' Spørgsmaal, om bemeldte Studerende, der saaledes kun havde haft Stipendiet i et Aar ved Skolen, nu kunde nyde det i 2 Aar ved Universitetet, ved Skrivelse fra Konsistoriet under 19de Nov. antaget at være den fundatsmæssige Fremgangsmaade, at Legatet kun udbetales her ved Universitetet for et Aar, hvad enten det i Skolen er oppebaaret i 2 Aar, eller paa Grund af usorudsete Omstændigheder kun i 1 Aar.

— Efterat der paa Enkens Begne efter en afdød Sognepræst til Trinitatis Kirke var hos den akademiske Bærg forlangt Dplysning om et Legat til Fordel for Præsteenker ved bemeldte Kirke, som findes anført i Hofmans Samling af Fundationer IX S. 133 og 140, og som angives at være oprettet af en Dr. Joh. Steffens Enke, hvilket paa det første Sted siges at være skeet den 14de Nov. 1698, hvorimod det paa det andet Sted angives, at Skiftet efter Testatrix er sluttet den 18de Nov. 1696, og efterat Konsistorium fra Kvæstor havde modtaget Underretning om, at der ved det foretagne Gjennemsyn af samtlige i Kvæsturen beroende Hovedbøger, nemlig fra 1807 indtil Datum, Intet havde været at finde til Dplysning om det anførte Legat, anmodede Konsistoriet et af sine Medlemmer om at anstille en Efterforskning blandt de ældre Dokumenter i Arkivet. Fra denne Profesør modtog Samme i Februar 1845 Indberetning om Resultatet af denne Efterforskning med følgende Bemærkninger.

I de Papper hvori de Trinitatis Kirke vedkommende ældre Dokumenter ved den senest iværksatte Ordning af Arkivet ere bleve samlede, fandtes ikke det ommeldte Testament, eller det af Hofman paaberaabte Skiftsbrev, uagtet der sammesteds findes endel af de øvrige hos Hofman anførte Dispositioner til Fordel for Kirken. Heller ikke kunde det findes, at Dispositionen var indført i Konsistoriets Kopibog for de ommeldte Aar, hvori ellers jævnlig slige Dokumenter findes indførte. Derimod findes i Kopibogen for 1696 indført et af Konsistorium paa Kirkens Begne, Sognepræsten og flere andre Krvinger efter Testatrix udstedt Skjode, dateret 6te Apr. s. A., paa en af hende efterladt Gjendom, hvori Testamentet angives at være oprettet d. 21de Nov. 1693 og at være forsynet med kongelig Konfirmation. Det sees ogsaa heraf, at Testatrix ikke var en Dr. Joh. Steffens Enke, men en Brendevinsbrænder Anders Nielsens Enke Johanne Steffensdatter. Uagtet det saaledes vel ikke kan paatvives, at en Disposition af det angivne Indhold har eksisteret, var der dog ikke fundet noget Spor til, at den til Præsteenkerne bestemte Andel af Testatrix efterladte Midler skulde være afleveret til Universitetet og med Kirkens øvrige Midler og Legater underlagt Kvæsturens Forvaltning. Ligesom den af Hofman meddelte Extract af Testamentet og Skiftsbrevet Intet herom indeholder, saaledes synes man ogsaa af Hofman S. 131 sammenholdt med S. 133 at kunne slutte, at der i Kirkens Regnskaber siden 1728 Intet fandtes om dette Legat, og at det ikke var Procurator templi der havde at gjøre med Rentens Udbetaling, saaledes som med flere lignende Donationer til Kapellanen, forudsat iøvrigt, at det virkelig har forholdt sig som af Hofman paa det anførte Sted er antaget, at Præsteenkerne endnu i 1763 ude Renten af Legatet. Den Omstændighed som Andrageren syntes at lægge Vægt paa, at nemlig Extracten af Testamentet og Skiftsbrevet er meddelt Hofman af Universitetets Prokancellarius Dr. C. Pontoppidan, har Intet at betyde; thi af de i Aaret 1752 udfomne *Annales ecclesiæ danicæ*, IV p. 714, sees, at Pontoppidan allerede førend han kom i den nævnte Stilling havde Kundskab om den omhandlede Disposition, hvilken han let kan have erholdt til sine omfattende Samlinger fra en ganske anden Kilde end Universitetets Arkiv.

— Følgende ere de Forandringer som ere foregaaede med de forskjellige Eforier i Aarets Løb.

Til Gforus for Ligbæringen udnævnte Konsistorium under 15de Jan. Profesør Bornemann.

Under 21de Maj konstitueredes Profesør Larsen til i Prof. Scheels Graværelse at overtage Eforierne for Professorenes Enkekasse, Wings, Foss's, Thotts, Liliendals og begge de Stampeske Legater. Ligeledes under samme Datum Prof. Bornemann til midlertidigen at overtage Bærgemaalet for Trinitatis Kirke og Prof. Scharling til midlertidig Gforus for de Julio-Deichmannske, Justinske, Anonymi og decollatæ virginis, samt for C. Bartholins, Brochmands, Mules, Suirens, Groths, Müllers, Bindings og Rolds Legater, Alt efter Prof. Hohlenbergs Nusse i hans Sygdom.

Ligeledes bifaldt Konsistorium, under Den Juli, at Professor Scharling i Anledning af Professor Clausens Afreise midlertidigen havde overtaget Eforierne for samtlige de denne overdragne Legater, Elers' Kollegium og Frue Kirke.

Under s. D. udnævnte det Prof. Stein til Eforus for det Müllerske Legat for Lægestuderende efter Prof. Gundelach-Møllers Død.

Ligeledes konstituerede Konsistorium under samme Datum Professor Petersen i Prof. Clausens Fraværelse til Eforus for den under Konsistoriums Raadighed stillede Normalsum af 1600 rb.

Under 27de Aug. udnævntes Prof. Scharling til Eforus for de ovennævnte af Prof. Gohlenberg hidtil bestyrede Legater, og Professor Engelstoft til Eforus for de førstnævnte hidtil overdragne Legater: Rosenkrantz's, Lassons og Eichels.

S. D. konstitueredes Professor Engelstoft til Eforus for Elers's Kollegium i Prof. Clausens Fraværelse.

Under 19de Novb. udnævntes Professor Engelstoft til Eforus for Valkendorffs Kollegium efter Statsraad Reinhardt's Død.

Under 10de Decb. i samme Anledning til Eforus for de Friisfke Legater Prof. Petersen, for Grønbechs Legat Prof. Engelstoft, for Elers's Professor Schouw og for Bartholin-Finck's Prof. Bornemann.

I Henseende til de Konsistoriets Patronat underlagte Frue og Trinitatis Kirker her i Staden og Universitetets Landsbykirker er følgende at berette.

For Frue Kirkes Vedkommende har et i længere Tid omhandlet Spørgsmaal i 1845 fundet Afgjørelse, nemlig angaaende Udredelsen af en Del af Omkostningerne ved Administrationen af dens Gods*).

Allerede i Mæret 1838 havde Kvæstor for Direktionen andraget, at den akademiske Fond i en Række af Aar havde udredet Fogedpenge og Rekognitioner af Frue Kirkes Gods til vedkommende Universitetsforvaltere, hvem Bestyrelsen af Kirkens Gods tillige er overdraget, uden at bemeldte Fond derfor senere havde modtaget Refusion, og i denne Anledning, med Hensyn til at Kirkens økonomiske Forfatning ikke tillod saadan Refusion, indstillet, at Refusionen for den forbigangne Tid maatte bortfalde, men Kirken fra 1838 Aars Begyndelse at regne aarligen erstatte Universitetet de i

*) I Aarb. f. 1844 S. 82 er anført Størrelsen af Frue Kirkes Gods efter den ældre Matrikul. Efter de under ovenstaaende Sag fremkomne Dplysninger udgjør Godset — beliggende i Dlfemagle og Bindinge Byer i Rambs Herred, Hvidovre i Søkkelunds Herred, Snevre By Sønder Jernløse Sogn i Mersløse Herred, Torsløv i Ringsted Herred og Menstrup i Bester Flakkebjerg Herred — efter den ny Matrikul ialt 51 Td. 6 Sk. Hartkorn, fordelt paa 15 Gaarde, Parceller og Huse samt en øde Jord, Alt bortarbefæstet mod planmæssig Afgift af ialt Rug 72 Td. 3 Sk. $\frac{3}{4}$ Sk., Byg 80 Td. 3 Sk. $\frac{3}{4}$ Sk., Havre 72 Td. 3 Sk. $\frac{3}{4}$ Sk. og i Penge 13 rb. 21 fl. Desuden ejer Kirken Kongetienden af Bjeverskov, Videmark og Store Taarnby Sogne i Præsts Amt samt af Spanagergaard, hvoraf dels efter bestandige, dels efter temporære Foreninger svares følgende Beberlag i Korn: af Bjeverskov Sogn 45 $\frac{1}{2}$ Td. Rug og 68 $\frac{1}{2}$ Td. Byg, af Videmark 58 Td. 5 Sk. $\frac{3}{4}$ Sk. Byg, af Taarnby 86 Td. 3 Sk. 2 Sk. Byg og af Spanagergaard 8 Td. 3 $\frac{3}{4}$ Sk. Byg. Altsaa udgjøre samtlige Kirkens Fordebogsindtægter følgende Kornkvantiteter: Rug 117 Td. 5 Sk. $\frac{3}{4}$ Sk.
Byg 301 — 6 — 3 $\frac{3}{4}$ —
Havre 72 — 3 — $\frac{3}{4}$ —

samt den anførte Pengesum. Endelig anses Hvidovre Sogns Kirketiende som Frue Kirke tilhørende, men dette er kun forsaavidt, at dens halve Del, nemlig af Hvidovre By, er tillagt Kirkens akademiske Bærges mod at afgive til den akademiske Fond en aarlig Kanon af 44 Td. Byg, og dens anden halve Del, af Baldby og Vigerslev Byer, Sognepræsten ved Frue Kirke. Da imidlertid den ommeldte Kanon langt fra ikke er tilstrækkelig til selve (Hvidovre) Kirkens Vedligeholdelse, befores denne iøvrigt af den akademiske Fond, men angaaende en Forandring i dette Forhold, ved at paalægge Stiftsprovsten og Bærgen at afgive det yderligere Fornødne af Tienden til Kirkens Vedligeholdelse, ville Forhandlingerne blive indledede ved næste Vakance i disse Poster. Foreløbig har Stiftsprovsten tilbudt et frivilligt aarligt Bidrag af 25 rb. og Bærgen af 12 rb. 48 fl.²⁾

2) Jfr. Aarb. f. 1843 S. 58.

ethvert forløbet har gjort Udlæg. Ved en fra Konsistorium i denne Anledning indhentet Betænkning var det oplyst, at medens i Kirkens ældre Regnskabsbøger, fra Aaret 1796 af, Skatter af Godset og Tienderne findes opførte blandt Kirkens Udgifter, forekommer intet Spor til at den selv har udredet de ommeldte Udgifter til Fogedpenge og Refognitioner, hvorfor det antoges sandsynligt, at Universitetet paa Grund af sit Patronatsforhold til Kirken har overtaget hine Udgifter, men da der ikke syntes at være nogenføhelt Grund til at Universitetet fremdeles skulde dermed bebyrdes, tiltraadte Konsistorium Kvætors Indstilling. Da Direktionen for sit Vedkommende Intet havde at erindre imod, at Universitetet frafaldt Erstatningen i den omhandlede Anledning for den ældre Tid, forespurgte Den hos Kancelliet, om der fra Sammes Side paa Kirkens Vegne maatte være Noget at erindre imod at Kirken fra ovennævnte Tidspunkt og fremdeles overtog Udredelsen af den otmeldte Udgift, hvorhos Direktionen henstillede, hvorvidt det maatte anses nødvendigt, herfor at erhverve allerhøjeste Approbation. Efterat Direktionen senere, ifølge Kancelliets Opfordring, havde meddelt Samme nærmere Oplysning angaaende Størrelsen og Beskaffenheden af de ommeldte Fogedpenge og Refognitioner — der ansloges til i det Hele mellem 20 og 30 rb. aarlig — og Dyrindelisen til denne Afgift, tilmeldte Kancelliet under 30te Marts 1839 Direktionen, at Bistoppen over Sjællands Stift i en i Sagen afgivet Erklæring havde bemærket, at Frue Kirkes økonomiske Forfatning var saa mislig, at enhver ny Byrde for samme burde søges undgaet; at der allerede hidtil udrededes ikke ubetydelige Summer for Kirkens Administration, nemlig til den akademiske Bærg, som altid er et af Konsistoriets Medlemmer, forffjellige Emolumenter, der kunne anlaaes til omtrent 120 rb. aarlig, foruden Andel i Sangværksindtagten, og til den borgerlige Bærg aarlig omtrent 40 rb. samt Godtgjorelse for 6 Rd. Havre; at det formentligen ikke var usandsynligt, at den akademiske Bærg fra gammel Tid havde været forpligtet til, mod de ham tillagte Emolumenter selv at lade besørge Administrationen af Kirkens Gods, og at det har været af Veloillie mod et af sine Medlemmer og med Hensyn til at Kirken stedse har været betragtet som Professorenes rette Sognekirke, at Konsistoriet senere ikke har gjort nogen Indsigelse mod at Lønnen til Forvalterne for at bestyre Kirkens Gods er bleven udredt af Universitetets Kasse; og at, saalænge Kirken svarer en saa betydelig Afgift til sine Bærger, syntes den ikke at burde bebyrdes med flere Udgifter til sin Administration; men at det var billigt, at forsaavidt hin Afgift til Bærgerne i Tiden skulde ophøre, Kirken selv overtog Lønningen til Forvalterne. Denne Bistoppens Betænkning tiltraadte Kancelliet aldeles, med den Bemærkning, at det var saameget mere sandsynligt, at den Løn den akademiske Bærg nyder af Kirken, er tillagt ham for Bestyrelsen af Kirkens Gods, som den største Del deraf udredes i Cad. Iøvrigt henholdt Kancelliet sig, hvad den Kirkens Bærger tillagte Løn angaaer, til hvad derom var yttret i en tidligere Skrivelse til Direktionen af 22de Jan. 1839, i hvilken Kancelliet havde bemærket, at Løven viser, at Kirkevergemaal henhøre til de borgerlige onera hvilke gratis skulle forvaltes, og at kun i et specielt Tilfælde tillægges Lovens 2—22—55 Bærgerne af de formuende Kirker 1 a 2 rb., hvorfor denne Udgift for Kirken bør ophøre naar de nuværende Bærger fratæde Bærgemaalet.

Efterat Direktionen havde meddelt Konsistoriet Foranstaaende, henstod Sagen, indtil dette i Efteraaret 1844 havde indsendt en udførlig Betænkning fra en saavel angaaende de to ovennævnte som flere andre Punkter vedkommende Frue og Trinitatis Kirkers Forhold til Universitetet af Konsistorium nedsat Komitee, som af dette ganske var tiltraadt. Da Direktionen med Konsistoriet var enig i, at det i bemeldte Betænkning med afgørende Grunde var vist, at den Frue Kirkes Bærger tillagte Løn for Bærgemaalet har fuldkommen retsdygsdig Gjæmmel, yttrede Den, ved at meddele Kancelliet Indholdet af Betænkningen for de to her omhandlede Punktens Vedkommende, at Den ikke kunde betviøle, at jo Kollegiet nu vilde frafalde sin paa en modsat Forudsætning baserede i ovennævnte Skrivelse fremsatte Paastand om, at Bærgerne Løn og Emolumenter i sin Tid skulde bortfalde. Hvad angaaer de omhandlede Fogedpenge og Refognitioner af Kirkegodset, — hvilke dog nu, ifølge den nylig foretagne Omregulering af Forvalternes Løn (jf. Nr. 1844 S. 81) og ifølge den desangaaende i de for dem udfærdigede Instruier indførte Klausul, vilde blive forandrede til en vis bestemt forholds- mæssig Andel i den dem tillagte Løn — maatte Direktionen fremdeles være af den Mening, at samme fra Begyndelsen af 1838 at regne burde overtages af Kirken, og da det nu i Komiteebetænkningen var, saavidt Direktionen sfjænnede, aldeles uimodsigeligen beviøt, at de Kirkens akademiske Bærger fra gammel Tid tillagte Emolumenter

for Bærgemaalet ikke kunne være grundede i de af Biskoppen fremsillede Hypotheker, turde Direktionen antage at det vilde erkendes, at der ikke kunde være Tale om at paa-lægge den akademiske Bærg, enten alene eller i Forbindelse med den borgerlige Bærg, at udrede det omhandlede Emolument til Forvalterne, eller Godtgjørelsen derfor, hvil-ken derimod maatte blive at afholde af Kirken selv, og det saameget mere, som der nu ikke længere herimod frembød sig nogen Vanstuelighed i Kirkens økonomiske Tilstand, der havde forbedret sig saaledes, at den fuldkommen er istand til at udrede hvad der i saa Henseende paa-ligger den.

Herpaa svarede Kancelliet i Skrivelse af 24de Juli 1845, at skjønt Det ej kunde erkjende, at de Lønninger der hidtil ere ydede til Kirkerne Bærg skulde anses som en Kirken for bestandig paa-hvilende Forpligtelse, hvori ingen Forandring kunde skee, og skjønt Billighed dog syntes at tale for, at Universitetet, der saavel i økonomisk som i andre Henseender har Fordel af sin Forbindelse med Kirken, fremdeles ydede den demme ringe Dpoffelse hvorom her er Spørgsmaal, vilde Kancelliet dog efter Omstændig-hederne ikke have Noget imod, at Fogedpenge og Rekognitioner til vedkommende Uni-versitetetsforvaltere af Frue Kirkes Gods udredes af Kirken fra 1838 af og fremdeles indtil videre, dog at hvad der saaledes svares i intet Tilfælde kommer til at overstige 20 à 30 rb. aarlig.

Efterat Direktionen i Genhold hertil havde forlangt af Konsistoriet nærmere Ind-beretning og Forslag om, hvilken Andel i den for de respektive Universitetetsforvaltere nu normerede Gage der som vederlag for de oftnævnte Fogedpenge og Rekognitioner vilde være at udrede af Frue Kirke, og hvilket Beløb denne Andel, beregnet fra Be-gyndelsen af 1838, ialt vilde udgjøre, indsendte Konsistorium en fra Kvæsturen ind-hentet Betænkning, hvoraf fremgik, at der fra 1838 Mars Begyndelse og indtil Ud-gangen af 1844 tilkom Universitetet en Refusion af ialt 103 rb. 52½ sk., men at dette, saafremt den omhandlede Udgift for Kirken ikke maatte overstige 30 rb. aarlig eller for disse 7 Aar 210 rb., kun vilde, da Kirken selv i dette Tidsrum havde udre-det 177 rb. 40 sk., erholde 32 rb. 56 sk.; det var derhos oplyst, at ovenanførte Maximum af 30 rb. aarlig ikke kunde anses som et tilstrækkeligt vederlag for de Forvalterne hidtil tillagte Fogedpenge og Rekognitioner, og at der altsaa ikke kunde være nogen Anledning til at bestemme Kirkens fremtidige Bidrag til Forvalternes Løn til mindre end 30 rb. aarlig.

Sagen blev derefter endelig afgjort ved Skrivelse fra Direktionen af 18de Nov. 1845, hvorved Denne, overensstemmende med Konsistoriets Indstilling, bifaldt, at det omhandlede Bidrag fastsattes til 30 rb. fra Begyndelsen af 1838 af regne, saarvdes at Kirken for den forløbne Tid alene havde at refunderer Universitetet de anførte 32 rb. 56 sk., istedetfor dettes kontante Udlæg af det ovennævnte højere Beløb.

— En særegen Foranstaltning er af den akademiske Bærg bleven truffet til i Foraarstiden at formindste den ellers længe vedholdende Kulde i Kirken og fremstjynde dennes langsomme Dpvarming, idet han, for at Kirkens Dørre kunde holdes aabne om Dagen, alene afslukkede ved et Sprinkelværk, og derved en Luftstrøm-ning gjennem Kirken bevirktes, hvorved den kolde Luft som holder sig lavest uddrives og giver Plads for den varmere, havde i dette Dsjemed, paa nærmere Approbation, ladet forfærdige 3 Staktdørre for en Bekostning af ialt 151 rb.

Efterat Direktionen, der saavel som Konsistorium fandt denne Foranstaltning gavnlig og hensigtsmæssig, derom havde tilskrevet det kongl. danske Kancelli, tilmeldte Dette under 17de Juli, at Det ikke herimod fandt Noget at erindre.

— Ved den i Efteraaret forestaaende Dispervielse i Frue Kirke havde Biskop Gad anholdt om, at der maatte drages Omsorg for, at hans Indvielse ordnedes paa Kirkens Regning saaledes som det maatte findes passende, uden at han bebyrdedes med extraordinære, ikke reglementerede Udgifter, istedetfor at det hidtil havde været sædvan-ligt at Ordinandi selv havde afholdt samtlige Omkostninger. Konsistoriet var med Bærgen enig i at ansee det billigt, at Kirken overtog saaadanne Udgifter der dels grunde sig paa at den ikke er forsynet med det Apparat der kunde anses nødvendigt for en Kirke hvilken som Metropolitankirke maa anses bestemt til at afgive Lokale for større kirkelige Festsigheder, dels havde Gensyn til at afværge Bestadigelse og Wor-den, hvilke Udgifter heller ikke udgjorde noget synderslig stort Beløb. Konsistoriet henstillede derfor, om de til det anførte Slags henhørende Udgiftsposter ikke i Frem-tiden maatte kunne overtages af Kirken.

Efterat Direktionen i Anledning heraf havde brevveilet med Kancelliet, tilmeldte Dette under 18de Nov., at der fra Sammes Side Intet havde at erindre imod at de ommeldte Udgiftsposter overtoges af Kirken.

— Foranlediget ved et af Kirkens akademiske Børge indgivet Andragende om, at Udførelsen af tvende ifølge en kongl. Resolution af 17de November 1838 hos Thorvaldsen til Kirken bestilte Statuer af Luther og Melancthon maatte overdrages til Professor Bispen for et Honorar af 12000 rb., og ved derhos at meddele Direktionen Indholdet af en med Kvæstor og Hofbygmester Statsraad Koch fort Brevveiling angaaende Tilvebringelsen af den dertil fornødne Sum af Kirkens extraordinære Bygningsfond, henstillede Konsistoriet, hvorvidt Direktionen maatte finde det hensigtsmæssigt at korrespondere med det kongl. danske Kancelli om denne Sag forinden der toges endelig Bestemmelse, idet Konsistoriet bemærkede, at skjønt Samme i sig selv maatte finde det ønskeligt, om der ved Bestillingen af Reformatorenes Statuer kunde gjøres et Skridt til at fuldstændiggjøre den hele Cyklus af de Skulpturarbejder der ere bestemte for Kirken, kunde det dog ikke finde det uden Betænkelighed at effektuere en Bestilling der i Forbindelse med tvende nærførestaaende Hovedreparationer paa Kirken, der vare kalkulerede til 6500 rb., vilde medtage herved 20000 rb. og saaledes den største Del af den af Bygningsfonden opsparede Kapital.

Efterat Direktionen i denne Anledning havde tilskrevet Kancelliet, idet Den til det af Konsistorium Bemærkede tilføjede, at Den ligeledes for sit Vedkommende ikke kunde følge for sig det Betænkelige ved, allerede nu saa nær at udtømme den hele Bygningsfond, medens det paa den anden Side forekom Direktionen at ville være meget beklageligt, om de nu iøvrigt saa heldige Omstændigheder ikke skulde kunne benyttes, tilmeldte Kancelliet under 22de Jan. 1846, at Det med Direktionen maatte finde det betænkeligt, for Tiden at belaste Bygningsfonden med en saa betydelig Udgift som Anskaffelsen af de omhandlede Statuer vilde medføre, og derfor maatte ansee det for rettest at udsette Beslutningen herom indtil den forestaaende Reparation paa Kirkens Kobbertag var udført, og den derefter befindende Bestaanden af Bygningsfondens Status nærmere kunde vides.

Under disse Omstændigheder er saaledes Sagen foreløbigen stillet i Bero.

— De tvende med Frue Kirke forbundne Fonds, Bygningsfonden og Rente- og Afdragsfonden, have i 1845 haft følgende Indtægter og Udgifter.

Bygningsfonden.

Indtægt.

Beholdning fra 1844	2957 rb. 84 ff.
Salydelen af de i Mæret 1845 indkomne Brænde = Afgifter	7321 — 79½ —
Rente af Fondens Kapital	1004 — —
	<hr/>
	11283 rb. 67½ ff.

Udgift.

Til Indkjøb af 2000 rb. i kongl. Obligationer, med paa- løbne Renter	2101 rb. 24 ff.
— Thorvaldsens Museum Afgift for 1845 efter kongl. Resol. 2den December 1840	4000 — —
— Konduktørens Salær	100 — —
— Sommerhøvd Hallers Pension	72 — —
— Regnskabsførernes Salær	80 — —
— Bantfolium, Skrivmaterialier og Bogbinder = Arbejde	12 — 16 —
	<hr/>
	6365 rb. 40 ff.
Beholdning	4918 rb. 27½ ff.

Kapitalformuen var ved de indkjøbte Obligationer, 2000 rb., forøget til 25100 rb.

Rente- og Afdragsfonden.

Indtægt.

Salydelen af de indkomne Brændeafgifter	7321 rb. 79½ ff.
Afgiften af Klubber og dramatiske Selskaber	4686 — 17 —
Afgiften af Lig der jordes i Staden	753 — —
Rente	
a) af Fondens Kapital	160 — —
b) af et indbetalt Afdrag i Statsgjeldskassen paa det Bøgelste Laan	15 — 72 —
	<hr/>
	12936 rb. 72½ ff.

Udgift.	Fra forr. S.	12936 rb. 72½ fl.
Underbalance fra forrige Aar	437 rb. 60 fl.	
i Afdrag og Renter paa Passiva er udbetalt	11161 — 74 —	
Afdrag til Statsgjeldskassen paa det Bøgelste Laan	600 — —	
Bankfolium og Brevporto	18 — 36 —	
		12217 — 74 —
	Beholdning ved Aarets Udgang	718 rb. 94½ fl.
Kapitalformuen var uforandret	4000 —	
Kirkens Passiva, som ved Udgangen af 1844 havde udgjort	101668 — 65 —	
vare ved de indbetalte Kapitalafdrag nedbragte til følgende Summer:		
a) af Laanet fra Sorø Akademi	41762 rb. 74 fl.	
b) af Laanet fra de Bøgelste		
Arvinger	20000 rb.	
eller efter Fradrag af		
indbetalte 3 Afdrag til		
Statsgjeldskassen	900 rb.	
	19100 — —	
c) af Laan fra forskellige Private	32762 — 95 —	
		93625 rb. 73 fl.
	hvori er indbefattet uaffordrede Renter og Afdrag 576 rb. 48 fl.	

— Det blev i Aarbogens forrige Aargang (S. 79) omtalt, at der i Anledning af en paatænkt Ansættelse af endnu en ordineret Kateket ved Trinitatis Kirke var bleven fremfat det Forslag, at anvende til Lønning for en saadan Embedsmand de 150 rb. som af Klokkeren ved bemeldte Kirke aarligen svares til Universitetet, i hvilken Anledning Oprindelsen til denne Afgift blev nærmere oplyst. Denne Sag blev i 1845 ved tvende Direktionen fra det kongl. danske Kancelli under 18de Oktober kommunikerede kongelige Resolutioner af 10de Juni og 10de Oktober afgjort derhen, at der foreløbig og indtil der ved ny Regulering af Præstpengene eller paa anden Maade kan dertil gjøres anden Udvej, af Finansskassen skal udredes 400 rb. aarlig som Bidrag til Lønnen for den ny Kateket, i hvis Sted dog ved forefaldende Balance skulde ansættes en anden residerende Kapellan, hvilket, da ved Dr. Gads Udnævnelse til Biskop en saadan Balance var indtraadt, ved den sidstnævnte kongelige Resolution blev bestemt strax at skulle iværksættes. Og blev den hidtilværende eneste Kapellans Indtægter i Forbindelse med det ommeldte Tilskud af 400 rb. fordelte saaledes mellem de to Kapellaner, at blandt Andet, af de fra Universitetet hidvørende Bidrag, Andelen i de akademiske Sportler tilfalder den første, men Andelen i Kommunitetsstipendiet den anden residerende Kapellan.

— Af Landsbykirkerne ere paa tvende, Sæby og Herløv Kirker, betydelige extraordinære Omkostninger anvendte til Reparation eller anden Forbedring.

Den førstnævnte Kirke havde i længere Tid været i en temmelig maadelig Forfatning, tildeels som Følge af dens længere Afstand fra Forvalterens Bolig, og en Hovedreparation, saavel paa Kirken selv som paa Ringmuren om Kirkegaarden, fandtes nu paatrængende nødvendig. Begge Dele ansloges til henved 1300 rb., og ved kongl. Resol. af 4de April blev det derfor allernaadigst tilladt, at en Sum af indtil dette Beløb maatte hertil anvendes, saaledes at de 100 rb. udredes af Fordebogsudgifternes Konto, det øvrige af Budgetsummen til extraordinære Udgifter. Ved Udførelsen viste imidlertid denne Sum sig end ikke tilstrækkelig, idet endel af Sommeret fandtes forraadnet, og til dettes Fornyelse medgik endvidere en Sum af 251 rb. 24 fl., der ligeledes afholdtes af sidstnævnte Budgetsum.

— Ved Herløv Kirke er foretaget en Udvidelse af Kirkegaarden, der har medført omtrent en lignende Bekostning, nemlig til Erhvervelse af den fornødne Jord til Udvidelsen af noget over 300 rb., og til Opførelse af den fornødne ny og udvidede Ringmur henimod 1100 rb. Ved allerhøjeste Resolution af 9de August blev det tilladt, at denne Foranstaltning maatte iværksættes og den dertil fornødne Sum af c. 1400 rb. udredes af Universitetets kalkulerede Overskud for Aaret.

— Af den til Konsistoriums Raadighed stillede Normalsum 600 rb. til Landsbykirkenes Forfjønning blev for 1844 200 rb. anvendte til Restauration af Altarbygningen i Smorum Kirke, 124 rb. til Restauration af Altertavlen i Færø Kirke, og 100 rb. til en Indfatning af Altertavlen i Saarnby Kirke (Sfr. Aarb. 1843 S. 58, 1844 S. 81). De øvrige 176 rb., som vare bestemte til en Deforering af Koret i Lids Kirke, ere, da denne har maattet udsættes indtil videre, nu bestemte til Indfat-

ningen af en ny Altertavle i Gladsaxe Kirke, som er bestemt at skulle anskaffes for de 600 rb. for 1845.

Angaaende Universitetets **økonomiske Væsen** er at mærke, foruden hvad allerede er anført om **Frue Kirkes Bidrag til Forvalternes Lønninger**, som Godtgjørelse for Fogedpenge og Rekognitioner:

Ved at indsende til Direktionen en Skrivelse fra Bogholderen hvori denne androg paa, at de i Universitetets og Kommunitetets Regnskaber hidtil anlagte særskilte Rubriker for rede Solv og Repræsentativer maatte i Regnskabsbøgerne for 1845 sammendrages til en fælles Rubrik, bemærkede Kvæstor, at da Bankføderne, efter den af Bankens Bestyrelse tagne Beslutning, inden 1ste August vilde blive erklærede realisable, og der i ethvert Tilfælde ej var mindste Grund til i Mærets Lob at vente nogen Kursforskel mellem rede Solv og Sedler, skønnede han ikke, at der kunde være nogen Betænkelighed ved at indrømme den af Bogholderen foreslaaede Sammensmeltning af Solv- og Seddelrubrikerne i Kvæsturens Regnskabsbøger, der ej alene vilde være til ikke liden Lettelse for Regnskabsbetjentene, men ogsaa lette Oversigten over Bøgerne; dog vilde det formentligen fremdeles være nødvendigt, at Dverformynderiprotokollerne, saalænge det approberede Skema for Dverformynderiregnskaberne ikke undergaaer nogen Forandring, maa føres paa samme Maade som hidtil, med særskilte Rubriker for rede Solv, Solv og Repræsentativer. Ved Skrivelse af 7de Jan. meddelte Direktionen derefter sit Samtykke til den foreslaaede Forandring, med den nysnævnte Undtagelse. Direktionen forespurgte tillige hos det kongl. danske Kancelli, hvorvidt Dette havde Noget at erindre imod at den samme Lettelse indførtes med Hensyn til de Kvæsturen underlagte Dverformynderiregnskaber; dette Kollegium fandt imidlertid for Tiden ikke Anledning til at foretage Forandringer i det anordnede Skema for Dverformynderiregnskaber, men bemærkede at det var en Selvsølge, at naar Bankføderne bleve erklærede realisable, vilde en Rubrik for Kapitalernes Beløb være tilstrækkelig.

— Foranlediget ved at en af Universitets- og Kommunitets-Forvalterne havde andraget paa, at der maatte søges bevirket Tilladelse for bemeldte Forvaltere til at benytte anden end Vognmands-Befordring til de Rejser de i Embedsantliggender have at foretage, yttrede Kvæstor, at Analogien af Bestemmelsen i Fdg. 27de Jan. 1804 § 7 Nr. 10, „at Proprietærer eller Husbønder kunne ved deres Vænder lade føre til og fra Kjøbstad hvad de fornødent eragte“, formentligen maatte indeholde fornøden Hjælp for Forvalterne til at benytte Befordring til Embedsrejser af Bønder paa Stiftelsernes Gods, idet nemlig vedkommende Stiftelse som Godsejer repræsenteres ved Forvalterne, hvorefter disse synes at maatte være berettigede til at benytte den Begunstigelse som i dette Tilfælde er tilstaaet Husbonden; og forsaavidt Paragrafens Nr. 6 kunde, som indeholdende en speciel Bestemmelse med Hensyn til Betjente ved Soro Akademi, synes at tale herimod, maatte herved bemærkes, at bemeldte Bestemmelse i Nr. 6 tillige angaaer Lærere og Studerende paa Akademiet, hvilke ikke staae i et saadant Forhold, at de kunne siges at repræsentere Godsejeren.

Endskjønt der nu mod den af Kvæstor paaberaabte Analogi kunde erindres, at den citerede § 7 Nr. 10 i Fdg. 27de Jan. 1804 ikke synes at omtale Befordring af Personer, men kun af Gods, maatte det dog bemærkes, at da Forordningen uægtelig har haft det almindelige Tilfælde for Øje, hvor Godsbesidderen altid har egen Befordring til sin Raadighed, kan man af dens Raushed i denne Henseende ikke slutte, at det i det sjældne Tilfælde hvor Godsejeren ikke havde saadan Befordring fulde være ham forment at benytte Bønderbefordring for sin Person; men antages dette, syntes det at ville være i Strid med Lovgivningens Aand at indrømme den private Godsejer denne Begunstigelse og derimod forbyde en offentlig Stiftelse, der er Godsejer og som saadan repræsenteres ved Forvalteren, at kontrahere med Bønderne paa Godset om Befordring paa Rejser som vedkomme Stiftelsens Interesse. Hertil kommer endnu, at Generalpostdirektionen i Cirkulære af 16de Juli 1804 har erkendt, at Rettens Betjente som boe i Kjøbstæderne og have Embedsforretninger saavel der som paa Landet, naar de ikke for Forretningerne paa Landet erholde Rejseomkostningerne særskilt godtgjorte maa leje hvilken Befordring de finde for godt til forommeldte Embedsrejser, uden at være bundne til Vognmandslaugene; thi da det heri udtrykkelig er anført som

efter den Sammenhæng hvori det forekommer, kan have forskjellig Betydning. Det kan saaledes heller ikke tjene til et afgjørende Argument for den fra Universitetets Side udtalte Formening, at Universitetets Gods ved den kongl. Resolution af 11te Marts 1818 blev betegnet som Strogods; thi i denne Resolution var der Tale om en Ret-tighed der ved Fdg. 25de Juli 1817 udtrykkelig var indskrænket til Lensbesiddere og Gjere af komplette Sædegaarde, i Modsetning til hvilke Universitetets Gods vel, i Lighed med den i Fdg. 18de April 1732 § 18 brugte Terminologi, kunde kaldes Strogods, uden at det derfor er en Følge, at det i alle Tilfælde, og navnlig hvor der spørges om Lovbestemmelser hvori Ordet forekommer i en anden Sammenhæng, derunder skal indbefattes. Den kongl. Resolution af 11te Marts 1818 indrømmede netop, paa Grund af Universitetsgodsets særegne Betskaffenhed, Universitetet den Skiftejurisdiktion og Overtmyndereibestyrelse som efter Fdg. 25de Juli 1817 tilkomme Gjerne af komplette Sædegaarde; kun fordi hint Gods dog ej kunde indbefattes under Begrebet om disse, fandtes en særegen Udtagelse til Universitetets Fordel fornøden. Endnu kan det bemærkes, at den ældre Landmilitieforordning af 14de September 1774 dels i det Hele ingenlunde indskrænker de ved samme Proprietærerne tillagte Rettigheder og paalagte Pligter til komplette Sædegaardes Gjere, dels at den isærdeleshed udtrykkelig viser, at ogsaa Beneficiariere dertil henhørte, og at den navnlig i § 2 nævner de Beneficeredes „samlede Godser“.

Naar saaledes den Lovfortolkning der fra Universitetets Side er paaberaabt i sig ikke er indlysende, saa turde det have megen Bægt, at den modsatte Fortolkning lige fra den Tid Lægdsvæsenet har faaet sin nærværende Indretning, altsaa i over 50 Aar, har været gjort gjeldende. Det maa i denne Henseende bemærkes, at den nu bestaaende Indretning med Hensyn til Lægdsvæsenets Bestyrelse støtter sig paa de tidligere Udskrivnings-Anordninger, hvorefter enhver Jordegodssejer — derunder og indbefattet Beneficiariere — skulde levere Soldater i Forhold til det Kvantum Hartkorn han besad, se Fdg. 14de Sept. 1774 §§ 1 og 2. Landbokommissionen, efter hvis Forslag og Indstilling Fdg. 20de Juni 1788 emanerede, har intimeret sit Forslag til sammes §§ 11 og 12 med følgende Ord: „det er vigtigt, at Kullerne holdes i vedborlig Orden, og det er saameget mere billigt, at Proprietærerne bør tage Del i dette Arbejde (hvilket og ved Fdg. 7de Febr. 1770 er dem paalagt i Henseende til Solægderne), som en Del af Mandstabet endnu i nogen Tid maa vedblive at heste til Godserne.“ Til Oplysning om; hvorledes Fdg. 20de Juni 1788 § 12 dengang forstodes, kan mærkes blandt andet: Kanc. Cirkulære af 29de Nov. 1788, Kancelliets Forholdsregler af 9de Febr. 1793 § 5 litr. a og d, Kanc. Er. 17de Jan. 1795, Cirk. 29de Marts 1795 og 16de Juli 1796, alle i Fogtmans Samling, og hvori Lægdsbestyreren stedse benævnes „største Lodsejer“. Fremdeles Kancelliets Cirk. 26de Okt. 1799 (st.), hvorved, paa Forespørgsel, om de største Lodsejere skulde ved Sessjonen for Aaret 1800 entlediges fra de Pligter som vare dem paalagte ved Landmilitieforordningen, er svaret, at ligesom der til saadan Forandring aldeles ingen Hjemmel haves i Forordningen af 1788 eller senere udgaaene Anordninger, saaledes vil der i denne Henseende blive at forholde i Fremtiden paa samme Maade som hidtil. Saa maa og mærkes Reskr. 17de Juli 1789 (hos Fogtman) til Generalkrigskommissær Bildenradt og Statsraad Solbjørnsen angaaende Extra-Sessjonerne i Danmark, hvorved det gjøres dem til Pligt, tilligemed de øvrige Medlemmer af Sessjonerne „at foranstalte og bestemme Alt det som hører til fornævnte Anordnings Fuldbyrdeelse“ (hvoriblandt „at inddele Lægderne“ § 4), og hedder det sluttelig i § 9: „Endelig overlades det til Extrasessjonerne, i alle forekommende Tilfælde som maatte befindes at være ubestemte, at handle efter Omstændighederne og i Overensstemmelse med Forordningens Njemærke“. Det er de i Henshold hertil trufne Foranstaltninger som endnu bestaae, forsaavidt de ikke senere ere blevne hævede ved udtrykkelige Bestemmelser. Det synes heraf at fremgaae, at de Autoriteter og Individuer som have haft væsentlig Andel, saavel i Udarbejdelsen af Fdg. 20de Juni 1788, som i Ledelsen af den Indretning der oprindelig blev givet Lægdsvæsenet og hvad dermed stod i Forbindelse, have anseet det som en afgjort Sag, at den Forpligtelse at forestaae Lægdsvæsenet som paaligger Proprietærerne, ikke ubetinget forudsætter Gjere af komplette Sædegaarde. Ogsaa har Universitetet og Kommunitetet i fornævnte lange Tidsrum erkendt, at denne Forpligtelse hviler paa deres Forvaltere, medens omvendt vedkommende Herredsfogder og Birkedommere, i de Sogne hvor disse Stiftelser have det største Hartkorn, have været befriede for den omhandlede Forret-

ning, og saaledes vilde faae en ny og uventet Byrde, hvis denne nu skulde blive dem paalagt. — Hvad det angaaer, at det kun er i Roeskilde, Frederiksborg og Holbek Amt, at Universitets- og Kommunitetsforvalterne have fungeret som Lægdsforstandere, medens dette ikke er Tilfældet med Forvalterne i Sorø og Præsto Amt, da er Grunden hertil alene den, at Stiftelserne ikke i disse Amt er største Lodsejere i noget Lægd. — Sværfsættelsen af den foreslaaede Forholdsregel vilde og drage til Følge paa mange andre Steder. Blandt Andet er det vist, at Amtsforvalterne da og kunde paastaae sig fritagne for Lægdsvæsenet, ialtsald paa en stor Del af de kongelige Godser; thi efterat den Amtsforvalterne som saadanne ved Fdg. 20de Juni 1788 §§ 11 og 12 paalagte Pligt som Lægdsforstandere er bleven ophævet ved den kongelige Resolution af 4de Marts 1791 § 6, kan det kun være paa Hans Majestæts Begne som Gudsbesidder, at de paa de kongelige Godser ere vedblevne at bestyre Lægdsvæsenet.

Efter alt det Anførte skjønnede Kancelliet ikke, at der var tilstrækkelig Foje til nu at bevirke hin Forandring i den Orden med Lægdsbestyrelsen paa Universitetets og Kommunitetets Godser der har bestaaet lige siden Landmiliteivæsenet fik sin nærværende Indretning.

— Det blev i forrige Aargang (S. 83), i Anledning af den foretagne Omregulering af Universitets- og Kommunitetsforvalter-Embederne, bemærket, at den den forrige Kommunitetsforvalter anviste Embedsgaard, formedelst dens mindre heldige Beliggenhed og af andre Grunde, efter Forandringen formentligen burde afhændes i Arvefæste. Efter derom indkommet nærmere Forslag fra Kvæsturen, blev det af Direktionen bifaldet, at bemeldte Gaard, Fogedgaarden kaldet, i Tjornelunde mellem Skallundborg og Slagelse, skulde opbydes ved Auktion til Arvefæsteejendom, saaledes at der dels svaredes den planmæssige Afgift, der vilde beløbe 5 Rd. 1 Sk. af hver af de tre Kornsorter, Rug, Byg og Havre og 20 sk. i Penge, dels, med Hensyn til at der med Gaarden fulgte Bygninger og Have af et langt større Omfang end sædvanligt finder Sted, saavel som en Eng og 2 Bønger, et aarligt Vederlag herfor af 30 rb., saa at Pengeafgiften i det Hele blev 30 rb. 20 sk. For at fremme Salget, blev derhos Kvæstor bemyndiget til ved 3die Auktion at lade Budet paa Stedet approbere eller forkaste, forsaavidt ikke et vist Minimum af Kjøbesum kunde opnaaes, og i sidste Tilfælde at lade beramme en 4de Auktion til absolut Bortsalg, hvilket Minimum, efter nærmere Undersøgelse af Gaardens Tilstand, som i flere Henseender fandtes ringe, alene blev ansat til 3000 rb. Da saadant Bud ikke opnaaedes ved 3die Auktion, blev en 4de Auktion afholdt den 15de April, hvorved Ejendommen bortsolgtes paa de anførte Billaar, for 3100 rb., hvoraf en Trediedel blev kontant indbetalt. Det Stiftelsen tilhørende i Gaarden beroende Løseer blev derhos udbragt til 48 rb. 76 sk.

— Ved Reguleringen af Forvalter-Embederne blev det, saaledes som i Aarbogen forr. A. er anført, bestemt, at Forvalteren for Godset i Sorø Amt skulde tage Bopæl i Sorø eller i Nærheden. Da imidlertid Forvalter Langemann ikke kunde erholde nogen passende Bopæl i eller ved denne By uden til en uforholdsmæssig høj Leje, har Direktionen først paa en kortere Tid, og derefter, ved Skrivelse af 2den Dec. 1845, indtil videre meddelt ham Tilladelse til at forblive boende i Slagelse, dog paa Billaar, at han jevnlig indfinder sig i Allindelille, og paa en bestemt Dag i hver Uge moder i Ringsted, samt desuden i sidstnævnte By holder en paalidelig Kommissionær, hvorhos han har at opgive for Kvæsturen, hvilken Dag han saaledes agter at møde i Ringsted og hjem han der har antaget til Kommissionær. Det blev ved denne Lejlighed af Kvæstor fremhævet, at Bestemmelsen om at Forvalteren skal boe i Sorø var grundet i at denne By ligger omtrent midt i Distriktet, medens Slagelse, der iøvrigt vilde være mest passende til Opholdssted for Forvalteren, fordi Bønderne fra den største Del af Distriktet langt oftere indfinde sig der end i Sorø, er altfor fraliggende fra Allindelille og den Del af Godset der ligger i Nærheden af Ringsted; men at det under de anførte Betingelser vel endog kunde anses for hensigtsmæssigere, at han tog Bopæl i Slagelse end i Sorø.

En lignende Tilladelse er i Begyndelsen af 1846 meddelt Forvalteren for Godset i Præsto Amt, nemlig at tage Bopæl i Rjøge, naagtet denne By endog ligger udenfor Præsto Amt, dog kun saalænge indtil han kan faae en passende Bolig i Farsø By eller paa et andet beboemt Sted i Amtet, imod at han, saalænge han boer i Rjøge, skal være pligtig, efter nærmere Aftale med Kvæstor, at indfinde sig til bestemte Tider i Rønnede Kro eller paa et andet passende Sted, og underrette Godsets Beboere om, til hvilke Tider de der kunne træffe ham. Ved Reguleringen af Forvalter-Embederne

blev alene bestemt, at Forvalteren i Præsto Amt skulde tage Bopæl paa et for Distriktet bekendt Sted. Som det mest bekvemme Sted maatte idetviul Fars By ansees, dels fordi den ligger omtrent midt i Amtet og i den Del af samme hvor Universitetets fleste Gods findes, dels fordi det, under Forudsætning af at Universitetet paa en eller anden Maade gjør sin Andel i Fars Kalkbrud indbringende, endog kunde blive nødvendigt at Forvalteren boer i eller ved denne By, for at kunne have Tilsyn med Kalkbrudet. Af Kjøbstæderne i selve Amtet kunde hverken Storeheddinge eller Præsto ansees synderlig bekvemme, formedelsf deres affides Veligheden og øvrige Omstændigheder, hvorimod Kjøge, for den største Del af Amtet og under de ovennævnte Betingelser, vilde være hensigtsmæssigere.

— Efter den den 1ste Januar 1845 foretagne Deling af Forvalterdistrikterne paa Universitets- og Kommunitetsgodserne blev det af Kvæstor taget under Dvervejelse, hvorvidt en ny Omdeling af Bondesogeddistrikterne hensigtsmæssigen kunde iværksættes, saaledes at Bondesogderierne for begge Stiftelsernes Godser efter Omstændighederne forenedes, og hvert enkelt Bondesogeddistrikt kom til at ligge mere samlet, hvorved man, uden at forøge Fogdernes Antal, vilde vinde, at disse bekvemmere og hurtigere bleve istand til at udføre de dem paaliggende Forretninger. Et hertil sigtende Forslag indkom derefter fra Kvæstor, hvilket Direktionen under 16de Decbr. har approberet. Istedetfor 29 Distrikter, som begge de enkelte Stiftelsers Godser forhen udgjorde, ere de samlede Godser bleve inddelte i 30 Distrikter. Lønnen til Bondesogderne, der forhen udgjorde for begge Stiftelser 154 R. Havre, hvoraf Kommunitetet udredede 33, er nu for Universitetet 118, for Kommunitetet 33, ialt 151, idet Kommunitetet udelukkende udreder Lønnen for 8 Distrikter paa Holbek Amt, Universitetet det øvrige. Besparselsen, 3 Rdr. Havre, er dog kun tilsyneladende, da der, saalænge ingen Bondesoged er ansat i Storeheddinge Distrikt, tilstaaes Forvalteren for Budsendelser til dette Distrikt bemeldte Kvantum Havre. Lønnen fordeles saaledes:

paa Kjøbenhavns og Frederiksborg Amter	11 Distrikter,	56 Rdr. Havre.
— Holbek Amt (forhen 8)	9 Distrikter,	48 — —
— Sorø Amt	5 Distrikter,	27 — —
— Præsto Amt	5 Distrikter,	20 — —

30 Distrikter, 151 Rdr. Havre.

— Fra Aarbogen for 1839 S. 107—9 vil det være i Læserens Grindring, at den sidste Levning af det Universitetet forhen tilhørende Gods i Jylland, bestaaende af nogle Fæstesteder i Felle og Linaa Byer i Skanderborg Amt, samt tvende Skovstrækninger og en Hede- og Skovstrækning, i Maren 1839 og 1840 blev afhændet paa meget fordelagtige Vilkaar for Stiftelsen. Da senere Kjøberne af den ene af bemeldte Skove og Hede- og Skovstrækningen, Procurator Hald, hos det kongelige Rentekammer havde ansøgt om Approbation paa en Udskjning af Heden, blev det befundet, at denne, som forhen havde været fælles for Fæstestederne i Linaa, men ved disses Afhændelse var bleven Universitetet reserveret, uden at det dengang var bleven iagttaget at lade paaligge Heden nogen Andel af det Fæstestederne paahvilende Hartkorn, hvorunder den havde været indbefattet, nu burde paalignes saadant Hartkorn. Dette blev derfor, efter foregaaende Brevveksling mellem Rentekammeret og Universitetsdirektionen, foranstaltet i forstævnte Kollegium, hvorved der blev paalagt den ommeldte Hede- og Skovstrækning et Hartkorn af omtrent $2\frac{1}{2}$ R., der saaledes fragil de forhenværende Fæstesteder. Men for den derved forøgede Skatte- og tildels Tiendebyrde som saaledes blev Kjøberne af Hede- og Skovstrækningen paalagt, tilkom der ham naturligvis en Erstatning, ligesom og Bønderne gjorde Krav paa Godtgjørelse for de Skatter de i $5\frac{1}{2}$ Aar uretteligen havde udredet af det Heden vedkommende Hartkorn.

Efterat de med de Vedkommende i denne Anledning førte Underhandlinger vare tilendebragte, bleve disse Erstatningssummer i Efteraaret 1845 udbetalte til Procurator Hald med 1150 Rk. 22 Sk. og til Bønderne med 284 Rk. 78 Sk., ialt 1435 Rk. 4 Sk., hvortil endvidere kom i Honorar til en Kommissiønær, til stemplet Papir og Portogebyr, ialt 58 Rk. 18 Sk. Det hele Beløb af henimod 1500 Rk. blev afholdt af Fordebogsindtægterne for 1844, navnlig af hvad der under sammes Konto var indkommet for Afhændelser til Arvefæste, af hvilken Indtægt sidstnævnte Sum ved Regnskabs Afslutning forlods var bleven affat i dette Djemed (sfr. Aarb. 1844 S. 61).

— Den for den ny Kvæstor under 18de Oktob. udfærdigede Bestalling er affattet efter følgende Formular:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade, zc. zc. Gjøre vitteligt: at Vi allernaadigst have bekliffet og forordnet, ligesom Vi og herved bekliffe og forordne R. R., som har de i Indfødsretten fastsatte Egenstaber, til at være Kvæstor ved Kjøbenhavns Universitet. I denne Egenstab har han at udføre Bureauchefs-Forretningerne ved Kvæstorkontoret, og have Tilsyn med de ved Kontoret ansatte, ham underordnede, Embedsmænd og Betjente, paa eget Ans og Tilbyr at bestyre det Universitetet, Kommunitetet, den polytekniske Læreanstalt, den almindelige Skolefond saa og Sorø Akademi's hervedende Depositum vedkommende Regnskabsvæsen samt økonomiske Anliggender, dog med Sagtagelse af den ved Vor allerhøjeste Resolution af 15de Decbr. 1813 nærmere fastsatte stadige Konference med de af Konfistorium udnævnte Inspectores quæstuaræ, forsaavidt samme er foreskrevet. Og skal han udi dette Embede isærdeleshed rette sig efter Vore angaaende Kvæsturen ergangne eller herefter udgivende allerhøjeste Resolutioner, samt den under 5te Januar 1838 allernaadigst approberede Instrux for Kvæstor, saa og hvad ham af Vor Direktion for Universitetet og de lærde Skoler paalægges og foreskrives. Thi skal han være Os som sin absolute og suveræne Arve-Konge og Herre huld og tro, Børes og Bort Kongelige Arvehusets Gavn og Bedste søge, vide og ramme, Stæde og Forderv og yderste Magt, Evne og Formue hindre, forekomme og afværge, saa og ikke for Nogen aabenbare, hvad samme hans Embedsforretninger vedkommer og hemmeligt bør at holdes; isærdeleshed skal han sig udi samme Bestilling flittig og vindfibelig lade finde, fædse paasee Universitetets og de øvrige ham underlagte Stiftelsers Tary, og sig derudi faavelksom udi alle andre Maader saaledes stikke og forholde, som det en ærlig, tro og oprigtig Kvæstor og kongelig tro Tjener egner og vel anstaaer, alt efter den Ed han Os derpaa allerunderdanigst gjort og aflagt haver. For denne hans Tjeneste erholder han den Løn og de Emolumenter som ham derfor nu eller herefter tillagte ere eller vorde.

Givet osv.

Bed Befordring og Afgang have efterstaaende Forandringer i Universitetets Embeds personale fundet Sted.

Ved Dødsfald mistede det tre af sine Lærere: den 6te Maj døde Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Fakultet **Jakob Christian Johan Henrik Gundelach-Møller**, Ridder af Dannebrog, efter langvarig Svagelighed i en Alder af henimod 48 Aar. Ved Universitetet havde han kun gjort Tjeneste i noget over 3 Aar, nemlig siden Begyndelsen af 1842, da han dertil gik over som Ordinarus ved det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse, men han havde ved dette været ansat siden Efteraaret 1831.

Den 22de Juni døde Professor ordinarius i Theologien **Dr. theol. Mathias Hagen Gohlenberg**, Ridder af Dannebrog, ligeledes efter langvarig Sygdom, i omtrent samme Alder, nemlig noget over 48 Aar gammel. Han blev i 1826 udnævnt til Lektor, Aaret efter til Professor extraordinarius og under 3die December 1831 til ordinarius.

Den 31te Oktober afgik Professor ordinarius i Zoologien **Dr. Phil. Johannes Christoffer Sagemann Reinhardt**, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, ved en pludselig Død, uden foregaaende egentlig Sygdom; dog havde han i en lang Tid været svagelig og havde af denne Grund indgivet Ansøgning om Entledigelse. Han bragte sin Alder til omtrent 69 Aar og havde tjent ved Universitetet i 32, idet han i 1813 blev ansat som Lektor, 1814 udnævnt til Professor extraordinarius og 1830 til ordinarius.

— Ved Døden ere ogsaa afgaaede tvende forhenværende Universitetslærere, som dog begge for rum Tid siden havde forladt denne Stilling, nemlig Hofapotheker Statsraad **G. Becker**, Ridder af Dannebrog, der havde været Professor extraordinarius i Kemien fra 1795 til 1806, og Statsraad **Frederik Thaarup**, der fra 1793 til 1797 havde tjent som Professor extraordinarius i Statistiken og senere beklædt forskellige Embeder, som Retsbetjent i Norge, Amtmand, Soldkammer-Kommitteret m. v. Begge døde i den høje Alder af mellem 78 og 79 Aar, førstnævnte den 21de Juni, Sidstnævnte den 9de Juli.

— De ny Ansættelser af Universitetslærere ere allerede ovenfor anførte (S. 23), de ere følgende 4: den 28de Marts Registrator **Prof. W. M. Petersen** til Prof. extraordinarius i de nordiske Sprog; den 22de Juni Kopist **Kand. Juris A. S. Bergsøe** til Lektor i Statsøkonomien, og den 28de Novb. konstitueret Lektor i Sorø **Kand. Philos. J. J. S. Steenstrup** til Professor extraordinarius i Zoologien, og **Docent** ved Veterinærskolen **Kand. Philos. J. M. Liebmann** til extraordinær Docent i Botanik med Titel af Professor extraordinarius.

Endvidere bleve udnævnte til Professorens ordinarii og Assesores i Konsistorium i de tre afdøde Læreres Sted, under 6te Juni Professor Dr. S. A. V. Stein, under 19de Juli Professor Dr. C. T. Engelstoft og under 21de Novb. Professor Dr. J. S. Schouw.

Endelig bleve under 29de September udnævnte til Professorens extraordinarii i de respektive Fakulteter: Lektor i Lovkyndigheden Lic. Jur. A. S. Krieger, Lektor i Lægevidensskaben Dr. med. C. E. Senger og Lektorerne i den semitisk-orientalske og den indisk-orientalske Philologi C. Hermansen og W. L. Vestergaard, de to Sidstnævnte med den dem tidligere reserverede Anciennitet foran Professor R. M. Peterfen.

— Ved Befordring til andet Embede afgif fra Universitetet dets hidtilværende Kvæstor Statsraad Peter Georg Bang, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, der under 25de Juli blev udnævnt til Deputeret i det kongl. Rentekammer. Statsraad Bang, Universitetets første Kvæstor, havde beklædt denne Post siden den 24de December 1836, altsaa i henimod 9 Aar, men havde, som bekendt, ogsaa før sin Udnævnelse haft væsentlig Andel i Ordningen og Bestyrelsen af Universitetets økonomiske Anliggender. Sin Erkjendelse af hans udmærkede Fortjenester heraf har Konsistoriet udtalt i en meget smigrende Skrivelse, som vil findes nedenfor under Afdelingen II.

Til at bestyre Kvæstor-Embedet i Vakancen konstituerede Direktionen under 2den August Bogholderen under Kvæsturen Gram. Juris C. O. Frydensberg, og denne blev senere under 18de Oktober allernaadigst udnævnt til Universitetets Kvæstor. Til Bogholder ved Universitetet i Frydensbergs Sted har Direktionen, efterat have modtaget Konsistoriets Forslag angaaende Postens Besættelse*), under 1ste Jan. 1846 antaget hidtilværende Assistent i Kvæstorkontoret, Gram. Juris Peder Christian Rosengreen.

— Af Konsistoriets Udnævnelser ere de som vedkomme Legat-Eforierne og hvad dertil hører allerede ovenfor anførte (se S. 36, 37, 38, 55). Her er alene at tilføje, at det under 10de Decb. har udnævnt Professor Schouw til Medlem af Bibliotekskommissionen istedetfor Statsraad Reinhardt.

Til Universitetets Rektor i det akademiske Aar 1845—46 valgte Konsistorium, overensstemmende med den foreskrevne Orden, Statsraad Dr. S. C. Sibbern, Ridder af Dannebrog, Dannebrogsmænd, hvilket Valg af Directionen under 14de Oktober blev stadfæstet.

De for 1846 designerede Dekani i de 4 Fakulteter ere:

- i det theologiske Professor Clausen,
- i det retsvidenskabelige Professor Larsen,
- i det lægevidenskabelige Statsraad Bang,
- i det filosofiske Statsraad Ohlenschläger.

Som Profektorer have efter Fakultetets Valg i 1845 fungeret, ved det normal-anatomiske Museum Underlæge, ne S. P. S. Gradmann og V. C. S. Wondesen, ved det patologisk-anatomiske Underlæge C. F. Zempel. Et Assistenten ved det zoologiske Museum S. Beck under 15de Novb. er bleven entlediget, er ovenfor anført.

— Af Titler og Ordensdekorationer ere følgende tildelte Universitetets Lærere:

Under 28de Juni blev Professor S. C. Sibbern udnævnt til virkelig Statsraad og Justitsraad C. Molbeck til Statsraad med Rang efter Rangforordningens 3die Al. Nr. 9.

Under samme Datum blev Dannebrogordenens Ridderfors forundt Professorerne C. E. Scharling, C. Otto og W. C. L. Abrahams.

Under respektive 23de Juli og 24de September er det allernaadigst tilladt Konferentsraad Verlauff og Statsraad Ohlenschläger at anlægge og bære de dem forundte Dekorationer, den Førstnævnte som Ridder af den preussiske røde Orns Ordens 3die Klasse, den Sidstnævnte som Offiser af den belgiske Leopoldsorden.

*) I Henhold til kongl. Resol. af 11te December 1838, se Aarbogen 1838 S. 168.